

הוללם הכדור

מישפחת דיין נלחמת שוב!

יעל דיין

יעל
תדרוק
אחרי
כל ח"י!"

משה ורחל דיין

מילחמת
יעל
ברחל

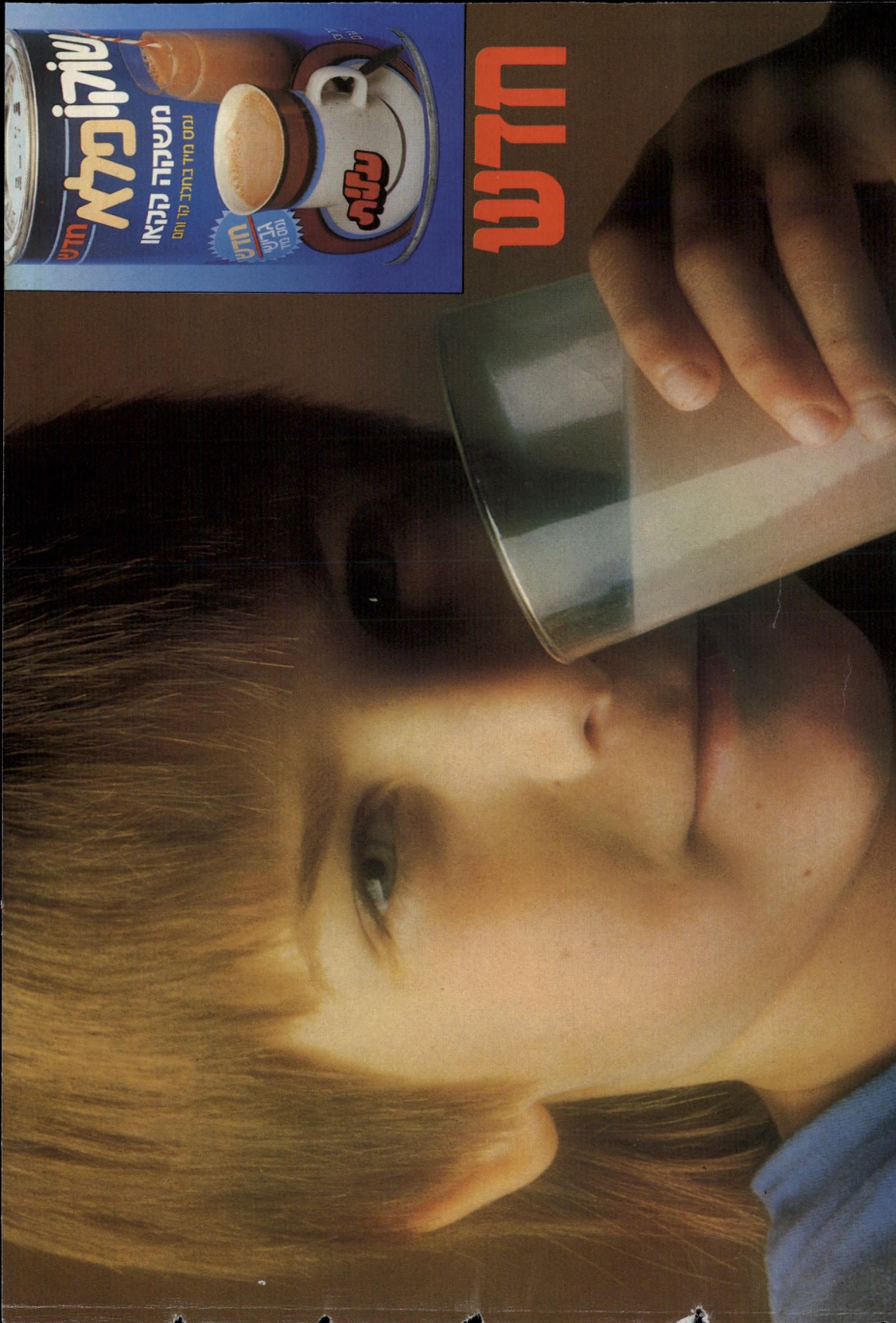
וימר טמיר כהן (יעקבסון)

עזות

עזות פלא אלוף

מה הפלא?

משקה קקאו כמו בחו"ל - נמס מייד גם בחלב קר

חדש

שוקולמל
חדש

משקה קקאו
נמס מיד בתוכו קוריום

חדש
גודל
הוסף

שוקולמל

על אישה השנה תשמ"ה (העולם הזה 10.9)

זאת היתה, אכן, הבחירה היחידה שהתבקשה: שימעון פרס, אישה השנה תשמ"ה, אבל, ויש אבל גדול.

למה הוא עושה הכל כל כך לאט? הנה, רק עכשיו נבחר בפרו נשיא חדש וצעיר (בן 36) לחמש שנות כהונה. שמו, במיקרה, פרו — אלאן גארסיה פרו. שימו לב למה שהוא הספיק לעשות ב-30 הימים הראשונים של נשיאותו, במדינה שבה הבעיות די רמות לאלה שלנו (החוב הייצוא של 14 מיליארד דולר, אינפלציה על סף 200 אחוזים לשנה, הונחת ערייהפיתוח, רק שישם זה איזורי האינדואנים).

פרו הקפיא מייד את המחירים, אך יחד עם זה הוויל את מחירי מיצרייהיסוד והתרופות. פרו פיטר 37 (0) ניצבים מן המישטרה בעוון שחיתות והתנהגות לא הולמת. פרו הוריע לצרפתים שהוא מצמצם ב-50% את הזמנת מטוסי-הקרב החדשים (במקום 26 מיראז'ים, רק 13). פרו קבע תיקרה של 800 דולר לחודש לכל המשכורות בשירות הציבורי ובחברות הממשלתיות ולבסוף, פרו גם הספיק — וכל זה תוך 30 ימי שילטונו הראשונים — להורות על העברת כל משאכרי הפיתוח מלימה הנירה אל איזורי האינדואנים בהרי האנדים. עקיבא ליפשיין, תל-אביב

מצטער מאוד, פישלתם, איש השנה תשמ"ה היה צריך להיות מיכאל גורבצ'וב, איש שיבקע בגורלנו (ואולי בגורל העולם) יותר מכל אדם אחר.

כי, לפי הבנתי הדלה, פיתרון שתי בעיות היסוד שלנו תלוי בגורבצ'וב: שלום ועליה, אם רק יצצה, יהיה שלום גם עם סוריה, אם רק יצצה, תהיה עליה מברית-המועצות.

דן לוי, גבעתיים

זכות ראשונים מפוקפקת

בהסתמכה על ציטוט מקורי, מגלה הקוראה זכאי כי מאיר כהנא איננו הראשון. המעלה את רעיון גירוש הערבים.

„בראד"ישראל יש גם טעם, מטעמים אנושיים וכדי להגיע להסדר בריקוימא, להעברת אוכי לוסיה, הבה נעודר את הערבים לצאת ממנה... הבה נדאג לכך שיקבלו פיצוי נאות בעבור אדמותיהם ושתהיישבותם במקום אחר תאורגן כראוי ותזכה לתמיכה פיננסית רחבת-ידי." מי אמר את הדברים האלה, 40 שנה לפני מאיר כהנא? לא היה זה אלא קלמנט אטלי, אז סגן ראש ממשלת האחדות הלאומית הבריטית, בוועידה השנתית של מיפלגת הלייבור, בחורף 1945. שישה חודשים לפני שאטלי זכה בבחירות הכלליות ותפס את מקומו של וינסטון צ'רצ'יל כראש-הממשלה.

מה המסקנה? שלונדון זאת לא ירושלים? אמירה זכאי, ירושלים

גאון והפרה הקדושה

על השחיטה ההילכתית (העולם הזה 4.9)

כרגיל, העולם הזה, בלי מורא וכלי משוא פנים, לא הייתי מאמין שמישהו יעז לנגוע בארץ. בכתב, בפרה קדושה כמו השחיטה על-פי ההלכה, האמת שאין מה להוסיף על מה שכתבתם, אבל מן הראוי היה לציין שיש ארץ אחת באירופה, שבה השחיטה אסורה על פי החוק, זאת היא שווייץ, וההנמקה היא צער בעלי-חיים. אחת התוצאות היא שיהודים בשווייץ, המקפידים על הכשרות, נאלצים להביא את הבשר הכשר מעבר לגבול הגרמני והצרפתי, ולכן זכה גם נסים גאון לכבוד מיוחד כאן, בלונדון, כאשר מימן, על חשבוננו, הקמתה של מיסעדה כשרה למתדרין.

טמטום אנגלי

עוד על קיצוני תקציב-הביטחון, נוסח הנציב העליון פלומר (העולם הזה 21.8). כיג ריל, הסיפור הזה איך האנגלים קיצצו בתקציב-הביטחון ונשארו אפילו בלי תותח אחד לרפואה ונאלצו, לשם יריית מטחי-כדור, לשאול את תותח הרמדאן של מיסגד עומר. האם לא ידעתם מההיסטוריה הקצרה של כמה (המשך בעמוד 4)

האוטובוסים הרקובים

עוד גילוי מדהים על השלומיאליות בקואופרטיב „דן": החברה רכשה 50 אוטובוסים ישנים, שאינם מכוונלים לנסוע, אחרי שנרכבו ונסדקו איש-בין תורכיה לאיראן — ושילמה תמורתם יותר 12 משביקש המיפעל הגרמני!

אנשי תשמ"ה

סקירה מיוחדת על האנשים שעיצבו את השנה החולפת: הלוחם השחור נלסון מאנדלה, הערי תונאי רחמים ישראלי, הכלה לילי טביב, ה-מישפטן יצחק זמיר, המחזאי יהושע סובול, אילהכספים מיכאל אלבין, עסקי-הדת יצחק פרץ, הגיוען מאיר כהנא ועוד. 8

אתה והשקל עוד בנק נקלע לצרות

כמה תרמו ממשלות הליכוד לגידול במיסר העניים במדינה, כמה תרם המערך, וכמה תתרם המילחמה שבשש? • סודי ביותר: הבנק השני שהסתבך בקשיים • הזרמנות: הקבלן גניש מוכר את נכסיו בזיל-הזול • 19

37 כבר טבעו

בחמישה החודשים הראשון נים של עונת ההצפה '85, שתסתיים מייד אחרי החגים. 36

לילות סוף הקיץ

הזמרת אסתר שמיר היא גם משוררת, השחקן יהויכין פרידלנדר הוא גם קצין קשור ומטומטם. פנינה רוזנבלום ואילי גורליצקי הם גם הקישוט שמעל ראשם של דגיי-הזהב השטים מ-תחת לשולחן — המסיבות האחרונות של שנת תשמ"ה. 30

העולם הבא

הצנוורה פסלה את סיפרו של ישעיהו בן-אמוץ: הטיח עלבונות בשרים ובפקידי הממשלה — התועבה תוצא מחומר-הלימוד — סיפוק רב אצל מורים ותלמידים. 46

המדורים הקבועים:

- מיכתבים — מאהבה של לידי צ'טרליי ולבלר מצרי בעל אישונישנהב
איגרת-העירך — ברוז עיתונאי
17 קילומטר מבגדאד
תשקיף — בחירות במאי
וקסטות ישראליות בניו-יורק
במדינה — הפרדה רטובה
ומישפחה שכזאת
השקל ואתה — וילה בני מיליון
דולר ומחירי רופאיהשיניים
יימן אישי — לידת
אישה-שנה וחוויה ישראלית במצדה
גם זה וגם זה — גילגולו של קוויאר ועונה לכל עת
חלון ראווה — חולצות מכל הגזרות.
הגוונים והגירסות
לילות ישראל — מרשרשים בקופה
דגים בשולחן ומסיבה בחנות 30

כתבת השער הקידמי:

ריב דיינים

הסיפור המרתק של מישפחה זו הוא הכסף: כשמת משה דין, אספן כסף מושבע, לפני ארבע שנים, הוא הוריש את כל רכושו לאשתו, רחל, תוך נישול ילדיו. הבת יעל (בתמונה) לחמת מאז באלמנה, והשבוע היא התחילה למכור בציבור את סיפור המילחמה המיש-פחתית — תמורת הרבה כסף. 40

כתבת השער האחורי:

נשק למטורפים

איילה אלון (בתמונה) ושתי בנותיה, קרן (8) ונטע (14), ששות אינן מבינות איך זה קרה להן. גרעון, הבעל והאב, נורה למוות סמוך לביתה, על-ידי מטורף שעבר ב-מיקרה ברחוב. „הג"א זה בשביל להגן על אזרחים, לא?" שאלה האשה הה-מומה, כששמעה שרוצה בעלה נשא דרגות של קצין בהג"א. 6

נחיתת פרס

המטוס המיסטורי, שחזר מא"ראן, ותגלה במפתיע בישראל. מדוע הגיע לכאן? האם משכה את המטוס לישראל אישיותו המאגנטית של ראש-ממשלת-ה-אחדות שימעון פרס? 6

רחל המרחלת מרווחת:

רפי מטר חולה — אבל זה לא סימן שיש לו איידס • הרולס רויס של רפי שאולי מרים תמיר נאבכת במישקלה • חגי פרי עזר לא בהריון • צניקה שפיר ומירי פז כח-תונה — מצד החתן באו הרבה אלופים (במיל") • עירית רותן (בתמונה) יויסי פאר, שוב ביחד. 44

מישפטי השנה

ב-12 המישפטים החשובים של השנה הע"סיקו את בתי-המשפט התמוטטות. אתא", מרעות ושנאה בין יהודים וערבים, מעשי רצח, מירמה ואונס, אך המישפטים הגדולים באמת לא התקיימו ולא ית-קיימו: מישפטיהם של מיכאל אלבין, של מנהלי הבנקים ושל הצנחן תת-אלוף יצחק מרדכי. 15

התל"ינים של ונציה

הצצה אל מאחורי הקלעים של פסטיבל הסרטים בוונציה: מהם השיקולים של השופטים, כיצד מתנהל המיסחר בפרסים, מי קונה את עולמו ברגע ומי חוזר הביתה במפחזנפש, ואיך צחק על כולם השופט הראשי, איש-האכסורדים יוג'ין יונסקו. 32

איש השטיח

אברהם ויינר דלוק על אנשים שלרגליהם יש לפרוס שטיח ארום — זה לא סתם שהם הגיעו לזה, לכן הוא משרת אותם כיך המלך במלון המלך דויד, ואחרי-כך, תמיד-תמיד, גם מבקש להצטלם בחברתם. 27

חולצה בלבד

כשיש חולצה טובה ושובת-עין, אין כבר צורך לקנות חליפה שלמה. ההוכחה: ראי במדור חלון ראווה. 28

מכתבים

יש לי חדשות לגברת אבנרי. לא כליכר כראי לה להתנגד לכך שבעלה יהיה עורך-דימות כפייתי. ביתהספר למינהל-עסקים של אוניברסיטת הרוורד, הנחשב למוכיל בסוגו בעולם, קבע מזמן, כי אחד מסימנייהיכר של מנהל מעולה הוא עריכתן של רשימות.

משה רפאלי, ירושלים

הלבנר קדם לכתבנית

על הכתבנית בקיץ (העולם הזה 28.8)

חזרן לרניאלה שמי על פירסום תצלומה של הכתבנית החושפת כל, כהוכחה כיצד אפשר, באמת, לעבור את הקיץ בשלום. אבל מן הראוי שלא תחשוב שבמרחב שלנו כתבנית חשופה היא המצאה של הקורא ששלח לה את התצלום הזה. קדם לו, באיזה 4500 שנה, הלבנר המצרי (ראה גלופה) שפסלו ניצב במוסיאון לובר בפאריס. הוא נישא לגובה של קצת יותר מחצי מטר ונתגלה בחפירות במצריים לפני קצת יותר מ-60 שנה.

ואת מי שזה מעניין — אישוני עשויים מ' שנהב. ורדה לוצקי, נתניה

איפה ואיפה

עוד על השימוש בשמותיהם המקוריים

(המשך מעמוד 3)

עשרות שנות קשר אנגלי לארץ-ישראל. כי האנגלים הם מטומטמים? עובדה: כאשר התורכים חשפו ב-1917 את רשת הריגול היהודית ניל"י, היה בידו אנשיה, לשם מימון פעולותיהם, אוצר של מטבעות-זהב אנגליים, שרכים מהם נשאו תאריך הטבעה של שנת 1915, מה ששימש לתורכים כהוכחה מושלמת על הקשר בין מחזיקי המטבעות למפעיליהם בחוץ (ואכן, אנשי ניל"י קיבלו את המטבעות האלה, שהוטבעו אחרי פרוץ המלחמה, מאנשי הקשר האנגליים שלהם באלכסנדריה, אשר לא הקפידו על פרט חיוני מסוג זה).

גבי עיצוני, חדרה

כוורת ההפתעות

עוד על נושאי ביטחון, בהקשרים אוסטריים (העולם הזה 31.7 ו-איכך)

אני מבקש, למען הסדר הטוב, לא לזלול באוסטריה כשהמרובר בנושאי ביטחון. לפני הרכזהרבה שנים (דומני כי-1922) מצאו ראשוני ההגנה דרך מקורית להבריח נשק ארצה: הם הסתירו אקרחים ותחמושת בכורות מיובאות של דבורים.

עד מהרה עלתה הבולשת הבריטית על עיקבותיהם וגילתה כי מרכז ייצור הכורות האלה הוא במרתף וינאי אחר. הם שלחו הורעה אנטימית למישטרת אוסטריה, שאנשיה מיהרו

העולם הזה: שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תא-דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך-מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבנית: יוסי שנון ♦ עורך בילוב: גיורא נוימן ♦ צלמי מערכת: ציון צפירי, ענת סינגובי ♦ עורך רפוס: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם פיטון ♦ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ♦ המד"ל: העולם הזה ♦ בע"מ ♦ הרפסה: הדפוס החדש ♦ בע"מ ♦ תל-אביב ♦ הפצה: גד"ל בע"מ ♦ תל-אביב

קניא יני

שהופיעו במדור. הצנזורה מחקה ארבע ידיעות במדור — מיספר שיא! — אך את הידיעה הזאת רווקא אישרה לפירסום. אין ספק שלצנזורה לא היה מושג על התכונה להפצין את הכור. ולכן לא ראתה בידעה אלא ברוו עיתונאי. ואילו אנחנו סמכנו על הצנזורה, שתחליט אם מותר לפרסם או לא.

חוק נגד העיתונות

החוק שהתקבל זה עתה בקריאה הראשונה כנסת, בישיבת-פגרה מיוחדת, אוסר מיפגשה פוליטיים לגיטימיים עם אנשי אש"ף. שאר המיפגשים היו אסורים ממילא. לפי החוק הקיים.

הכור הגרעיני העיראקי הושמד על-ידי חיל-האוויר הישראלי ב-9 ביוני 1981. ערב הבחירות לכנסת, על פי הוראתו של מנחם בגין, הוויכוח על פעולה זו עוד יהיה נושג הרבה זמן. האם היה זה מיבצע-בחירות? האם היתה הפעולה עצמה ררושה או מוצדקת? האם השיגה את מטרתה, או את ההיפך — דרכנה את מדינות ערב להתלכד במאמץ גדול ומשותף לייצר פצצה גרעינית, אשר תשנה לחלוטין את מאוזן-הכוחות במרחב ותסכן את קיומנו?

החודש פירסם אהוד יערי בירחון מונוטיפין מחקר מעניין על הפרשה. פרט אחר בכתבה עניין אותי במיוחד. ההתקפה על הכור עמדה לצאת כותב יערי: "ההתקפה על הכור עמדה לצאת אל הפועל ב-10 במאי (1981). הכל היה מוכן

נושא הכור יועלה שוב

נראה כי נושא הכור העיראקי יועלה שוב. כרשנים אסטרטגים טוענים כי קיימת אפשרות שיעתה, אחרי שככה הנראה העיראקים תיקנו את הנוקים שנגרמו להם בהפצת הכור עירידי מוטוסים איראניים, הוא שוב מהווה סכנה לישיא.

הכור הנבנה עתה בעיראק שוכן על גדות-החידקל. 17 קילומטרים מהבירה. בגדאד.

הידיעה ב"העולם הזה" (13.5.81) דבר ההתקפה דלף...

בראש וראשונה פוגע החוק הזה בעיתונאים. הדבר נאמר בפירוש על-ידי שר-המישפטים ה"ליברלי", משה ניסים. לפני ההצבעה הודיע שהוא מתכוון להוסיף להצעת-החוק סעיף המתיר לעיתונאים להשתתף בסיבות-עיתונאים בינ-לאומיות, שבהן יופיעו אנשי-אש"ף, ואף להציג שם שאלות, אך אסור יהיה בהחלט לעיתונאי ישראלי לראיין איש-אש"ף בנפרד. העונש: שי לוש שנות מאסר.

ציבור-העיתונאים המאורגן באגודת-העיתור נאים לא השמיע אף מילה אחת נגד איסור מחפיר זה, המבקש למנוע מן העיתונאים למלא את חובתם המיקצועית והדמוקרטית ולהביא מידע מוסמך לאזרחי-ישראל.

בשנה האחרונה פנו אליי כעשרים עיתונאים, ביניהם בכירים ומפורסמים, בבקשה שאעזור להם להשיג ראינות עם ראשי אש"ף. אף אחד מכל אלה לא הרים את קולו נגד הצעת-החוק.

אינני חבר באגודת-העיתונאים. הנה הסיבה.

א.א. א.א. א.א.

כתבנית ישראלית

לבנר מצרי

לעבור את הקיץ בשלום

ריים של ערים ערביות (העולם הזה 28.8)

ככתוב, הכלבים נוכחים והשיירה עוברת. הנה רק כתב הקורא פת ולדעתי, בצדק כתב, כי זה קצת מגוחך לנגן כל הזמן על הגיממה עמאן, עמאן, עמאן, שעה שהכוונת לרבת-עמון, ומה עושה עורך העולם הזה? הוא יצא במדורו, הנדון (העולם הזה 4.9), בנייתו מהויר על תעמועי הממשלה בנושא היורדני ואת הניתוח הזה הכתיר בכותרת: המטרה — עמאן, וזה שעה שאין כל ספק שהמטרה היא רבת-עמון.

ואם כבר, אז כבר, אני לא זוכר, כקורא ותיק מאוד של העולם הזה, שאי-פעם קראתם לחברון אל-ח'ליל או ליריחו אריחא, שלא לדבר שגם במילחמת הלכנון הארורה הקפדתם לכתוב צידון ולא אל-צ'יידא, כשמה העירי של אותה עיר-נמל. אז זה לא איפה ואיפה?

יעקב שומבר, חיפה

ההסטוריה חוזרת

על עסקיו המוצלחים של יצואן המלח, שנעזר בתושב יריחו (העולם הזה 28.8)

מדוע מצאתם לנכון לתת, במדור הווי, כותרת לגלגנית, ישועה ביריחו על הצלחתו של איש העסקים הישראלי, שגילה עמית פלסטיני, שבירדו היה רשיון ירדני לכריית מלח מיס-המלח?

הלא מאז ומתמיד היתה יריחו מקום שאנשים עלו אליה לרגל כדי לזכות בהצלחות. עוד הכנענים הקדומים התפללו שם לאל הירח (ומכאן שמה), בדיוק כפי שהם נהגו לעשות כמה עשרות קילומטר צפונה, בבית-ירח שלגדות הכינרת. כמז שזוריק, תל-אביב

מאהבה של הליירי

עוד על מעשיה של הוצאת סיפרי הכיס פנגווין (העולם הזה 4.9)

יפה שהזכרתם את יום ההולדת ה-50 של הוצאת-סיפרי אשר חוללה מהפכה בחיי מיליונים (וגם בשלי). בלי סיפרי-הכיס שלהם מי יודע כיצד היית עובר את תקופות שרות-המילואים (שלי). אבל איך אפשר לדווח על פנגווין, מבלי להזכיר את המעשה החלוצי שלהם במאבק על חופש הפירסום? היה זה בדיוק לפני 25 שנה שהוצאה הפרה את החוק האנגלי ופירסמה מהדורה לא מצונורת של מאהבה של ליירי צ'טרליי (של דייוויד הרברט לורנס). ההוצאה הועמדה על כך למישפט וזוכתה ביכויו היסטורי. ההוצאה היתה לא רק נצחון גדול לחופש הפירסום, אלא גם הצלחה מיסחרית כבירה: בתוך חודש וחצי מכרה פנגווין מיליון וחצי עותקים של הספר הזה. ד"ר ניצה רון, ירושלים

רשימה עושה רושם

עוד על מינהגו של עורך העולם הזה לערוך לעצמו רשימות-בקרה. צק ליסטס בלעז (העולם הזה 21.8)

תשקיף

תסריט חדש: בחירות במאי

בצמרת מיפולגת העבודה מדובר על תאריך יעד חדש לבחירות לכנסת ה-12: חודש מאי 1986. החלטה סופית עליה תיפול בלישבת ראשי הממשלה מיד אחרי ההגים. עליפי תסריט אחד, הסיבה להקדמת הבחירות, כפי שתוצג לפני הציבור, תהיה עיכוב במהלכי השלום עם ירדן. טענה אחרת תהיה שאין טעם לעצור באופן מלאכותי את תנועת הצלחתו של שימרון פרס. ויש לתת לעם להכריע אם הוא רוצה בליכוד כבמרכיב ראשי בממשלה הבאה. ההכרעה לא תמנע ניסיונות נוספים להקמתה מייד של ממשלה צרה, בראשות המערך.

אתרוגים ממארוקו לירושלים

חרדים ירושלמיים אנטי-ציוניים מייבאים אתרוגים להגהסוכות ממארוקו. הם אתרוגים ממארוקו הם המועדפים על חסידי סאטמר שבניו יורק, ודרכם הם יגיעו החדש ארצה.

לוחצים על מפ"ם

אחת הסיבות לעיכוב האיחוד המתוכנן בין ר"ץ למפ"ם היא פניות של ראשי מיפולגת העבודה לראשי מפ"ם. המסר הסודי למפ"ם: ימיה של ממשלת האחדות ספורים, ובקרוב תהיה אפשרות להודיש המערך, תוך אבטחה שלמפ"ם יישמרו מקומותיה הנוכחיים גם בכנסת הבאה. בהעבודה חוששים שהקמת הגוש החדש תסכל את התיקווה לממשלה צרה. בגלל הפער העצום בין ר"ץ ו"ש"ס.

כלכלת הליכוד

הנשק הסודי של פרס

בלישבת ראשי הממשלה מכינים תיק עביכרם על בישולונות הליכוד בכלכלה בשבע שנות שילטונו. יזומי התיק מתכוונים להוכיח שכל ההתמוטטויות הכלכליות בשנה האחרונה הן פרי מדיניותו השלומיאית של הליכוד, בעוד שאת ההצלחות מאז הקמת ממשלת האחדות יש לזכותו אך ורק לזכותו של ראשי הממשלה.

קצר שמיר - ארנס

במצורת "זאב" מתלחשים על קרע בין יצחק שמיר ומשה ארנס על רקע אי-בינום של ועידת תנועת החרות במהלך השנה האזרחית הנוכחית. ממלא מקום ראשי הממשלה מעוניין לרחות את הוועידה לתאריך בלתי ידוע, על אף החלטת מרכז, שיש לקיימה לכל המאוחר בחודש דצמבר.

שרון מגן על תדמיתו

שריחה עשייה המיסחר פתח במילחמה על שיפור תדמיתו הציבורית.

השר אריאל שרון החליט להגיב במהירות על כל ידיעה הקשורה בו, ושיש בה אי-דיוק, גם אם היא בעניין שולי. שרון מעריך שבדרך זו הוא יוכל לתקן את הרושם השלילי שנוצר נגדו בדעת הקהל.

רק"ח מספחת את ירושלים המיזרחית

פייצל אל-חוסייני מירושלים המיזרחית, ראש המכון לחקר החברה הפלסטינית, נדהם לגלות השבוע כי רק"ח מתייחסת אליו כאל נתין ישראלי. כיטאון רק"ח בערכית, אל-איתחאד, פירסם את עשרות מיברקיהאבל על מותו של ההסטוריון המיפולגתי אמיל תומא, וסידר אותם בשני טורים נפרדים - טור למיברקים מתוך ישראל וטור לפניות מהשטחים הכבושים. שמו של חוסייני והמכון שלו הופיעו בראש הטור של המנחמים מתוך ישראל. פייצל הוא בנו של עבר-אל-קארר אל-חוסייני, הלוחם הפלסטיני המפורסם, שנהרג בקרב על הקסטל ב-1948.

הרבי מלובאביץ' לכפר חב"ד?

חסידי חב"ד בארץ מקווים לזכות לארח בכפר, כפר חב"ד, את האדמו"ר מלובאביץ'. סימן לכך הם רואים בדרשת הלובאביצ'ד מלפני חודשיים, שבה הוא ביקש מחסידיו בארץ שיכנו בכפר חב"ד תעתיק מדויק של ביתו מברוקלין.

העיתונות הערבית במצור

בעיתוני ירושלים המיזרחית יש חשש בכך כי הממשלה, באמצעות מישרד-הסנים, עומדת לאסור באופן סיוטני על הופעתם של רוב כיתבי-העת הערביים בעיר, בהיענות לחצם של המתנחלים.

הליכוד דן

במינוי דולצין

צמרת הליכוד דנה בשני מינויים חשובים שמבצע אריה דולצין, תוך התעלמות משיקולים מיפולגתיים. המדובר במינויים של האלוף (מיל') שלמה גזית, לתפקיד מנכ"ל הסוכנות, ושל אשר אוהיון, איש הפרציה הספרדית, כיושב-ראש מועצת-המנהלים של עמיגור, במקומו של איש-הליברלים אריאל ויינשטיין. חלק משרי-הליכוד כבר התלוננו אצל יצחק שמיר על כי דולצין מתעלם מדרישות חבריו לספק מישרות לאנשי הליכוד, ובליברלים כבר דנים בכובד-ראש בהצעה חדשה: להקדים את כינוס הקונגרס היהודי העולמי, כדי להחליף את דולצין במועמד אחר, שיהיה מוסכם גם על העבודה.

כדורגל בפירוק

צפוי גל של בקשות לפירוק אגודות לכדורגל, שיוגשו בקרב לבית-המישפט עליידי נושים ושחקנים. הסיבה: חובות גדולים של גיזברי אגודות, המשתמטים גם משלום משכורות לשחקנים. עליפי חוק, חוב של יותר מאלף שקל מאפשר פניה לבית-המישפט לבקשת פירוק.

הביטוח הלאומי

פונה לערבים

ראשי הביטוח הלאומי ממשיכים במסע יחסי-ציבור והסברה בקרב האזרחים הערביים. בעיקבות ביקורים אלה אצל בדווים בדרום, דרוזים וצירקסים בצפון ובפריים בגליל ובמשולש, עלו מאוד תקבולי הביטוח הלאומי אצל ציבור זה. בסירורים אלה מסבירים המנכ"ל, ניסים ברוך, ואנשיו, שתשלומי הביטוח הלאומי מבטיחים קבלת קיצבה ופיצויים כעיתות מצוקה ופגיעה.

צוות כלכלי בחרות

במלאות שנה להקמת הממשלה ושנה לפני מימוש הסכם הרוטציה מתארגנת בתנועת-החרות קבוצת אנשי כלכלה ועסקים, כדי להכין מצע כלכלי ימני, שיוגש לאישור מוסדות התנועה. המצע ידבר על צימצום מעורבות הממשלה במשק, על קיצוץ דראסטי בתקציבהם של מישרד-הממשלה ובכוח האדם בשירות הציבורי, על מתן הקלות כמס ועל פישוט הליכי הרישום לזימים וחברות פרטיים. עתה עוסקים בליהוק הצוות, שמאחוריו מסתתרים עסקנים אלמוניים.

קלטות מזויפות בניו יורק

מבט זיופי קלטות של מוסיקה ישראלית מתפשטת בניו-יורק. זמרים ישראלים, שהופיעו באחרונה מעבר לים, נדהמו לגלות את מימדי הגניבות המוסיקליות. לפחות חברת-תקליטים אחת מבקשת לעצור את מבול הזיופים בדרך חוקית.

בית-חינוך: פרס

למייסד, חיטול למוסד

בעוד שוועדת-שופטים המליצה השבוע להעניק את פרס-ישראל למחנך הוותיק גרשון זק, על מיפעל חייו בייסודו וניהולו במשך שנים של בית-החינוך בתל-אביב, מאיימת על המוסד עצמו סכנת חיטול. בית-הספר הייחודי, האמור לחנך ברוח ערכי תנועת-העבודה, הנושא כיום את שמו של א"ד גורדון, הוא לצנינים בעיני מנהל מחלקת-החינוך של עיריית תל-אביב, הר"ר שימשון שושני, שהחלטתו נחושה לקצץ בכיתות ובתלמידים במוסד. פעילותו של שושני נגד בית-החינוך היא בניגוד להחלטה מפורשת של שרי-החינוך והתרבות, יצחק נבון, המכיר בסגולותיו המיוחדות של בית-הספר. בינתיים נודע כי הורי התלמידים במקום התלוננו על תוכנו של דפרון, שחולק לצורכי שירה בציבור בבית-הספר, הרצוף שירים דתיים, מבלי שיופיע בו אסילו שיר אחד ברוח ערכי תנועת-העבודה.

קליינר מבקש

מחיקת שמו

ח"כ חרות לשעבר, מיכאל קליינר, שנגדו הוגשו שיבעה תיקים פליליים על זיהום רחובות תל-אביב בכרזות הנושאות את שמו, בעת מסע-הבחירות האחרון למועצת פועלי תל-אביב, מבקש מבית-המישפט למחוק את שמו מכיתבי-התביעה. קליינר מבקש שבמקומו יועמד לדין גוף מישפטי - מטה הבחירות של הליכוד להסתדרות.

מעקלים בתכלת-לבן

חובות סיעת-חרות בהסתדרות, תכלת-לבן, הביאו את אנשי ההוצאה-לסועל ל"מצודת-זאב". המעקלים לקחו עימם ציוד מישרדי של הסיעה ההסתדרותית, בין השאר חייגן אוטומטי ומכונת-חישוב. כתוצאה מהמשבר הכספי פנו פעילי הסיעה בדרום הארץ לסגן-ראשי-הממשלה, דויד לוי, וביקשו את עזרתו, בטענה שראש הסיעה, יעקב שמאי, הפקיר אותם.

הגליון הקרוב של

העולם הזה

יקדים את הופעתו ביום אחד, בגלל יופי הכיפורים, ויהיה מצוי למכירה בתל-אביב בשעות הערב של היום השני, ה-23 בספטמבר, ולמחרת, היום השלישי, ה-24 בספטמבר, ברחבי הארץ.

במדינה

העם

נשיקת ענת

לא במיקרה חוגגת הארץ את ראש־השנה בחודש השביעי. הנס השנתי מתחולל שוב

לא במיקרה קבעו בני־ישראל את ראש־השנה כאחד נתישרי, שהוא החודש השביעי בלוח. בניגוד לארצות־הצפון, החוגגות את האביב, חוגגת הארץ את בוא הסתיו. באירופה מתעורר הטבע לחיים חדשים עם הפשרת השלגים. השירים מהללים את חודש מאי הנחמד, כאשר חוזרות הציפורים מארצות־החום, והטבע קם לתחיה.

בארץ־ישראל מתחולל נס ההתחדש שות בחודש ספטמבר. כבר במיתוס הכנעני העתיק מת הבעל, ארון השמיים והארץ, בקיץ. אחותו, ענת, מעוררת אותו בנשיקה בסוף הקיץ, ואז קמה הארץ לתחיה.

תושבי הארץ יכלו לראות השבוע את הפלא הזה בראשיתו. הגשם הראשון העיר אותם משנתם לפני ראש־השנה. רוח סתוית קרירה החלה נושבת בערבים. הקיץ, קיללת־הארץ, נשבר. אפשר לנשום.

הממשלה

קיללת המטוסים

המוזרים

זה קורה תמיד כשיש

פרס בסביבה: מטוסים

סומים ממסלולם בצורה מביכה

על שימרון פרס רובצת קיללת המטוסים המוזרים.

זה קרה לו יותר מפעם אחת. המיך רה המפורסם ביותר היה לפני 25 שנים, כאשר נחת מטוס־תובלה ישראלי נח"ת תיאונס באלג'יריה, שהיתה או עדיין תחת כיבוש צרפתי. הצרפתים ערכו בו בדיקה שיגרתית, וגילו שהוא מלא בנשק. הם חשדו שהנשק מיועד ללוחמי־השיחרור האלג'יריים או למחתרת המתנחלים הצרפתיים. מישרד־הביטחון הישראלי, שבראשו עמד שימרון פרס (תחת כנפיו של דויד בן־גוריון, שריביתחון) הימהם, גימגם. הכחיש לבסוף טען כי הנשק מיועד למדינה באמריקה הלא־טינית, שביקשה לשמור על סודיות.

התקרית עוררה סנסציה בינלאומית, ובצמרת ישראל פרץ סיכסוך חריף. שרת־החוץ גולדה מאיר הקימה שעוררייה, ותבעה את פיתורו של פרס. על שהוא מנהל עסקים שחורים מאחורי רי גבה. רק בקושי עלה בידי בן־גוריון לשכך את הרוחות ולהגן על פרס. השבוע קרתה שוב תקרית. מטוס תובלה מסה ממסלולו בדרוכו מאיראן לספרד, אחרי שנחת בארצו של חומייני. הוא נעלם ממסכ־הרדאר בתורכיה, ותחנת־המעקב במרחב קבעו שהוא נחת בישראל.

ישראל עטפה את עצמה בנשיקה מורה. אחר־כך גימגמה והימהמה. המטוס, כך נאמר, סבל מליקוי טכני ונסטה. כתבי העולם רצו לראיין את הצוות כדי לשאול את פיו, אך הצוות נעלם כלא היה.

פרשנים ותיקים רק משכו בכתפי פים. זה קורה תמיד כשיש פרס, אמרו.

איזו מילחמה? איזה שלום?

חוף מזה עבר ראש־השנה בשלום. היו שהפריחו אימים כלפי סוריה, היו שזיכרו על שלום כיעד עליון. לשני הדברים לא היה שום ממש. אין סוריה מתכוננת להתקיף את ישראל, ואין ישראל יכולה לתקוף את סוריה. לא זה בלבד שסוריה היא בעלת־ברית במאבק נגד אש"ף בלבנון, ונגד יוזמת־השלום הירדנית־פלסטינית, אלא שסוריה נהנית גם מהגנה מוחלטת של ברית־המועצות. הורים, שנניהם משרתים בצהל, הוראגו לשווא.

בעלך נורה בידי אישהג"א ונהרגו" אמר שוטר לאלמנה (למעלה, עם בנותיה)

גידעון התחנן על חייו

במרכז ירושלים, מעל למיתפרה ולחנות המוכרת מיצי־פירות.

צריך למלא

טפסים

איילה אלון יושבת על הכורסה, ועדיין אינה מאמינה למה שעבר עליה. כבר שבוע עבר מאז נרצח גידעון, בעלה, בידי איש הג"א בירושלים. זוג עיניה הכחולות אדומות מבכי. שיערה החום מתולתל. היא אינה מאופרת, לבושה בפשטות ומשחזרת שוב ושוב את האירועים. אולי כך תוכל לקלוט את גודל האסון.

סיפורה איילה אלון: היה יום שלישי אחרי־הצהריים, ואני ירדתי העירה עם אמי ואחותי, כדי לקנות מתנות לחג. נטע, הבת שלנו (14) באה איתנו. הקטנה, קרן, בת 8, הלכה לחברה בשכונה, כדי להכין (המשך בעמוד 42)

ארנטל בן ה־41 אורח הגון לכל הדיעות. לפני חודשיים סיים קורס קציני־מילואים וקיבל דרגת סגן מישנה. לפני שבועיים גוייס לשירות בהג"א, ושירת כאחראי על בניין המחכמה שליד הריהבית. ארנטל הוא רתי, נשוי, אב לשלושה ילדים. הוא עובד כפקיד ריבכיר בארכיון רשות ההשקעות במישרד־האוצר בירושלים.

בערב שעתיד היה לשנות את חייו, ולשים קץ לחייו של אדם אחר, הוא פסע בשכונת קריית־משה בירושלים. הוא לבש מדים ועל כתפו היה תיק פלסטי עמוס חפצים אישיים. הוא בא לשכונה כדי לקנות מכונת שבעליה הציעה למכירה. בידו של ארנטל היה תזמיקלע עוזי.

עד לאותו ערב חי ארנטל חיים שקטים ואלמוניים. הוא היה צנוע, כמו אביו, שהוא בעל חנות נקניקים במרכז העיר.

דירתו הקטנה של ארנטל נמצאת

ספסלים. הסניגור הגיע. עורך־הדין יעקב חובב הוא יריד המישפחה ומכיר את החשוד מזה זמן רב. חובב הוא גבר דתי, כבן 50, חבוש כיפה ובעל זקנקן שיבה. הוא היה לבוש בחליפה חומה מיושנת. מולו ישב התובע המישטרתי, מאיר תהילה. הקהל היחיד שנכח בהליך המישפטי העצר היו שישה שוטרים ושלושה עיתונאים, שנרחקו זה אל זה כפינה מרוחקת של החדר. החשוד הושב על אחד הספסלים ומייד נפלה עליו תנומה. אחר כך

מכונת הטרנזיט המישטרית כיצרה ליר פתח כית־המישפט בירושלים. הרלתות האחריות נפתחו. ארבעה שוטרים גברתנים ספק־גרו ספק־הניפו באוויר גבר ענק וקירח. בפרצופו של הגבר נראו פצעים באיזור האף והמצח. חולצת הפלאנל המלוכני לכת שלבש נשאה בחויתה כתמים כהים, בצבע רם.

אבל הדבר המפחיד ביותר בפניו של האיש לא היו הפצעים. העיניים הלטושות הכיטו בשוטרים ובצלמים

חשוד־ברצח ארנטל (מימין) איך נתנו לו נשק?

סיפרו השוטרים כי העצורים כחריי המעצר שבמיגריסוסים לא יכלו לישון במשך כל הלילה. האיש רקד בתאו ומדי פעם חבט את ראשו בקירות־התא. באמצע הלילה נמאס הרבר לקצין התורן. הוא חשש לשלומם של החשוד, והורה לקחתו לחדר־המיון של בית־חולים פסיכיאטרי. הפסיכיאטר התורן סירב לקבל את האיש בלי צראישפוז משופט. סדר צריך להיות, והאיש המשיך להשתולל עד הבוקר. יממה והצי לפני כן היה ישעיהו

הרבים שהבזיקו במצלמותיהם, בחוסר־הבעה מוחלט. הפנים היו קפואים, עוטים מין מסיכה מעוררת אימה. ידיו של האיש היו אסורות מאחורי גבו באזיקים. גם הרגליים היו כפותות באזיקים מיוחדים. מתחת לאזיקים נראו פצעים פתוחים, שנגרמו כנראה בשל השתוללותו של האיש הכבול. כך, כמו חיה מבוהלת, הובל העציר לתוך אולס־המישפטים. אולס־המישפטים הוא חדר לא גדול, שבו דוכן לשופט וחמישה

נרצח אלון במקום הפשע שלוש שעות ברחוב

הם נבחרו על-ידי "העולם הזה" תוך בחינת כל מאורעות השנה.

אנשי השנה

תשמ"ה

עולם

מאנדלה: כבוד האדם

דמות חרשה הופיעה השנה על כימת העולם: **מיכאיל גורבאצ'וב**, השליט החדש של ברית המועצות, יורשם של ניקיטו חרושצ'וב, ברוניניב אנדרופוב וצ'רנין. הנציג של קוב, כרושיצ'וב, שנולד אחריו מהפכה גורבאצ'וב לא הספיק להטביע את חותמו על השנה. הוא רק הכניס סיגנון חיצוני חדש — פחות ביורוקרטי, יותר עממי כלפי פנים; פחות נוקשה, יותר פתוח כלפי חוץ. בעור חורשיים, כאשר ייפגש עם רונלד רגן הקשיש, יסתבר אם יש התחלה של תווה ביחסים שבין שתי מעצמות העולם, המחזיקות יחדיו בידיהן את גורל העולם, לקיים או להשמדה.

רגן עורר ויכוח עולמי באחד הרגעים הרמאתיים של השנה, כאשר ערך אזכרה בבית-קברות של הצבא הגרמני בעיר ביטבורג, שבו קבורים גם חיילי הס"ס. היה זה רגע מחריד, שהסיח את דעת האנשות מן הוזה אל העבר. אך למחרת היום חזר העולם למציאות — מאימי המלחמה האחרונה אל סכנת המלחמה הבאה.

התרכו הסימנים כי שתי המעצמות שואפות שוב להפשרה ביחסים ביניהן, כדי לצמצם את ההוצאות העצומות של המאבק. אולם באותה השעה נולד מושג חדש: "מלחמת הכוכבים" — הגרעיניים בעודם שועטים כחלל.

הרעיון עורר ויכוח סוער ומתמשך. לדעת המחייבים, הוא יגאל את העולם מ"מאזן-האימה", שעליו מבוסס השלום מזה דור — הידיעה שכל אחת משתי המעצמות יכולה להשמיד את יריבתה, אך אינה יכולה למנוע כעד יריבתה מלהשמידה במכתית-גמול. ואילו לדעת השוללים, יביא הדבר למירוץ קטלני חדש של חימוש, הרעול להביא לקצא פיתאומי ולמלחמה גרעינית.

אולם בשבועות האחרונים של תשמ"ה לא ריתק המישחק הערין של שתי מעצמות העולם את תשומת-לב העולם, אלא המתרחש במדינה קטנה בדרום כדור-הארץ. לא ההתחרות כחלל החיצון, שבו כבר מסתעפים המכשירים של המאה ה-21, אלא מאבק עתיק-יומין, שריד הקולוניאליזם של המאה ה-17: מישטר האפאריטהיד בדרום-אפריקה.

בפעם הראשונה הצליח העם השחור בדרום-היבשת למקד את תשומת-לב העולם כולו. גנובת-השיחור השחורה התקוממה נגד המישטר הגיועני הלבן, שמנהיגיו הם חסידיו הגלויים של ארולף היטלר. השחורים לחמו באכזבים נגד טנקים, בצמיגים כוערים נגד מקלעים. הם נהרגו בהמוניהם — אך בפעם הראשונה התעורר מצפון העולם. דעת-הקהל בעשרות מדינות, במערב ובמזרח, יצאה אל השחורים המדוכאים והכריחה את הממשלות לנקוט עיצומים. לנתק יחסים ולהטיל חרם על אזרחי הדיכוי.

תוך כדי כך למד העולם להכיר את מנהיגי המאבק השחור — אנשים מרשימים, הומאניים ומעוררי-כבוד. בראשם עמד **נלסון מאנדלה**, המנהיג האגדתי, הכלוא מזה 23 שנה, והמסרב לקנות את חרותו במחיר גינוי האלימות של המדוכאים נגד המדכאים. בעיני מיטב האנושות, היה הוא איש-העולם של תשמ"ה, סמל המאבק הניצחי לחרות ולכבוד האדם.

מדיניות

כהנא: הדרך לאבדון

היתה זאת שנה של קיפאון מדיני טוטאלי, כלפי חוץ ופנים כאחד.

כלפי חוץ הצליח איש-השנה **שימעון פרס** לבלום את התהליך המדיני לחלוטין, תוך השמעת מטר בלתי-פוסק של סיסמות-שלום חסרות, שנועדו להשיג את ההישג המיוחל: שינוי התרמית. התירוץ: ממשלת-האחדות, שבה ניתן וטו מוחלט **ליצחק שמיר**, הכפוף ל**אריאל שרון**, המתחרה עם **יובל נאמן**, על עבריה.

במצב זה לא היה פרס מסוגל אף לזוז בעניין טאבה, פיסה עלובה של חוף, שבגללה איבדה ישראל בהדרגה את פירות נטינתה העצומה ממדיבר-השיג ומבארות-הנפט. מובן שההזדמנות לחלום עם רונלד רגן, שנוצרה השנה ושהיתה, אולי, חד-פעמית, הושמטה כדלל ובהנהגתו של שרון.

כלפי פנים לא היה המצב שונה. הכל קפא. הבידור הפוליטי היחיד סופק על-ידי ה"ליברלים", קבוצה של חתולים מתקוטטים שלא ייצגו דבר וולת עצמם, אך שהחזיקו באחווה גדולה במישטר הפיאודלי הישראלי.

רק תהליך אחד לא קפא, אלא היה דינאמי ואימנטי: התגברות הגיוענות במדינה. איש-השנה תשמ"ה, **מאיר כהנא**, המשך להלך אימים על המדינה, סקרס חזו לו שיבעה, ואף עשרה מנראטים, אילו נערכו בחירות חרות השנה. אלפי עובדות קטנות, החל בסקרס וכלה בפגורמים מקומיים, הכיחו שתורה זו

— גיוענות, פולחן הכוח, השינאה לרמוקרטיה, השינאה למיעוט הלאומי, פאשיזם רדי וחילוני — מתפשטת בגוף המדינה כמו סרטן קטלני.

כהנא לא המציא את התופעה הזאת. הוא רק היטיב לבטא אותה ולרכוב עליה. סיסמתו: "אני רק אומר מה שאתם חושבים!" היתה ערמומית ונכונה.

הקורבנות המיועדים של התהליך הזה, אנשי השמאל, המרכז והימין המתון, עמדו מול תופעה זו אוברייצנות ומוכיי-הלם. כימין הקיצוני החלו הכל מתחרים עם כהנא, להשמיע סיסמות דומות ולעשות מעשים דומים. עד כי לא היתה עוד אפשרות להבחין בין כהנא ובין מחקיו, שגינו אותו והסתייגו ממנו בהבעה של זועות, אך שהטיפו לאותה התורה עצמה כמילים יותר חסרות. זה היה התהליך המדיני היחיד בישראל של תשמ"ה — והוא מוביל לאכזרין.

דת

פרץ: ענוים חדשים

מישפט אחד הטביע את חותמו על כל חיי הדת בישראל השנה. הוא יצא מפיו של שר-הפנים, מנהיג ש"ס, הרב **יצחק פרץ**.

למחרת האסון הנורא, שבו נהרגה ונפצעה כיתה שלמה של תלמידים בהתנגשות של אוטובוס ורכבת, אמר פרץ שזהו עונש על חטאי הציבור. המוזות לא היו בסדר.

יותר מכל דבר אחר העמיד פסוק זה את הציבור החילוני במדינה על העובדה שרובצת תהום בינו ובין מה שנקרא כיום במדינה, "דת ישראל".

דת זו עברה במשך השנים הקצנה נוראה, שהגיעה השנה לשיא. היא מופיעה בשני ראשים: הקנאות הדתית-לאומית-משיחית של גוש-אמונים, שנוברה הראשי הוא עכשיו מאיר כהנא. המשיחית את כל תורתה הנאצית על מקורות הדת היהודית — והקנאות האורתודוקסית החשובה, המבקשת לכפות על המדינה חוקים מישראלים.

המשחק האחת הולירה מחתרת רצחנית והגנה עליה. השלוחה השניה ביקשה להטיל על המדינה חוקי-לאיסור-חמץ, חוקי-לאיסור-בשר-חזיר, חוק של גיור כהלכה. היא התנגדה להקמת אוניברסיטה של העדה הנוצרית המורמונית, ביקשה לאסור כל מיפגש אנושי בין נער יהודי ונער ערבי, ובסוף השנה אף יצאה לאסור את משחקי-הכדורגל, תחילה ברמת-גן ולאחר-מכן במדינה כולה.

לשתי השלוחות היה מכנה משותף: הן היו ארישות לבעיות של מוסר, טוהר-הנשק, מצוקה חברתית והמיצוות הנוגעות לגר אשר בתוכנו. הן התמקרו בתקופה האלילית של ראשית הדת היהודית. ענייני פולחן, קירוש גבעות ואבנים, שינאת-זורים, ה' אלוהי צבאות, ובסופו של דבר — רצחם בנוסח ספר-יהושע.

הם היו עכ"ם חדשים: עוכרי כשרות ומוזות. הפרשה המחפירה ביותר, שקוממה כמעט את העם כולו נגד המימסד הדתי, היתה ההתעללות בעולי אתיופיה, חביבי הציבור, שנדרשו לעבור "גיור לחומרה". הקות-דס או לפחות טבילה — דבר שלא נדרש מעולי רוסיה, שחיו בלי רת ורכבים במשך שנה דורות ויותר. הגיוענות היתה גלויה לעין. אך במיקרה זה היתה התגובה בלתי-יצויה: האתיופים לא התנהגו כציבור החילוני הלאומי והסר-לטיני. הם יצאו למאבק, כראש-השנה הם שבתו בהמוניהם לפני בניין הרבנות.

מרחב

ברי: תיקוה רצחנית

איש-המרחב של תשמ"ה, **יאסר ערפאת**, המשיך השנה במיבצע הגדול שבו התחיל בשנה הקודמת, כאשר הדיח את העולם מצאתו מטריפולי הנוצרת לפגישת עם נשיא מצריים, **חוסני מובאראח**. השנה המשיך בקפיצה זו. הוא חתם על הסכם עם המלך **חוסין**, שקבע את הקווים להסדר-שלום במרחב. אחר-כך הצליח — בניגוד לכל התחזיות — לכנס את המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן, עיר ספטמבר השחור, וזכה בתמיכת הרוב העצום של העם הפלסטיני. "המורדים", סוכני סוריה, הובסו. אש"ף היה מוכן לצעד הבא: הירבנות עם ארצות-הברית.

הכל היה מוכן להתקדמות דרמטית בדרך השלום. גוש ערבי גדול, בהנהגת מצריים, ירדן ואש"ף, ובתמיכת עיראק וסעודיה, לזכה באישור של ועידת-פיסגה ערבית. הגוש היריב של סוריה, לזכר ודרוס-תימן, בהנהגת **חאמט אל-אסד** הערמומי, לא יכול היה לבלום את התהליך.

אך המהלך לא יצא אל הפועל. ההתנגדות המוחלטת של ממשלת-ישראל, בהנהגת **שימעון פרס** ו**יצחק שמיר** גם יחד, חסמה את דרכו של ריצ'ארד מרסי האמלל, פקיד אמריקאי

שבילה את השנה בטויליסק במרחב. גם ארצות-הברית לא גילתה שום נכונות לעשות משהו למען השלום. יתכן שפחדה מפני ישראל והשדולה היהודית, יתכן שמנהיגיה אינם מסוגלים לעצב מדיניות, ויתכן — כפי שהאמין עראפת — שארצות-הברית פשוט ממתניה להפשרת יחסיה עם ברית-המועצות, כדי להכניס את בעיית ישראל-פלסטין לקופת המשחק העולמי. כוחו של העולם הערבי כולו ירר עם מחירי הנפט. השפע העולמי בשוק הזהב הנוול הרס את עוצמת-החלח הערבית. בעוד שהפלסטינים ניסו להוכיח לעולם את קיומם על-ידי פיגועים בישראל, הם המשיכו להגן על חייהם בלבנון — שדה הקרב שלא נרגע. אחרי שהביסו את הסורים ב-1976, סבלו מטבח צברה ושאתילא בירי הפלאנגות ב-1982 ואחר-כך עמדו בקרב אכזרי מול הסורים בטריפולי ב-1983, עמדו השנה שוב בפני נסיון לחסלם במחנות צברה, שאתילא ובורג-אל-ברג'נה בביירות. אויבם החדש היה איש שעוד לפני שנתיים הכירו רק מעטים את שמו: **נביה ברי**, מנהיג תנועת אמל (תקווה) שקיבל לידיו את הנהגת העדה השיעית. עדה זו, הגדולה ביותר בלבנון, היתה מרוכאת ומקופחת במשך דורות רבים. בעיקבות המילחמה של אריאל שרון, ששברה את הכלים בלבנון, צברו השיעים לפתע כוח ועוצמה.

השיעים של נביה ברי הם שניצחו השנה את צה"ל במלחמת-גרילה אכזרית, שהכריחה את ישראל לסגת מלבנון במהירות — הנסיגה הראשונה של צה"ל תחת אש. מייד לאחר מכן, בעזרת טנקים סובייטיים שקיבלו מידי הסורים, התנפלו השיעים על מחנות-הפליטים של הפלסטינים, כדי לחסלם כגורם עצמאי. כך נוצרה אנדרלמוסיה כללית: ישראל, השיעים וסוריה שיתפו ביניהם פעולה נגד אש"ף, בעוד שהשיעים לוחמים בישראל, וראשי ישראל השמיעו איומים קודרים כלפי סוריה. בסוף תשמ"ה החלה התקפה מילולית חריפה של ישראל על ירדן, המעניקה — כביכול — חסות למיפקדות המחבלים. הרבר נשמע כהתחלת הספירה-לאחור לקראת המילחמה הבאה — הפעם במזרח. תשמ"ו עלולה לעמוד בסימן המירוד בין מאמציה-השלום לבין המילחמה הבאה — מירוד בין חיים ומוות, פשוטו כמשמעו.

השכ"כ שהיו חשודים בהריגת חוטפי-אוטובוס אחרי לכירתם הכרזו על אי-יחוקיותו של הסכם הקואליציה הגיוענית בקריית ארבע; התנגדו כחריפות לעונש-מוות; סירב להעמיד לדין את ראשי הרשימה המתקדמת שנפגשו עם יאסר ערפאת לדין על השלום; הורה להעמיד לדין קציני-מישטרה בכיר שנחשדו בעדות שקר בבית-מישפט (אברהם תורגמן) וחבר-כנסת שנחשד בפלילים (שלמה עמר); קבע שאסור לשלם כספים למוסדות דתיים בלי קריטריונים אונייטיביים, ועוד.

גם בית-המשפט העליון, בהנהגת הנשיא **מאיר שמגר** והתיאורטיקן המישפטי **אהרון ברק**, הצטיין השנה בשורה של החלטות. פסקי-דין הארוך, שפסל את החלטת ועדת-הבחירות המרכזית בעניין תנועת כך והרשימה המתקדמת, הוא אבן-דרך בתולדות הדמוקרטיה הישראלית. השופטים הוציאו צווים-על-תנאי רבים להגנה על אזרחים יהודיים וערביים; חיזקו את חופשי-העיתונות כאשר ביטלו פסקי-דין פלילי על הוצאת לשון-הרע; והתערבו לטובה גם בענייני הכנסת.

לצד ענקים, אלה בלטו השנה גם כמה וכמה מן השופטים בערכאות נמוכות יותר בפסקי-דין אמיצים ועצמאיים. אחד הבולטים בהם היה השופט המחוזי **אורי שטרנמן**, שהחליט — בניגוד לחבריו — לזכות את הנאשם-ברצח גיל בן-גל, מפני שהפרקליטות לא העמידה אותו לדין בנפרד ועל-כן לא הביאה את ערות החשוד השני ברצח. בניגוד לדעת בית-המשפט העליון שיחרר שטרנמן ממעצר חשודים בפשעים כלכליים — וכך תרם תרומה לחיסול אחת הנגעים המישפטיים של ישראל, כאשר שופטים מאשרים כמעט אוטומטית מעצר חשודים, כאשר ברור כי הרבר נועד אך ורק "לשבור" אותם על-ידי תנאי-מעצר כלתי-אנושיים.

חולה-האיידס: כמו דבר

רפואה

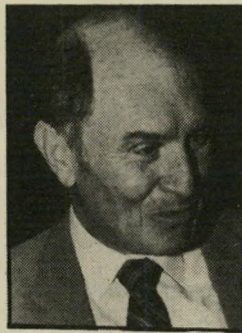
מחלה אחת הטילה את צילה על תשמ"ה — והשכיחה את כל שאר הבעיות של הרפואה.

ראשי-התיבות איידס — תסמונת הכשל החיסוני המוקנה — גרמו לחלחלה עולמית. תחילה נחרדו רק ההומוסקסואלים, מפני שהמחלה מועברת בצורת המגע המיני האופיינית להם. אחר-כך נחרדו חולי ההמופיליה, הסובלים מאייקרישת הרם, והזקוקים על-כן לעירויים תכוף. לבסוף נחרדו הכל, תחילה בארצות-הברית, ואחר-כך בעולם כולו, וגם בישראל.

מחלת-האיידס הקטלנית, שלא נמצאה לה עדיין תרופה, נתפסה כמגיפה הורסת-עולם, כמו "המוות השחור" במאה ה-14 — מגיפת-הדבר שרוקנה אז את ערי אירופה וקטלה מיליונים. בכמה מקומות התגלו סימנים ראשונים של היסטריה המונית. עברו לשתיה מספרים פלאסטיים חרפעניים, חדלו להושיט יד לשלום, דיברו על בידוד ונידוי ההומוסקסואלים, מעבירי-המחלה. גם ישראל התגרדה על שפת הפאניקה. חולי-האיידס הראשון נים כבר מתו בארץ, אחרים נשאו בגופם את נגיפי המחלה. כאשר נודע כי הכוכב **רוק הארסון** חלה באיידס אחרי שביקר בישראל, החלו רבים, שהכירוהו בארץ, חוששים לחייהם. ההיסטריה האמיתית עדיין לא החלה, אך האיידס שימש נושא לשיחות ללא ספור. ההתמודדות עימו הפכה למיצוה מס' 1 של העולם הרפואי. מול כוחה-המשיכה המחלחל של האיידס עמדה האדישות הגמורה לגבי גורל הקשישים, שהפכה אחד מסימני-ההיכר של החברה הישראלית. אדישות זו הגיעה בסוף השנה למעמקי השיפ-לות הציבורית, כאשר הראתה הטלוויזיה תמונות-זוועה של זקנים חולים, שטולטלו מבית-חולים לבית-חולים, כמו כדור על מיגרש כדורגל גדול, שבו שיחקו קבוצות כירורקרטיות וכעטו בוקנים אנה ואנה. העובדה שזה היה ככלל אפשרי, מבלי שהציבור יתקומם וישים קץ למישחק הנורא, לימדה הרבה על דרכה של החברה הישראלית אל האידהומאניות.

זמיר: חשוף בצריח

נוישפט

תואר איש-המישפט של תשמ"ה הגיע לאחר משני האישים, שייצגו את בני-אור ובני-חושך כמאבקי-האיתנים שהתנהלו בורה המישפטי.

מצד אחד — **מושה ניסים**, שרה-המישפטים, לאומן דתי הקרוב הרבה יותר למאיר כהנא מאשר לאבות המיפלגה הלי-כרלית, פרץ ברנשטיין וישראל רוקח, שהיו שניהם אנטי-דתיים ואנטי-לאומניים. ומצד שני — **יצחק זמיר**, היועץ המישפטי לממשלה, שעמד כמעט יחיד מול הגל הקנאי העכור, והביא על עצמו את שינאת כוחות-החושך.

ניסים עיכב את חקיקתו של חוק נגד הגיוענות — וכך ישראל היא כיום אחת המדינות התרבותיות המעטות בעולם כולו, שאין לה חוק כזה. תחת זאת העביר בכנסת חוק שנועד, כביכול, לחסום את כהנא — אך מטרתו האמיתית היתה לנשל את 700 אלף האזרחים הערביים מחלקם במדינת-ישראל ובדמוקרטיה היש-ראלית, מכיוון שנדרש מהם להצטרף, עם התייצבותם בבחירות, שישראל היא "מדינת העם היהודי" בלבד, ללא זכר לקיום הערבים. ניסים גם הפעיל את כל התחבולות הזדוניות כדי להעביר בכנסת את החוק המחפיר האוסר מיפגשי-שלום עם פלסטינים, באיצטלה של "מילחמה בטרור".

זמיר, איש-המישפט של תשמ"ה, בלט גם השנה בשורה ארוכה של מעשים אמיצים: הוא הגיש עירעור על קולת-העונש שהוטל על הטרוריסטים היהודיים; תבע להעמיד לדין את הקצח"ר ואנשי

שבועון החדשות הישראלי הידוע מאמריקת כל מה שרצית לדעת על ארצות-הברית, ישראל והישראלים בתפוצות להשיג ביום שישי בדוכני העיתונות המרכזיים

ישראל שלנו

הפצה: "אטלס" 03-377890 נציגות: י.פ. מידע 03-727604/736181

מוזל טוב = נולד לכם בן

מסיבות ברית וחתונות המוצלחות ביותר

בבית הרופא

עם הגן היפה

תל-אביב, רחוב הפסטן 1
המשרד פתוח: בשעות 10-13; 17-19
טלפונים: 298772, 722314, 9223244

כשאנחנו "מסדרים" אותך, אתה מרויח

גרפיקאי, פרסומאי, בעל עסק:	ביצוע מהיר, של עבודות דחופות! עיצוב וביצוע גראפי ציוד חדיש! הטיה לשני הכיוונים הרחבה, הצרה
בפעם הבאה כשתזדקק לשרותי סדר צילום פנה אלינו. אין לך מה להפסיד מלבד תעריפי-סדר גבוהים!	

צפיר רוני, סדר צילום בצפון העיר
רח' בובליק 15 ת"א, 447363; וגם ברעננה, אחוזה 142, 052-447985

אלבין: קפיצה אל המוות

שלושה מחקרים שפורסמו בסוף תשמ"ה חושפים את כל הבעיות הכלכליות של ישראל על רגל אחת. מחקר של כלכלן מכובד ביותר, הפרופסור איתן ברגלם...

יתכן כי התופעה הכלכלית החשובה ביותר של ישראל בתשמ"ה היתה רדוקציה בשטח הפסיכולוגי; בפעם הראשונה החלו ישראלים דבים לתפוס שיש קשר בין מדיניות וכלכלה...

תחת זאת באה השנה התוכנית הכלכלית החדשה, שהגדילה עוד יותר את הפער. שכר העובדים נשחק ב-25% עד 40%.

התוכנית הכלכלית הוכתבה, כלשונה, על-ידי ממשלת ארצות הברית, ושימשה כתנאי לקבלת סיוע אמריקאי עצום נוסף...

בינתיים התפוצצו רבות מן הבעיות מלאות-האוויר, שהתנפחו בשנים הקודמות. אחרי מפולת המניות הברזילאית, שחקירתה נמשכה השנה עד בוש, התנפצו השנה הרבה אגרות...

מכאוב מכל היה הגילוי כי התנועה הקיבוצית היתה שותפה לשחיתות של עסקי-בורסה ועסקות בשוק השחור והאפור. בעיקבות קשריה עם אלוף מיסטורי של עסקי-אוויר, דויד בלם...

של צעירה פלסטינית, המוצאת את עצמה בין המחנות, כשאינה מקובלת על החברה היהודית שבה ביקשה להשתלב, ואינה מקובלת גם על הערבים.

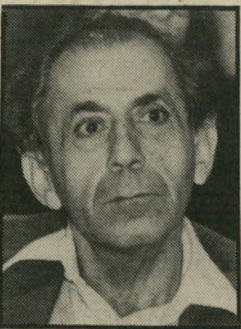
הבימה עסק במחזות זרים, מלבד הופעה נסיונית של מחזה שמדך אליו תשומת-לב באמצעות גימיק - עירום על הבימה. היה זה אהבתו הראשונה של המורה לטבע...

ציפי פינס, הרוח החיה של תיאטרון באר-שבע, הממלא תפקיד מיוחד במינו בעיר הדרומית, המשיכה להיאבק.

מעניין ביותר היה נסיונו של מוטי לרנר, בכימיו של איתן לרנר, להעלות על הבימה מסכת היסטורית שלמה. אף שלא היה לנסיון זה עומק סיפורי, הוא הצליח במידה מפתיעה כניחות של פרשה ארוכה ושכוכה...

הילל: הקסבה בנוסת

הכנסת

מאז הכנסת השמינית, שאליה נבחרו אנשים כמו אהוד אולמרט ורזני מילוא, נרמה שכל כנסת גרועה מקודמתה, והגיעה לשפל שאין עוד גרוע ממנו.

כנסת זו אינה מסוגלת לשום עבודה רצינית, ושום חוק טוב לא יצא מתחת לירייה. תחת זאת חוקקה חוק תיאולוגי, שקבע כי לא תורשה להתמודד בבחירות רשימה שאינה מכירה במדינת ישראל כמדינת העם היהודי...

אולם המליאה ריק כמעט תמיד - חוץ מאשר ברגעים שבהם מפרקים חברי-כנסת, בשיחות-פעולה עם עיתונאים משועממים, "סערה" - מקהלה של קריאות-אגנאי גסות, בשפת השוק, ברמה השיכולת של שני איתנה-טבעי: חברי-הכנסת רפאל איתן ומיכאל איתן...

אחת השיטות הפופולאריות ביותר ליצירת הון פירוטמאי מסוג זה היתה פניה לוועדת-הכנסת, בדרישה להסיר את חסינותו של ח"כ מסויים. שיטה מסוכנת זו הופעלה לראשונה, בהסכמת הכלל, נגד מאיר כהנא - ורק אחרי מעשה הסתבר שזוהי חרבי-מפיות. מייד לאחר-מכן באה הדרישה להסיר את חסינותו של מוחמד מיעארי בגלל השתתפותו באזכרה לפאהר קווסמה, חבר הוועדה-הפועל של אש"ף, שנרצח מפני שתמדך בשלום עם ישראל.

במהלך הליך זה קרה משהו מוזר: התובע, מיכאל איתן, שכח מדוע ביקש מה שביקש, ואימץ לעצמו את תביעתו של יוסי שריד שמיעארי יגנה את "הטרור של אש"ף", מבלי לקשור זאת בגינוי הטרור משני הצדדים. תביעה זו ל"הצהרה" מנוסחת-מראש הזכירה במיקצת את מישפטו של גליליא גליליי כימי האינקוויזיציה. הוועדה הסירה את החסינות של מיעארי (אך לא של תופסיק זואר הקומוניסטי שהשתתף באותה האזכרה). בית-הדין המיפוט העליון נדרש לעניין ורמו כי הוא עשוי לבטל את ההחלטה הזאת אחרי שתאושר במליאה. עד סוף השנה לא דנה המליאה בעניין.

בשלב זה השמיע יו"ר הכנסת אזהרת הסתייגות מהשיטה שלמה הילל התגלה השנה כראוי לתפקידו. בשקט, בלי רעש, אך בתוקף בלתי צפוי, השתדל לשמור על מינימום של כבוד ושלפיות-הרעת כבוד ירוד זה. הוא עשה שורה של מעשים שהיו בכחינת הפגנות נגד הגזענות של כהנא ומרעיו. כך הומין את מישלחת אנטי-הצבאי מטול כרם, שבאו תחילה לראש עיריית-תנינה כדי להביע תנחומים על הריגת בני-עירו בעירם. ראשי העירייה, איש-הליכוד, גירש אותם באקט רמזוגי, שהיווה - אולי - שיא הכיעור והטימטום של השנה.

במיוחד ניסה הילל לבלום את ההשתוללות של מאיר כהנא, שהטיבע את חותמו על הכנסת. לכאורה היה בודד ומוחרם, אך למעשה היה בכחינת גלגל-שיניים קטן, שהפעיל גלגל יותר גדול (התחיה). שהפעיל גלגל עוד יותר גדול (הליכוד), שהפעיל את הגלגל הגדול ביותר (המערך).

הדוגמה המובהקת ביותר היתה אותה הצעת-חוק נגד מיפגשי-השלום: מישה ניסים הגיש אותה כדי להתחרות בכהנא. המערך "הופתע" כביכול והתנגד. ראשי-הסיעה רפי אדרעי השיג דחיה של כמה שבועות. משה שהל ואמנון רובינשטיין השיגו מניסים כמה תיקונים קוסמטיים, חסרי כל משמעות. שימעון פרם לחץ להסכים. ה"יונים", כמו אהרון הראל ואזרה נמיר התמרמרו ושתקו. יוסי שריד ותופסיק טובי ערבו במליאה "סערה" של כמה רקות, לשימחת העיתונאים. אחרי-כך התקבל חוק מחריד זה בקריאה ראשונה ברוב עצום.

היו כמה חברי-כנסת שניסו לעשות עבודה רצינית, כמו שבח רייס, שהצטיין ביחסי-ציבור, מתי סלר, שהעדיף לעשות זאת בשקט. יאיר צבן, שהתרכז בנושאים סוציאליים, ועוד. לא הם היו אופייניים לכנסת זו.

את אחד התעלולים המוצלחים של השנה ביצע חברי-הכנסת עבדי-אליהאב דראוישה, הנציג הערבי החדש של מפלגת-העבודה. מול האתגר של הרשימה המתקרמת, הסכימה מפלגת-העבודה שרראוישה ישחק את מישחק הערבי הלאומני. עם כינוס

ספורט החובב: מבריטל עד דמת'אן

כל ההישגים של הספורט העולמי - וגם ההישגים הדלים של הספורט הישראלי, הממשיך לצלוע כמעט ככל השטחים - נמחקו ביום גורלי אחד.

חובביה-הכדורגל הישראליים ישבו צמודים למקלטי-הטל-וויזיה, כדי לעקוב אחרי המישחק בין ליוורפול וטורינו, שנערך בבריטל. על המירקע נראה מישחק רגיל - אולם היה כרוך שמשוה קרה. הקריין הישראלי לא סיפר דבר, אך בתחנה הירדנית הסמוכה כבר זרמו הדיווחים, שנקלטו ממכשירי הטלסק.

בבריטל אירע קטל המוני. החובבים הבריטיים, שהופיעו למישחק כשהם שיכורים כרגיל, התנפלו על החובכים האיטל-קיים התמימים, ועשו בהם שפטים. קיר התמוטט. עשרות נהרגו ונפצעו. היציע נראה כשדה-קרב.

היום של בריטל חשף, בצורה מבהילה וחסרת-רחמים, את המציאות הפסיכולוגית האלימה שמאחורי החזית הנקיה של הספורט הבינלאומי. בעיקר - את דמותו של החובב האלמוני, המכור לקבוצתו, והמוכן להרוג ולהירג למענה, כאילו יצא למילחמה.

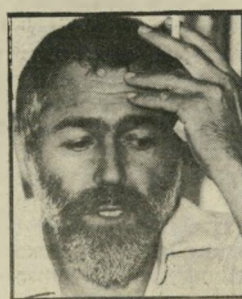
תופעה זו ידועה בישראל כמו בכריטיניה, אף שבמציאות המקומית חסר גורם האלכוהול, המשמש כשמן למזורה. בסוף תשמ"ה היו שקיוו ודוקא כי החובבים הישראליים - למשל של בית-ר"ריושלים - ישתמשו כאלמות הטמונה בהם.

המימסד הרתי בישראל נערך להתקפה מרעית על הכדורגל בשבת. שרדה-מיכחן הראשון היה ברמת-גן, שם ניסו הרתיים, בעזרת משרתיהם, בראשות המערך, לנעול את הרתיים בשבת האחרונה של השנה. בקרב הראשון נוצחו הרתיים - מבלי שנערכה במקום התנגשות אלימה בין המוני החובבים ואברכי-המשי. אך יתכן מאוד כי עימות זה ייערך בשנה הבאה.

תיאטרון

השנה היתה חגיגה אחת גדולה ליהושע סובול, המחואי המקורי הפורה ביותר, המתרגם לשפת-התיאטרון את המציאות הלאומית.

סובול לקח את תיאטרון חיפה לפסטיבל ברלין, ולהופעות בשבוע ערים גרמניות אחרות, כשהוא מציג את שני מחזותיו - גטו ונפש יהודי. הגטו הוצג גם בהפקות מקומיות בגרמניה ובאוסטריה. באמצעות סיטר צאדק בברלין, יוסף מילוא בווינה ואחרים בערים אחרות, כל ההצגות היו מלוות בוויכוחים, שהעלו מחדש את השואה לתודעת הציבור הגרמני. הצגת נפש יהודי מתוכננת בכמה ערים גרמניות בשנה הקרובה. בחיפה נערכו החזרות האחרונות למחזהו של סובול, הפלשתיאית. המתאר את הפקתה של סדרת-טלוויזיה על חייה

סובול: גטו בגרמניה

המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן נסע לראושה, כביכול, כדי לנאום שם, אך פירסם את דבר נסיעתו עוד לפני שהגיע לקפריסין. שם המתין לחצים הבלתי-נמנעים של מפלגתו — בכחית, תחזיקו אותי, אחרת אתפרץ! — וחזר כלעומת שבא. כגיבור התיקשורת. בסוף השנה הירשנה מפלגתו לדראושה הצביע נגד הצעת החוק לאיסור מיפשייה-השלום — והוא נשאר חבר נאמן במפלגה שהצביעה בעד החוק.

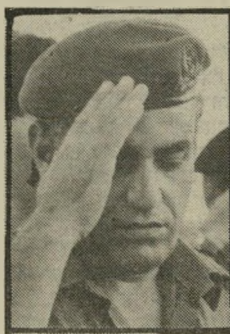
קוריוזים אלה היו כאין וכאפס לעומת החלטת ועדת הכנסת שלא להיעתר לבקשת היועץ המישפטי להסיר את חסינותו של ח"כ שלמה עמר, בחשר של עבירה פוליטית. מעשה חסר תקדים זה של הוועדה, אחרי שזו החליטה ביוזמת עצמה להסיר את חסינותם של יריבים פוליטיים, היה מודד חדש למצב הכנסת. יו"ר הוועדה, מויכח רייסר, היה אופייני לסוג חדש של יושבי ראש של ועדות, שעוד לפני עשר שנים אי-אפשר היה לחלום עליהם בסיוטילייה.

מצב הכנסת סיכן בתשמ"ה את הדמוקרטיה הישראלית. מול פני הקמים עליה. נסינות הליל לעצור את ההידרדרות עוררו יותר כבוד מאשר אופטימיות.

אמר אורח במכתב למערכת אחד העיתונים, אחרי גירוש הח"כים הימניים מן הקסבה של חברון: "אחרי שהוצאו חברי הכנסת מן הקסבה, יש להוציא את הקסבה מן הכנסת!"

ביטחון

מדוכי: לא ראש קטן

הסכנה הגדולה ביותר שאיימה על צה"ל בשנה זו היתה תופעת "הראש הקטן" — אחד הביטויים המובהקים ביותר של תשמ"ה. הראש הקטן — הסירוב לשאת באחריות — היה ביטוי לסלידת דור שלם ממילחמת-הלכנון — מילחמה שבה הופעל צה"ל לא כדי להגן על המדינה, אלא כדי לקדם מדיניות צינית של שרביטחון שאפתני, אריאל שרון, ורמטכ"ל פרימיטיבי בעל נטיות פאשיסטיות. רפאל איתן.

המחצית הראשונה של השנה כוזבה על המאמץ להוציא את צה"ל מלכנון, מכילי להורות בפה מלא שהיתה זאת מילחמה מיותרת ואבודה — המילחמה הראשונה בתולדות המדינה שישאר הפסידה אותה בצורה ברורה מבחינה מדינית וצבאית כאחת. הנסיגה ב"שלבנים", שעלתה בקורבנות מיותרים נוספים, נבעה מאי-רצון זה. זה לא עזר: כסופו של דבר היה ברור כי הגרילה של השיעים גירשה את ישראל מלכנון.

היו לכך תוצאות מיידיות בשטחים הכבושים. הנוער הפלסטיני למד את הלקח וביקש להעתיק אותו אצלו בבית. מכאן התופעה החדשה של תשמ"ה: התארגנות ספונטאנית של שניים-שלושה צעירים פלסטיניים כדי לבצע פיגוע חרפעימי. כל החוליות האלה נתפסו מייד אחרי ביצוע הפיגוע — אך הדבר לא הרגיע עוד את האחרים.

צה"ל עמד אובדן-עצות מול תופעה זו, וחיפש את הפיתרון באמצעים כגון פיגוע בתים, מעצרים מינהליים וגירוש "מסיתים". כל תלמיד מתחיל בתורת המילחמה-הזעיראית יודע שאמצעים אלה נושאים תמיד את הפרי ההפוך. גם הנכבדים שבקציני-צה"ל יודעו זאת היטב, אך לא יכלו לעמוד במצב שבו היה עליהם להגיד לממשלה ולציבור את האמת: שאין שום פיתרון לבעיות המילחמה הזעיראית (הטרור) וזולת הפיתרון המדיני לבעיה שהולידה אותה. בישראל של תשמ"ה היה דרוש אומץ-לב כביר כדי להגיד זאת, ואומץ-לב מסוג זה לא נמצא.

בקושי עמדו מוסדות הביטחון מול הדרישה הרמגומית הגוברת להנהגת עונש-מוות — עונש המגביר תמיד את עוצמת הפיגועים. אחר הדוכים העיקריים למען תביעה זו היה **משה ארנס** — שר הביטחון הכושל ביותר בתולדות המדינה, אדם ללא הכנה צבאית מינימלית, שמשך את מילחמת-הלכנון במשך שנה שלמה של ביזיונות וקורבנות.

התופעה של התארגנות מקומית לפיגוע חרפעימי, כלי קשר לאירגון כלשהו, החלה עוד בשנה הקודמת, כאשר חטפו ארבעה צעירים ממחנה-פליטים ברצועת-עזה את האוטובוס לאשקלון. פתיחי הפיגוע הזה הטילו את צילם על תשמ"ה. שני חוטפים נהרגו אחרי שנלכדו חיים. במעשה הוחדר הקצח, תת-אלוף **יצחק (איציק) מרדכי**, חייל קרבי ממוצא כורדי, שזולם כתמונה האחרונה שבה נראה אחד החוטפים חי. אחרי חקירה שנמשכה יותר משנה תבע היועץ המישפטי להעמידו לדין, אך צה"ל שם קץ לפרשה בצורה חותכת ופשוטה, שהשאירה אחריה טעם מר: קצין יחיד דן את מרדכי, שטורר לגמרי. עוד לפני כן הצטלם הרמטכ"ל, **משה (מוישה וחצי) לוי** לצד מרדכי, בהפגנה ברורה של סולידריות. שאר המוסדות המעורבים — השב"כ והמישטרה — אף לא טרחו לעבור הליך מסוג זה.

המיקרה נשאר בלתי-רמזת, איש לא נמצא אשם. נקבע ששני הצעירים מתו ממכות — אך נקבע שאי-אפשר לדעת מאילו מכות בדיוק נהרגו. זה היה מחוכם, אך זה לא היה חכם לגבי המישמעת והמוסר של מערכת-הביטחון על זרועותיה השונות. התירוץ: צריכים לתת גיבוי לקצינים כדי להילחם בתופעת "הראש הקטן".

מרדכי, שהקריירה שלו עוככה במשך שנה ויותר, ושעמד במיבחו זה ככבוד ובשתיקה, היה איש-הביטחון הכולט ביותר של השנה.

לא נמיקרה זכה בתואר איש-הביטחון של תשמ"ה על רקע הגרילה. כמישור האמיתי של הצבא — ההגנה על הגבולות מפני צבאות סדירים — לא נדרש השנה מצה"ל הרבה. למעשה נשאר כלי אויבים אקטואליים. מצריים יצאה מן המאבק. עיראק היתה עסוקה במילחמתה האינסופית עם איראן. הסורים לא חלמו על מילחמה, ולמעשה שיתפו פעולה עם ישראל במאבק המשותף באש"ף של יאסר ערפאת. הדבר לא מנע משרי-הביטחון **יצחק רבין** — המצדד מאז ומעולם בשיתוף-פעולה עם הסורים — ומראשי צה"ל, להועיק את הציבור נגד הסכנה הסורית.

היה נרמה שזה נוגע למילחמה אחרת לגמרי — הקרב על תקציבי הביטחון. השר והרמטכ"ל גייסו את כל צה"ל נגד האויב במישרד-האוצר. הכלכלנים טענו כי במצב האסטרטגי הנתון אין כל הצדקה למצב שבו בולע הביטחון 25% מן התוצר הלאומי

הגולמי (תל"ג) — פי המישה יותר מאשר בכריטינה, למשל. צה"ל לחם על כל אגורה, וניצח. הקיצוצים היו מזעריים, והתוצאה לגבי המשק הלאומי — וממילא גם לגבי הביטחון בטווח הרחוק — היו הרוט-אסון. גם הפיל הלכן של צה"ל — "פרוייקט הלבנאי", נשאר חי וקיים.

בסוף השנה החלו הפוליטיקאים מדברים על "מיקרות המחבלים בירדן" — מילים שהזכירו, ולא במיקרה, את ההכנות למילחמת-סיני (1956) ולמילחמת-הלכנון (1982). הדיבורים באו כדי לשרת מטרת חולפות, אך תהליכים כאלה מקבלים בישראל תמיד חיים ותאוצה משלהם. יתכן כי בסוף תשמ"ה כבר החלה הספירה לאחור לקראת המילחמה הבאה בתולדות ישראל, מילחמת-הירדן, אשר חלליה חגגו השבוע את ראשי-השנה בשימי חה ובששון.

צעיר

עפולאי: להרוג אינדיאנים

652 צעירים ישראליים נהרגו במילחמת-הלכנון — מילחמה אשר כמעט לדעת הכל היתה מיותרת, מוטעית וחסרת-תועלת. עשרות מהם נהרגו בתשמ"ה, במאבק הסרט-תוחלת נגד האוכלוסייה השיעית בלכנון, שראתה בהם כובשים זרים ולחמה בהם כמי שלוחמים כבוש זר.

נרמה שהנוער העברי ררש שהאחד לצאת מלכנון — ולממשלה לא היתה ברירה אלא לצאת משם. היא השאירה רגל אחת בדרום-לכנון, אך הנהרגים והנפצעים אינם עוד ישראלים. צעירי ישראל עסקו השנה בכל התחומים. הם הגיעו להישגים כמדע, כאמנות. הם הלכו לאוניברסיטות ולצה"ל, למרות תופעת "הראש הקטן". הם ביקרו בחו"ל, ולא-מעטים מהם נשארו שם. אך התופעה הבולטת, שהטילה השנה את צילה על הנוער היהודי בישראל, היתה עלייתה המדהימה של הגיוענות, נוסח מאיר כהנא.

זה היה מדהים כאשר זה התכבט כסקרים. אחוזים רבים של התלמידים בבתי-הספר הודיעו שהם תומכים בגירוש הערבים מהארץ, כהנהגת חוקי-נירנברג נאציים ובתועבות אחרות מסוג זה. היה זה כאילו נפערה תהום לרגלי העם, במקום שם היה נרמה שצומחת גינת-נוי. מחנכים החלו דנים בדרכים לשנות את המצב — תוך התעלמות גמורה מן העובדה שהם עצמם יצרו את המצב הזה, ושכל תיקון חינוכי צריך להתחיל אצלם, בגישתם וכי-תוכנית-הלימודים.

כל עוד היתה זאת תופעה מופשטת, ניתן היה לטאטא אותה אל מתחת לשטיח של מליצות. אך לפתע הרליקו המאורעות וקורו גדול, שהאיר פינה מיקרית אחת בארץ — והתמונה שנחשפה היתה מבהילה ממש.

שני מורים מעפולה, שהתייחרו כטבע, נרצחו בידי צעירים ערביים. בעפולה פרצו מהומות גיועניות. התרחש פוגרום אמיתי, נערך מצוד אחר ערכים עוברי-אזרח, בני הסביבה. בעפולה, נקור התייחבור בין המשולש והגליל, בירת איזור שבו גרה אוכלוסייה ערבית גדולה, התגלה קו-צרות של גיוענות.

במרכז האירועים עמדו עשרות או מאות מצעירי המקום. אחד, שנעצק על רקע זה, היה צעיר בשם **אלברט בוכריס**, בעל מיונון כשכם. כעבור כמה ימים נהרג גם הוא, במרכז שכם, והפרעות בעפולה התגברו.

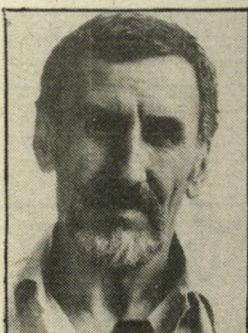
לא היתה זאת התפרצות ספוראדית, תוצאה של מצב-רוח ריגעי חולף. כאשר חזרה הטלוויזיה כעבור זמן למקום ושאלה לדיעותיהם של צעירי עפולה, אמרו אלה לעיני המצלמה דברים נוראים. אמר בן-עפולה אחר: "צריכים לשרוף להם את הבתים ולזרוק אותם לירדן..." (ערבי) יושב איתך ובהודמנות הראשונה הוא יתקע לך סכין..."

אמר עפולאי שני, שבילה את היום בכריכת-השחיה: "תמיד היינו כמיעוט, היהודים, ועכשיו, כשיש לנו צבא חזק, צריכים להרוג אותם. את מי? את האינדיאנים האלה? צריכים להרוג אותם, כשהם קטנים צריכים להרוג אותם... יש לנו צבא שיכול לכבוש את חצי העולם, או למה שישתובכו כאן? צריכים לחתוך להם פה (מראה בצוואר) את הווריד הראשי, כל עוד שהם קטנים, ולגמור את זה חד וחלק!"

שום צעיר גרמני באס-אס הנאצי לא יכול היה לנסח את זה יותר טוב.

עיתונות

ישראל: הכה את העיתונאי

המכות שניחתו בתחנת-המישטרה על צלם-העיתונות רח"מ **מיים ישראלי** לא היו רק תוצאה של תקרית אישית, כאשר חבלן-מישטרה עצבני התרגו על עיתונאי שמילא את חובתו. היתה זו התפרצות של זעם, שהצטבר כחלק גדול של הציבור כלפי העיתונות, בעיקבות הסתה יומיומית של שנים רבות.

מקור השינאה הוא עתיקי-זמין: אין אדם מכוער אוהב לראות את פרצופו במראה, ואין שליט אוהב לקבל בשורות רעות. האדם עלול לשכור את הראי, תחת לתקן את פרצופו, ואילו השליט עלול להרוג את השליח המביא את הבשורה.

ציבור שלם עלול להגיב באותה הצורה. וכאשר נוצרת שינאה כזאת, יימצאו תמיד פוליטיקאים ודמגוגים חסרי-מצפון, רודנים ככוח, המוכנים לנצל את ההודמנות כדי לעשות הון פוליטי, להפנות את זעם הציבור על כישלונותיהם כלפי העיתונות ולהכשיר את הקרקע למישטר של שיעבוד. כי במקום שבו אין עיתונות חופשית, מתות הרמזות וזכויות-האדם.

אריאל שרון, המסמל גישה זו בישראל, אינו היחיד. הוא מבטא שיטה שרבים אימצו אותה לעצמם. "כלי התיקשורת" אשמים בכל — ככישלון ההרפתקה המטורפת של מילחמת-הלכנון, במצב הכלכלי, בטורר, בשינאה שבין העדות ושכין חילוניים ודתיים.

במשך כל השנה אירעו תקריות שבהן הוכו עיתונאים. החל באספסוף שערך את הפוגרום הגיועני בעפולה, וכלה במשתתפי הלוויית של חללי-פיגועים — הכל מצאו פורקו לעצמם

ולצרותיהם בהתנפלות על העיתונאים הקרובים ביותר. פרשת הרמים שראלי סימלה את התופעה.

אין הברל עקרוני בין הכתא עיתונאים המסקרים הפגנה, בלוויית קריאת הוועים "אש פיסטים" ובין העמדתו לדין פלילי של אמן קפליוק בעונו כניסה לארץ אויב, על סמך חוק אנאכרוניסטי. קפליוק, עיתונאי מומחה לענייני ערוב, העובר בשביל העיתון הצרפתי להמונד. הוא בעל דרכון צרפתי, ובעוונתו נכנס לירדן כדי לסקר את דיוני המוצעה הלאומית הפלסטינית. זה היה אירוע חשוב ביותר, וכל אורח ישראלי נאור חייב היה לקבל עליו דיווח בלתי תלוי, כדי לעצב לעצמו את ריעותיו. העמדתו לדין של עיתונאי שפעל כמיסגרת מילוי תפקידו היא שערוריה.

היה זה רק אות לבאות. ככנסת עברה בקריאה הראשונה הצעת חוק, והופכת את פגישתו של עיתונאי עם איש-אשף לפשע פלילי, שעונשו שלוש שנות מאסר. החוק יהיה מכוון במפורש נגד עיתונאים, מפני שכלול סעיף המתיר לעיתונאי להשתתף רק במסיבות עיתונאיות בינלאומיות שבו ישתתף איש-אשף, אך לא לראיין את האיש, כפי שאנשי העולם הזה וקפליוק ראינו את יאסר ערפאת וראשי-אשף אתרים, ואיפשרו לציבור להתרשם מדיבריהם.

העיתונות עצמה לא היתה נקיה מאשמה. היא לא לחמה על זכותה לרווח, התייחסה לכל העניין כאירישות, והתעוררה רק כאשר הגיעו מים עד נפש והוכח עיתונאים. תחת להילחם על חופש העיתונות ולטפח רמה גבוהה של אתיקה, התגבש בכמה פינות של העיתונות הישראלית של תש"ם סיגנון חדש של "כאסח" ללא כל מטרה, אכזריות לשם שעשוע, דמגוגיה גיוענית לשם מכירת גיליונות, גסות הרוח וגסות הלישון באיטלה של עיתונות חדשה, — הכל ללא מחויבות לאידיאל כלשהו, מדיני, חברתי או תרבותי.

אולם גם השנה עשו עיתונאים רבים עבודה נאמנה, ולא חסרו בכלי-התיקשות סקופים. שניים מן הכוללים שבהם: גיליו המרעיש של יגאל סרנה, כתב הצהרון חדשות, על הנוסע הסמוי הכושי שהושלך לים על-ידי רביהחובל אבנר גלעד, והגילוי של העולם הזה על רופא-מטבח שגנב כליות שהיו מוכנות להשתלה בגופו של אדם. האיש רצה למנוע בעד עמית-ידיב מלבצע את הניתוח. גם סקופ אחר של העולם הזה הרעיש השנה את הארץ: גילוי עסקיה השחורים והאפורים של התנועה הקיבוצית בשוק ההון, שנחשפו בידי הכתב בני ציטרין. העיתונאי הוותיק יאיר קיטלר לא תרם רק סקופ משלו (על עיסקי הקואופרטיב דן) אלא פירסם השהה ספר המתח ביקורת חריפה על המתרחש בעיתונאים עצמם, תוך חשיפת פרשות רבות של שחיתות וקישרי-השתקה.

על כל הצרות האלה האפילה בעיה קיומית של העיתונות הישראלית: מצב הכלכלה, שהביא להרס גמור של עניי-המודעות, עסיפק בעבר שני שלישים של הכנסות העיתונות. כמעט כל עיתוני ישראל פעלו השנה כסימני אכלו ורודות, או נזקקו לסיוע של קונצרנים כלכליים ובעלי-הון, שלא פעלו מתוך מניעים אידיאליסטיים של קיום חופש-העיתונות. שיעבור זה של העיתונות, מצד אחד, והסכנה המוחשית של סגירת כמה עיתונים, מצד שני, הטילו צל כבד על קיום העיתונות החופשית הישראלית. שנוסף על שאר הסכנות המאיימות על הדמוקרטיה הישראלית.

התחנה הצבאית, בלטה מחלקת ענייני-היום של קול-ישראל, שהמשיכה בעילות ובשקט לייצר ארבעה יומני-חדשות ועשרות מייבקים בכל יום. הנכס מסיפר 1 של המחלקה, והאיש שהוביל אותה להישגים מרשימים השנה, הוא שימעון (סקופ) שיפר, הכתב המדיני.

על שיפר מספרים כי שר בממשלה, שמיסבות כלשהן לא השתתף בישיבה השבועית של הממשלה, אינו טורח לקרוא את הפרוטוקול, אלא נצמד למקלט הרדיו ומתערך מהידיעות שמעביר שיפר למהדורות החדשות וליומנים. אצל שיפר מלאכת ההדלפות הפכה לאמנות של ממש, ומכלי לשבת בתוך האולם של ישיבות הממשלה, ידע לרווח לאמינותו תוך-דקות על המתרחש בו.

גם השנה הפגין שיפר בסקופים שלו והכתבי, כהרגלו, את הכותרות הראשיות בתיקשות הישראלית. הוא שירע ופירסם ראשון את ההחלטה של ממשלת ארצות-הברית להקים בישראל משדרים של קול-אמריקה לשידור אל הגוש המזרחי. רבים משרי-הממשלה למרו על כך רק מהידיעה ביומן-החבוקר של קול-ישראל.

היה זה סקופ קטן, לעומת הסקופ של הדין 19 ביולי 1985. שיפר ציטט במדייקי מפגישה בין שגרירי ישראל ובריית-המועצות בפאריס. הדיווח זכה בכותרות-ענק בעיתונים ובשבועונים הכוללים טים בעולם, ובהם ניו-יורק טיימס, טיים, ניוזוויק, אקונומיסט ועוד. טענו נגדו כי רדיפתו אחרי הסקופים הויקה לאינ טרס המדינה במיקרה זה, אבל הוא בשלו: תפקידו של רפורטר אמיתי הוא לגלות עד כמה שיותר ולשרת את הכלל הקדוש של זכות הציבור לדעת.

שיפר הוא שפירסם לראשונה גם את דבר בוואו של אוסמה אל-באו, שליח מיוחד של הנשיא חוסיני מובארכ לראש-הממשלה שימעון פרס. כתבים, שהתאספו בעקבות הידיעה ליד ביתו פרס, לא האמינו, אך שיפר דבק בגיירסתו, שהוכיחה את עצמה כנכונה.

שימעון שיפר (38) יליד הונגריה, עלה לארץ ב-1957. הוא בגר ישיבה רתית והחוג למרעי-המדינה באוניברסיטת בראילן. הוא עובר ככתב ברדיו מאז 1974, וככתב מדיני מזה שש שנים.

אשה

טביב: לילי של בעוז

יתכן ששום אשה לא שבתה השנה את דמיון הציבור כמו רות דיודוב המנוחה — נהגת אוטובוס-הרמים, שהתנגש עם הרכבת וגרם לקטל המוני של ילדים. האשה היפהפיה, שעמדה על סף ההיפרדות מבעלה כאשר אירע האסון, לקחה את סודה אל הקבר. גם גליה אלביץ, אשתו של המיליונר מיקי אלביץ, איש-הבורסה, שבתה את הרמיון, היא עמדה ליד קבר בעלה, שלקח עימו את סודו; האם התאבד או ניסה להימלט מידי חוקרי-המישטרה? מה היה חלקה של אשתו ברוד חיינו, שהביאה לסיום טראגי זה?

הרבה נשים עברו על הבימה של תש"ם. בורה המדינית עוררה סקרנות היועצת של יצחק רבין, ניבה לניר, בת קיבוץ השומר הצעיר, שהחלה את דרכה בשמאל הקיצוני, ושעמדה השנה לצידו של שר-הביטחון כאשר הלך ימינה-ימינה-ימינה. אשה מסוג אחר לגמרי היא כמירה לב, ה"פאם פאטאל" של ברוך אברוצ'ירא, יורשו של הבאבאסאלי. הסקרנדלים שלה ויחסיה המסובכים עם גברים שימשו מקור לא-אכזב לטורי-הרכילות.

אחד הנושאים החוזרים של השנה היה גורלן של טרמפיסטיות, שנפלו קורבן לרצח ולהתעללות. הארץ כולה השתתפה בחיפושים אחרי הרם קרמזי, החיילת-הקיבוצנית שנעלמה בדרך הביתה, ושגופתה התגלתה כעבור זמן. בסוף תש"ם עדיין לא פוענחה התעלומה: מי רצח אותה? מדוע? זה לא הפריע לטחנות השינאה והגיוענות לפעול במלוא המרץ, ולהטיל את האשמה על "הערבים". בסוף השנה אירע מיקרה דומה, כאשר חיילת ביקשה טרמפ כבאר-שבע, נאנסה על-ידי הנהג. שניסה גם להרגה ביריה בראשה, הצלתה של החיילת היתה בכחינת פלא. בסוף תש"ם לא התגלה עדיין הנהג הפושעני.

תש"ם לא היתה שנה טובה להתקרמות מצבה של האשה בחברה הישראלית. בסוף השנה התפרסם מחקר, שהוכיח כי האשה הישראלית מקופחת יותר, מבחינה כלכלית, מאשר הנשים בכל המדינות המערביות, שישראל אוהבת להשוות את עצמה אליהן. קיפוח זה, לעומת הגברים, הוא בכל שיכבות הציבור ובכל דרגות ההכנסה.

הפמיניזם הישראלי לא התלקח ללהבה גדולה. נשארה רבוקה בו סטיגמה, שהרתיעה נשים מלהיחלץ למאבק למען עצמן. כאשר יצאה קבוצה גדולה של נשים לוועידה העולמית של הנשים בניירובי, הן הוכיחו שאין "פוליטיקה נשית" — הנשים היו ברובן העתק נאמן וקלוש של הגברים, חזרו על תעמולת הממשלה והמיפלגות ולא תרמו דבר אותנטי משלהן.

ישראל היא עתה אחת המדינות המעטות בעולם המערבי שבהן אין אף אשה אחת בממשלה — הגדולה והמנופחת בתולדות המדינה. גם ככנסת בטל חלקן בשישים.

לעומת הפוליטיקאיות המעטות, שלא נבדלו במאומה מן הגברים, לטובת או לרעה, עוררה השנה סקרנות חלקה של האשה הבלתי-ישראלית: סונידה פרס, אשת אישה-השנה, שהדירה את רגליה מכל אירוע פוליטי, ושהסתתרה אף כשבה לנמלה-התעופה כדי לקבל את פני בעלה החוזר מחו"ל. רק פעם-פעמיים יצאה השנה מן הפרטיות כדי להשתתף באירוח אורחים פוליטיים מחו"ל — וגם אז בלטה לטובה בצניעותה.

אשת השנה היתה, בלי ספק, הצעירה שעשתה מעשה שכבש את לב המדינה כולה: לילי טביב, הצעירה היפה שנישאה לבועז טביב, נכה מילחמת-הלבנון, שנפגע בפניו ובכל חלקי גופו כאשר הטנק שלו עלה באש. כאשר עמדה ליד חתונה, שהוא אולי הפגוע החי החמור ביותר של המילחמה, וקיבלה את הטבעת מגרם ידו, זכתה בהערצה כללית. היא הוכיחה כי האהבה מנצחת מינגוס גופניות, וכי הקשר הנפשי בין גבר ואשה יכול להתגבר גם על המכשולים הגופניים החמורים ביותר.

שידור

שיפר: מזכיר המשלה

תש"ם לא היתה השנה של כלייה-התיקשות האלקטרוניים. ברשות-השידור דיברו יותר על רשימות פיטורים ועל המבוי הסתום במינוי מנהל קבוע לטלוויזיה. ובין אינטריגה להאפלת מסך, הלך לוחי-הישרדים והידרדר לשיעמום.

האנשים הציריתיים בטלוויזיה הישראלית היו עסוקים במילחמות הפנימיות ביניהם, ושום תוכנית מקורית לא הגיעה אל המירקע. מחלקת-החדשות הידרדרה מדיה אל רחי, והדברים הגיעו לשיא ימים אחרים לפני תום השנה, כשהטכנאים החליטו האפיל את המירקע בעיצומה של מהדורת מבט. כולם רבו עם כולם, והדברים הגיעו לאבסורד, כשבמשך תישעה חודשים תמימים לא הצליחו הפוליטיקאים, המתיימרים לרוח בענייני רשות-השידור בצורה מיקצועית, להגיע להסכמה על בחירתו של מנהל קבוע לטלוויזיה.

בכל המערכת החשוכה הזאת, שבה היה צריך עסי-ישראל לצפות מדי יום, בלט רק אדם אחד, שהצליח, אולי בכוחות אל-אנושיים, להחזיק אי של יצירה של רמה אחידה גבוהה לאורך כל השנה.

חיים יבין, עורך מבט שני, שמר על המערכת שלו והביא מדי שבוע סרט חדש אל המירקע, כשהוא מראה זוויות חדשות של הדברים האקטואליים שקרו בארץ במשך השנה האחרונה. לעיתים קרובות התבשרו הצופים מעל רפי העיתונות כי התוכנית עומדת לרדת מחוסר-תקציב ומחוסר-תקנים, אך יבין נלחם על שלו והצליח להחזיק את התוכנית על המירקע.

בתקופות מסוימות של השנה היתה זו כמעט ההפקה המקורית היחידה של הטלוויזיה הישראלית הגדולה והמנופחת.

יבין, הנמצא בטלוויזיה מיום הקמתה, הוכיח כבר בעבר כי הוא איש-מיקצוע מעולה ועורך מיומן. הוא הביא למירקע את אחת הסדרות הפוליטיות החשובות של הטלוויזיה, הנחברים, מייד אחרי בחירות 1981, סידרה שעלתה לו בקידומו המיקצועי.

בין הכתבות הבולטות במבט שני השנה היו הכתבה המצוינת של איתן אורן, כמלאת 20 שנה לתפיסתו ולתלייתו של אלי כהן, כתבות של ישראל סגל על חסידי הרבי מבוסלב והמישרר המיוחד שהכינה מערכת מבט שני במלאת שלוש שנים למיל-חמת-הלבנון.

לקראת סוף-השנה בלטה בטלוויזיה גם התוכנית כולבוטק, תוכנית שהיא פופולרית כבר שנים רבות, שהצליחה לחשוף כמה סקופים חשובים שקשורים לחיי היומיום של אורחי-המדינה. תוכניתו של רם עברון שמהר אף היא על רמתה. כשנה שבה אים הרמטכ"ל, משה לוי, לסגור את מחלקת-החדשות של גלי-צה"ל וגרם בנייתיים לשיחוקה המוראלי של

יאיר קוטלר שחשך בסידרת כתבותיו שחיתות, שלומיאליות וביזבוזים של מנהלי הקואופרטיב, מדווח על המחדל הגדול של "דן"

דן מאנים" החדשים של דן, שהחל לחדש את ציוי ב-1977/1978, נצרכים אף הם לחקירה יסודית דחופה. אחרי שבע שנים על הכבישים, ועוד קודם לכן, נתהו בעיות קשות. אוטובוסים רבים מקורקעים בשל פיצוצים בשילדות, בעיקר באיזור המנוע האחורי. הסדקים מצויים כמעט בכל חלק מן האוטובוס הגרמני: באיזור הדלתות האחוריות, בריצפת המרכב, בעמודים התומכים בין חלון לחלון ובין מיסגרת למיסגרת. כאילו מסור חשמלי ניסרם לשניים.

הגרמנים מחזיקים צוותים מיוחדים בישראל לתיקונים, בעיקר לצרכי הלחמות מיוחדות, שנדרשת בהן

מבית-החרושת הארגזי להחזיר לדן גם את הריבית וההצמדה על כל התקופה. לדעתנו יש לעמוד על דרישה זו, עד שכל המגיע לנו יוחזר, קבע.

האם הוחזרו הכספים לקופת דן מהארגז. מרכבים, ובעיקר מחברת מאן?

יוסי הורביץ, היו"ר, דחה עד היום את התביעה להקמת ועדה מיוחדת לחקירת הפרשות האלה. הוא גם לא יעביר את הנושא לחקירה מיטרתית, כדרישת האופוזיציה.

למה הגרמנים נדיבים?

ן בחזרה לרכבתיירים "מפ"ר אר" זה, שמנהלי דן שילמו בעד רכישתו 4,600 מארקים יותר ליחידה. עכשיו מחליפים מומחים מגרמניה, במוסך בהרצליה, את כל החזית והחלק האחורי, בשל התפוררות וריקבון. ברגם האחר, אס"ו, שהורכב בארץ, הוחלפו מנועים, מיתקן מיווגי-האוויר, כיסאות, ריצפה. במקום קירור יש חימום רועש ומעצבן. הביזבוז זועק. ההפסדים מרקיעים. כבר הוציאו עד היום על תיקונים הודעתק. אפשר היה לרכוש שני אוטובוסים חדשים במחיר תיקונו של אחד. עד היום לא הצליח דן להביא למצב תקין את אותם 50

ויאכילך "מאן" במידבר

האוטובוסים מרגם אס"ו תוצרת ישראל, במרכאות. הנוסע נדרש לשלם את המחיר באותו סלי-שומות. לולא הביזבוזים, השחיתות, הניהול השלומיאלני ר- הנורמות המקובלות", לא מן הנמנע כי מחיר הכרטיס בקווים עירוניים לא היה 400 שקלים (באלה 30% במוצע סובסידיה) אלא עומד על 200 שקלים ואולי גם פחות. כל הביזבוזים והגנב בות נכנסים לאיתו סל הוצאות, שבו מכיר מישרד-התחבורה בקביעת תע-ריי-הנסיעה.

המנוע של מאן חלש מדי ולא עומד במשימת המוטלות על רכב-תיירים "מפואר".

באוטובוסים העירוניים נשרפים מנועים בסרט נע. דגם זה — אס"א — מורכב או מיובא, דחוק מהשלמות הגרמנית הידועה. אחרי שנה במוצע מקורקעים אותם לצרכי "שיקום". הכל מתפורר בתוכו, כתיאורם של עובדים: השילדה, העמודים התומכים, ריקבון בכל מקום. חולפות עוד כמה שנים וה"חדשים" של מאן מגיעים גם ל"קן הקוקיה", ה"מפעל" של דן המכונה

אפילו האיראנים לא רצו באוטובוסים האלה: רקובים, בעלי שילדות מתפוררות ומנועים בלתי-מתאימים

עמיר, המטפל בפירוק אוטובוסים. הוא נמצא ליד מיטרת הרצליה. שוררים בו תנאי-עבודה "מחפירים", כקובלנת העובדים בו, שיש בהם "סכנה ממשית" לשלומם.

אם לא היה די במאנים ה"מפואר" רים" שהוקצו לתיירים, מיהרה הנהלת דן לחתום על עסקה עם חברת עמיתור לרכישת אוטובוסים שיצאו משימוש. קמה זעקה. לבסוף רכשו "רק" ארבעה או חמישה אוטובוסים מאותו דגם, אס"א, והשקיעו הון בהחלפת מנועים ותיבות-הילוכים. דובר או בהוצאה של 40 או 60 אלף

החרושת הגרמני עצמו? מי אחראי למחדל זה של הזמנת אוטובוסים בעלי מנועים שאינם מתאימים ליעודם? מחיר החלפת המנועים הסתכם ברבע מיליון מארקים!

ועוד: בין השנים 1977/78 ל-1982, כאשר הפלירט עם מאן היה בעיצומו ואוטובוסים רבים — כמה מאות — החלו להגיע לישראל, כדי להחליף את הצי המתבלה של דן, התנהלה מחלקת הנהלת-החשבונות ללא רואה-חשבון. הביקש מיהו להסתיר משהו? איך ייתכן כי מחלקה כה חשובה בקואר-פרטיב, המגלגל סכומי-עתק, לא תהיה מאוישת במנצח מיקצוען, כרואה-חש"בון בעל-מוניטין?

התריע חברי ועדת-הפיקוח בספ"טמבר 1982: "מחלקת הנהלת החשבון נות לא הצליחה לקלוט במשך ארבע השנים האחרונות רואה-חשבון, היא מנוהלת עד היום ללא רואה-חשבון מוסמך, ודבר זה נתן אותותיו."

ועדת הפיקוח ממחישה את דבריה בדרוגמות, ששוב מצביעות על הטיה: ● ב-1980 שולם פעמיים לבית החרושת מרכבים, המרכיב את האוטו-

תפקידים נבחרים ב"דן, חברי ועדת הפיקוח של 1982. וזהו הסוד השמור ביותר: מדובר ב-50 אוטובוסים (!) מרגם אס"ו. המדובר ברגם דו-תכליתי, המשמש גם להובלת נוסעים, גם להסעת תיירים. אוטובוסים אלה שהגיעו ליש"ר אל זמן קצר יחסית אחרי חתימת ההסכם עם מאן בשנים 1978/77, כשהם מצויידיים כמנועים קטנים מן הדרושי. הגרמנים עצמם החליטו שיש להחליפם בגדולים יותר, אך התעלמה נותרה בעינה: למה שילם דן בעד החלפה, כאשר הוחלט בהנהלת הקואר-פרטיב כי החילופים ייעשו ללא כל תוספת במחיר, על-פי המלצת בית-

יתרה מוזאת: האוטובוסים המקורר קעים כבר אז הסכו נוקים ככדים לדן. הם חנו ללא שימוש במוסך צ"ד כרמת-גן כאבן שאין לה הופכין, "חדשים רבים, עד שהמנועים הוחלפו", כדברי הרות.

ראוי להדגיש כי יוס-עבודה לאוטר בוס מן הסוג שקורקע ההחלפת מנוע (אס"ו) שוהיערך ל-250 דולר. התו צאה: נזק כבר נגרם לחברי הקואר-פרטיב, שער היום אינם יודעים על אירוע זה.

הניקו שנגרם כתוצאה מהחלפת המנועים הוא גדול, ומי יודע אם יוחזר אי-פעם לאגודה, קובעים בלשון בוטה, שאינה מקובלת על ממלאי

מיומנות רבה. הגרמנים אומרים, כי מקור הנזקים בתנאי הכבישים כיש"ר ראל ובמוגי-האוויר — וגם בנוסע המצוי. מעניין כי אגד לא התאהב בתוצרת מאן כמו דן. שני אוטובוסים, שהיו ברשותו לנסיון, נרכשו על-ידי דן ב"עודפי" הכספים שהחזירו הגר-מנים לקואופרטיב התל-אביבי (ראה כתבות קודמות בסדרה). אגד מעדיף את תוצרת מרצדס בנץ.

ברכבתיירים תוצרת מאן, שבר-שוח דן, המצב חמור מאוד. יש שני דגמים: אס"א, שהוא דגם מפואר שכולו מן היבוא, ואס"ו, המורכב בארץ. 25 אוטובוסים לתיירים מרגם אס"א-ר המפואר הובאו לישראל אחרי שקורקעו שנים אי-שם באירופה (אומרים תורכיה), כנראה בעיקבות לישטיל עסקה עם איראן. כשהגיעו לישראל כבר היו בהם סימני ריקבון והתפוררות. את רכב "מפואר" זה שיל-מה השלישיה ששלטה אז ב"דן (יוסי הורביץ, יאיר אנקורי, עוזי אשכול) יותר מהמחיר שדרשו הגרמנים עצמם, לפי ממצאי ועדת-הפיקוח ב-1982: 216,100 מארקים ליחידה, לעומת 211,500 המחיר שנקבע. החווה נתתם ב-15 בינואר 1978. אחרי שנחשפה הפרשה, מיהרו הגרמנים להחזיר לדן 35,750 מארקים.

עדת-הפיקוח של דן מצאה — על-פי דוח שהגישה ב-10 בספטמ-בר 1982 — כי הנהלת הקואופרטיב החליטה שנתיים לפני כן, ב-12.8.80, להחליף עשרות מנועים מתוצרת מאן החדשה, שזה מקורב נתתם חתום עם המפעל לאספקת אוטובוסים לסוגי-הם, ללא תוספת מחיר ועל פי המלצת בית-החרושת הגרמני עצמו. אולם החקירה העלתה כי הקואופרטיב שילם תמורת כל מנוע שהוחלף 5,000 מארקים נוספים. קבעה ועדת-הפיקוח: "אי לכך, אין ההחלפה תואמת את רוח" ההחלטה".

שוב פעלה כאן השיטה שהשתרשה בצמרת דן: משלמים לגרמנים כספים שאינם מגיעים להם.

20 שנה בשילטון

באביב 1979, באחד ממישפטי החברים שנערך לחבר בכיר ב"דן מנהל עבודה, הזהירו השופטים: "העוברים העוברים לאחרונה בכותלי האגודה, בנושא יושרם והגינותם של ממלאי-תפקידים, חייבים להדליק אור אדום לגבי אותם חברים האחראים למינויים באגודה... וכאשר בארזים נפלה שלהבת, חמור הדבר ככל-כפלים".

ארזי דן לא מפנים את כורסותיהם שנים הרבה. יוסי הורביץ, למשל, הוא 20 שנה חבר הנהלה ו-16 שנה יו"ר המזכירות. כל שילטון משחית, קל וחומר שילטון ממושך ומוחלט, כמתרחש ב"דן. שוויה העכשווי של מניית-חבר ב"דן כבר הגיע ל-61,500,000 שקלים — כ-40,000 דולר.

לפני 25 שנה היה שווי המניה 13,000 לירות. באותו סכום היה אפשר לרכוש דירה חדשה של שני חדרים בבית משותף. היום, שוויה של המניה אין בו די לרכישת אפילו חדר אחד בבית חדש בתל-אביב.

קואופרטיב דן נהנה ממעמד מונופוליסטי בתחבורה העירונית בגוש דן. אולי בשל כך נרדמו מנהליו, האשמים במצבה הכלכלי של החברה, הנשענת על תמיכה רצופה וקבועה של כספי משלמי-הנסעים להמשך קיומה ותיפקודה. אפילו הזוטובוסים גוזלים נוסעים רבים מ"דן, המעדיפים נסיעה מהירה ואינטימית בטנדר-קופסה מאשר באוטובוס חדש תוצרת מאן, גם אם הוא ממוגד אוויר.

ספק אם האוטובוסים הארוכים — נסיון של דן למתן תשובה לרכבת מרבית צפויה — יחזירו עטרה ליושנה. דן הארז מיועד ל-180 נוסעים, אך על-פי תנאי הרשיון מותר לדחוס בו גם 200. הוא מופעל בקווי בני-ברק, מנועו חזק ותימרונו מוצלח, אך גם הוא לא יגאל את דן ממחדליו בשל ניהול כושל, מיושן ומתמשך של בוסים שאבד עליהם הכלח.

מי יחזיר את הנזק?

עדת-הפיקוח של דן מצאה — על-פי דוח שהגישה ב-10 בספטמ-בר 1982 — כי הנהלת הקואופרטיב החליטה שנתיים לפני כן, ב-12.8.80, להחליף עשרות מנועים מתוצרת מאן החדשה, שזה מקורב נתתם חתום עם המפעל לאספקת אוטובוסים לסוגי-הם, ללא תוספת מחיר ועל פי המלצת בית-החרושת הגרמני עצמו. אולם החקירה העלתה כי הקואופרטיב שילם תמורת כל מנוע שהוחלף 5,000 מארקים נוספים. קבעה ועדת-הפיקוח: "אי לכך, אין ההחלפה תואמת את רוח" ההחלטה".

שוב פעלה כאן השיטה שהשתרשה בצמרת דן: משלמים לגרמנים כספים שאינם מגיעים להם.

הביזבז זועק, הנוסעים שותקים

שהשתלמו בהדרכת תיירים, נהנים מחלטורות. כדי להמשיך את "המחוללים" מספרים את הסיפור הבא: אנף-התיירות התחייב בחוזה לע"נות על דרישות המחלקה של הנוער והחלוץ בסוכנות היהודית, אך יכולת האגף אין בה די לממש את ההסכם ומכאן, נוצרות בעיות" או: הבטיחו אוטובוס ליום טיולים בגליל לעובדים מהתעשייה הצבאית. ביקשו תשלום "מנוח" של 230 אלף שקלים. זה היה לפני חודש. באחת השבתות, דן לא היה מסוגל לספק את האוטובוס כפי שהתחייב. הוא פנה לחברה מתחרה וביקש שתמלא בשבילו את שהתחייב. בתמורה גבתה החברה מדן בגין שירותיה 430 אלף שקלים. אך המדריך שסיפק דן לאותה נסיעה תבע גם הוא את חלקו בטיול: עוד 130 אלף שקל - תעריף שבת.

יש עוד דוגמות. חברים מבקשים לבדוק את החשבונות על הקצאת אוטובוסים למיפלת העבודה ולשלום עכשיו. בעיקר, מבקשים לברר אם גופים אלה - ויש גם אחרים - אינם נהנים מהנחות מפליגות, הגורמות הפסדים לקואופרטיב, שבראשו פעיל במיפלת העבודה, חבר מועצת עיריית תל-אביב, שנכשל בהצגת מועמדותו בבחירות הפנימיות שנערכו במיפלת העבודה לחברות בכנסת ה-11 - יוסי הורביץ.

הורביץ מנצל על ציר-מכשמות בקואופרטיב. הוא מבקש בכל מחיר ללכוד את המדליף-מדליפים להעולם הזה. הוא יעמידם לדין. הוא יגרשם מדן. הוא שכח את תקופת היותו באר-מוזיציה ומילחמותיו דרך העיתונות ביושב-הראש שקדמו לו: אריה זיור, דויד אסא. בכל אחד מהם מצא - בצדק - מומים. מגיעות בטוהר-המידות, מעשים שלא ייעשו. הם הודחו. הוא בא במקומם. הוא פרש בדן רשת פנימית של מודיעין ומלשינים.

כאשר באתי אליו לראיונו הוא פתח בהזכרת שמות של חברים רבים כאילו היו מדליפי. הוא לא קלע למטרה אפילו פעם אחת. אך הוא ידע יפה כי שוחחתי בטלפון עם יוסי מוצרי, מאגן תיכנון וכלכלה במשרד-התחבורה. ביקשתי ממנו כמה תשובות על הרכב סל-התשומות. הורביץ גם ידע כי פניתי ללישכת שר-התחבורה חיים קורפנו. כדי שאזכה בתשובות על מילוחי, אחרי שניסיונו תיי עלו בתווה במניותי אל הדוברים השונים. קשריו ההדוקים מדי של הורביץ עם צמרת משרד-התחבורה מעוררים מחשבות. שאלות שמעבר לאתיקה המיקצועית.

מישרד-התחבורה חייב להיות הצד השני של המיתרס ביחסו עם הקואופרטיבים לתחבורה. לא בטוח ששך המצב.

האופוזיציה דן שלנו נוהגת לתלות ולהדיב את כרוזיה הבוטים על 85 לוחות בתחנות הסופיות של הקווים. בתאים או במועדונים של החברים. כך מגיעה התמוצה לשיא: כ-80% מן החברים קוראים את הנאמר. אך אנשי המשק של ישעיהו דרווי, בכרוז שהציגו נגד אנף-התיירות, שב ראשו בני-נצור. מסתירים את מרכולתם בכיסים ומציגים אותה רק לפעילים. כדי שיעבירו את התוכן מה לאוזן.

אנשי דרווי חשים ב-קופוח. דרווי, תימני משכונת-התיקווה, שעלה בכוחות עצמו להיות חבר המזכירות, משהיה להסיעה המתקדמת של היו"ר הורביץ. הוא הקישוט העדתי של היו"ר סביב שולחן-המזכירות, שכולו - להוציא את שייקה דרווי - על טהרת האשכנזים. כדי לחזק את אגפו העדתי, קירב אליו היו"ר עוד חבר מעדות המזרח. מאנשי דרווי, ומינה אותו לדובר הקואופרטיב: גבריאל שמש. אך פיו חסום. הביטאון שמפיקה המחלקה ליחסי-ציבור - ידיעות - הוא שיר-הלל לבוסים של דן.

בגיליון אוגוסט 1985 של ידיעות נמתחה כותרת לרוחב ארבעה טורים בראש הביטאון: "הכללות-שיא מענק התיירות - מיליארד וחצי שקל בחודש יולי".

וכמה היו ההוצאות?

מיכה נגר, סגנו של דרווי באנף-המשק, הוא מולידו של הכרוז נגד ענף-התיירות. כך מבקשים דרווי ושות' להשיב על הכרוז שהוצא נגדם מטעם חברים בסיעה המאוחדת המתקדמת. שבראשה זוהר הלפרין, נושא-כלי של מנהל אנף-התיירות בני-נצור. שהתפטר מתפקיד סגן מנהל אנף-הכספים לפני כמה שבועות: "תיפקס ההשתוללות של מנהלי אנף-המשק".

נאמר בו בין היתר: ראשי אנף-המשק, החבר דרווי וסגנו, החבר נגר, מנהלים מסע-השמצות נגד האגפים היצרניים באגודה. תנועה ותיירות. העוסקים בעבודה יומיומית להגברת הכנסות האגודה. מפיצים שקרים ודיבריה-בל במטרה לה-

סיט את נושא הדיונים מהנעשה באנף-המשק ומעיסוקם של מנהליו. שניקרו עשיית קולות להבטחת בחירתם בעתיד במחיר הוצאת מיליוני שקלים מדי חודש ללא תיאום עם אנף-הכספים ולצרכים המשרתיים את מטרותיהם הפוליטיות. אנף-התיירות, לדיברי מבקריו, צובר הפסדים. הוא מפעיל חוזים להסעת תיירים ואורחים במחירים נמוכים. לא אחת טען היו"ר הורביץ כי דן מסבסד את האגף. הוא מחזק בעיקרו כדי לשרת חברים בעקדה קלה יחסית ומהנה. ששכרה גם בצידה. כמו בקבלת טיפים והלטורות. המחלקה, הפועלת בשביל מערכת-הביטחון, מצבה טוב יותר כי מחיריה יותר ריאליים. חברים רבים.

דולה, לשיפוץ בלבד של כל אוטובוס. האבסורד זעק, אך הסברים לא היו. שלא להכיר ביקורת, שאינה קיימת למעשה כנדרש: למה רכש דן ב-1984 מודלים ישנים משנת ייצור 1978, אחרי הנסיון האומלל שנצבר אצלו? ישעיהו (שייקה) דרווי, מנהל אנף-המשק, מאשר את רוב העובדות. הוא רק מבקש להרגיש כי תוצרת מאן היא "מעולה". רק לפני זמן קצר שב מ-סיור לימודים" במפעלים מאן בגרמניה והוא כולו התפעלות והתפעמות, וגם, כמובן, אסיר-תודה למארחיו, שפרשו לפניו שטיח ארום. אגני לא אחראי להזמנת האוטובוסים

יו"ר הורביץ ואין חשבון ואין רואה-חשבון

לתיירים" הוא מוגונון על עצמו ומחליק. אחר-כך מרגיש, כאילו דרך אגב, כי "גיל חמש" הוא המועד לשיפוצים באוטובוסים. אז: הנוסע הישראלי, המרבה לטנף את האוטובוס, גורם ל... ריקבון. בחו"ל מנקים את פנים הרכב בשואבי-אבק, אך בישראל מרכיבים מים בכמויות. כך נוצרים ריקבונות.

ירידות בכבישי לבנון

יש "בעיה" בדן שלא מרכיבים לדבר עליה פומבית: האוטובוסים ומערכות-הביטחון. הסוד ידוע לכל הנוגעים ברב: האוטובוסים של מאן ומרצדס. הנעים בכבישי ישראל, אינם טובים לצרכי מערכת-הביטחון כמו תוצרת לילנד. המתכלה והולכת. למאן ולמרצדס קפיצי-אוויר. ללילנד קפיצים רגי-לים. מישרד-התחבורה ביקש אוטובוסים סים נוחים לציבור, שהיו יותר נמוכים. מדרגת-הכניסה בהם כמעט נושקות

הסלולים. אומנם יש לדן כ-100 מאנים ביד-עירוניים, שמתקן בכל אחד מהם מיתקן מיוחד להגברת האוו-טובוס. כדי להתאימו לנסיעה מחוץ לכביש. אלה, טיפסו ברמת-הגולן ללא בעיה, כעדותו של דרווי. אברהם אורן, ראש מנהל החרקשה במישרד-הביטחון, אישר לאומנם היתה למנשרדו "התכתשות", כלשוננו, עם מישרד-התחבורה, על שלא, נועצו בנו" ברכישת 1,000 (אלף) האוטו-בוסים הראשונים החדשים של דן ואגד - מרצדס ומאן. למרות מחל

המנהלים מעניקים הנחות מפליגות למיכלאות, מחלקים טיפים וחלטורות למקורבים ורודפים יריביהם בחימה

מתאים להסעת חיילים ברד-לאירדך, כפי שקצר הגלחות במילחמות עבר. את אלה, אחרי שישופצו - הציע דרווי - יש לאחסן בימ"ח" לעת חירום. כך נהג אגד. אך דבר לא יצא מכך. כ-130 טייגרים כאלה עומדים לרשות מערכת-הביטחון מדן, אך כמובן אלה הם טיפה בים בעת מילחמה כוללת. לאגד יש יותר" דן עדיין משתמש בצי וקן ותששו זה ומפיק ממנו את הדרוש, אך תוחלת חייו מתקצרת והולכת. המאן העירוני הוא רכב נמוך מאוד, שאינו מתאים לנסיעה מחוץ לכבישים

מאור, לחש באווני אחד מוותיקי דן. הממלא תפקיד מרכזי בקואופרטיב ובעבר נמנה עם שיכבת הבוסים יודעי-הסוד. דרווי, מנהל אנף-המשק, סיפר-גילה, כי כאשר היה המנהל יוסף דרויאל המתאם הכלכלי בין המיש"רדים הממשלתיים, הוא דיבר עימו והציע שמישרד-הביטחון יימנן על חשבוננו שיפוצם של 100 טייגרים תוצרת לילנד למערך המילואים לעת מלחמה. זו רכב ישן וחזק כבדו. דן מפעילו בהצלחה כבר 17 שנה. הוא

את המידרבה. אומנם כאלה הם האוטובוסים החדשים בדן ובאגד. אם חלילה יצטרכו את רוב צי האוטובוסים החדשים שלנו למלחמה, למערך המילואים והסדר, יהיה רע

מחיר האוויר הוא בלתי-סביר

התשומות במקום שיטת הפחת. שהיתה קיימת שנים. רוכשים יותר מ-80 אוטובוסים בשנה. מגלה יוסי הורביץ. יש עודפים בקרן ויש גם רווחים. אגד משלם בעד מרצדס 20% יותר מאשר משלם דן בעד המאן. המחירים בחו"ל זהים. אך או מנהלים יותר טוב". לא פניתי לשמוע את תגובת אגד. אך מהכרותי את הורביץ שנים הרבה. יש להזהיר כי את דבריו יש לקבל בערבון מוגבל. בהתאם לחוזה, הוא הוסף, דן מוותר על רווחיו בקרן ההצטיידות שעור שליש מהמגיע לו. שני השלישים הנותרים מיועדים לרכישת האוטובוסים החדשים. ברוחים הנותרים המגניעים לנו. או רוכשים יותר אוטובוסים. וכך מת-עצם הצי שלנו יותר ויותר בכל שנה". איך יתכן שנוצרים רווחים. השייכים לדן בקרן ההצטיידות? האם מישרד-התחבורה, ש פקידי הבכירים מקיימים יחסים אינטימיים עם הבוסים של הקואופרטיב. מאשרים סל-תשומות מנופח. המאפשר לדן להישב עם חבריו על חשבון הנוסעים ומשלמי-המס? מי יחקור את המותרות באמת בקואופרטיבים לתחבורה? קשה לסמוך על "בידקתיו" של מישרד-התחבורה. שנוהל שנים כלישכת-עבודה למיפלה קואליציונית זו או אחרת. בעיקר אחדות העבודה ז".

בסוף החודש יתבקש מישרד-התחבורה להכריע בעד או נגד הנהגת מיזוג-אוויר - וחימום - בצי של דן. מסתיים והולך ניסיון בהפעלת מיזוג-האוויר מלא ב-42 אוטובוסים. בהם 22 בקו 4. מנהלי דן אומרים. כי התקנת יחידה של מיזוג-אוויר באוטובוס מאן עולה 20 אלף דולה. הממש"ל ה אישר את עריכת הניסוי באמצעות קרן השי-פורים וההצטיידות. המשותפת לה ולקואופרטיב. כדי להגניג מיזוג-אוויר בקיץ וחימום בחורף בכל האוטובוסים. דורש דן ממישרד-התחבורה לאשר לו תוספת של 5% עד 6% על התעריף הקיים. שהוא כבר 400 שקלים בקו עירוני בתל-אביב.

אין לאשר את התוספת המבוקשת. אם ינוהל דן כנדרש ולא יפרז כספים ותרומות" על ימנו ועל שמאל. וגם לא ישלם לגרמנים יותר מהמגיע להם, או למפעלים המרכיבים את האוטובוסים ביש-רל. או לסוכן מאן בישראל, יש להניח כי החיסכון שיצטרב בקופת הקואופרטיב יאפשר לו לספוג את ההוצאה העודפת. אם אומנם כזאת קיימת. בגין הפעלת מיזוג-אוויר ציוני. תשובותיו של היו"ר הורביץ הן יותר מאשר התחסדות. או מנהלים את האגודה שלנו יותר טוב מאשר נעשה באגד". הוא סיפר כי שלושה נציגים מדן ועוד שניים ממישרד האוור וה תחבורה מנהלים את קרן ההצטיידות לרכישת האוטובוסים תוצרת מאן. כספים מוזרמים לסל-

(המשך מעמוד 13)

האם כך אתם כוננים חברה בריאה ודור המשרד לבניה ולהתחדשות? האם אין ולוא גם אחד מכם בעל שיעור-קומה שיקום ויגיד: עד כאן, חברים, כך אי אפשר להמשיך!
(כתבה רביעית ואחרונה בסדרה)

אורן "לא ידע" ושמע לראשונה מפי כי המאנים "של-דן" שיררו מן הכבישים במלחמת-הלבנון, היו אותם 100 אוטובוסים מוגבהים, כגילוי של שייקה דרורי. "יכול להיות שיש בעיה עם אותם 100 האוטובוסים החדשים הראשונים שנרכשו בשנים האחרות נות", פלט כדרך-אגב אורן, אך אחרי הוויכוחים עם משרד-התחבורה החלנו לתאם את הנושא.

כמישרד-התחבורה — כרגיל בממ"לכה זאת — "הכל בסדר", גם אם העובדות שמשיעיים הרובים לסוגי הם (המישרר משופע בכאלה) אינן תואמות את המציאות: "הרכישה נעשה תה כתיאום עם מישרד-הביטחון וכי התאם לצורכי צה"ל. צה"ל אינו מעוניין יין לתחוק את הטייגרים של לילנד על חשבוננו, כי המאנים והמרצדסים זונים על הדרישות."

אפור מלפנים

ירוק מאחור

סדרת הכתבות על דן עוררה מתרדמה עמוקה גם את ח"צ — "חברים צעירים". זה גוף אפוזיציוני קטן בקואופרטיב שאיכפת לו. כימים אלה הפיץ כרוז-ענק. הי טכסט נרפס בצבע ירוק על נייר לבן. יש לכך משמעות.

כך פותח הכרוז את כשרותו: "מה זה,

"אפור מלפנים — ירוק מאחור "דיוקן של ג'ורג' וושינגטון במרכוז "יוכפל כמאתיים וכנראה נקבל כי קרוב?

"דולארים, חברים חביבים, דולארים אמריקאים מתורגמים לשקלים, המנפי חים קצת את חשבון הבנק והרבה את הראש. לא מתנה חס וחלילה, לא מענק או תרומה, אלא כסף שלנו כרת וכדין (השקעות במניות, רווחי פירסום). כעצם חברים, כל אחד מכם יכול להיות מנהל בן, כי את הנוסחה הישנה שלנו בהסכמה מלאה, כולנו מכירים: כל אימת שהאדמה רוטטת מתחת לרגליהם של קברניטינו היקרים, אסי פה כללית בפתח או בחירות קרבות ובאות, ריחו המשכר של הרולר נישא בחלל האוויר. והרי ידוע חברים כי, הכסף יעזור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים."

כתבי הכרוז לועגים למנהלים שלהם בך:

● במקום להראות רוגמה אישית כחיסכון וייעול, ניפנתם לנו לשלום מחלונת המטסים בגיחות הלך ושוב לקונגרסים וועידות ברחבי העולם.

● במקום לחתוך אחת ולתמיד, במנגנון המסורבל והמנופח, נוח לכם להטיל את העול על עובדי הקווים.

● במקום לעבוד כצוות מגובש ומלוכד, שמים אתם מקלות איש בגלי גלי רעהו.

● לא ינכנס איתכם לוויכוח, האם המיליונים ששילמתם כריבית לבנקים יוחזרו או לא יוחזרו עליידי הממשלה; לא נתקוף אתכם על כי חברי אגד קיבלו דמי-חג כמעט פי שלושה מאת ננו, ואפילו לא נספר לכם מה דעתנו על אחוקות הרכב שלכם.

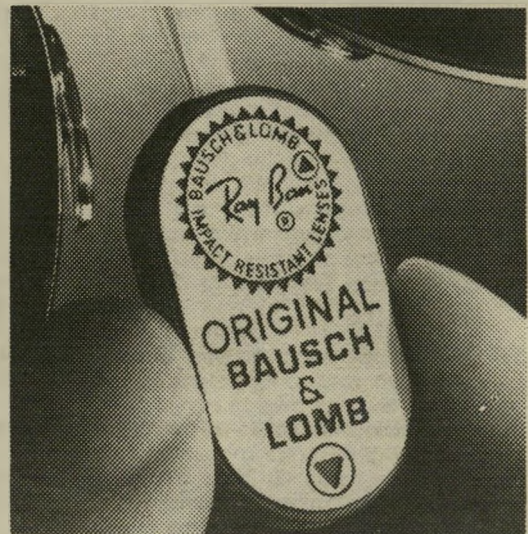
חברי סיעת ח"צ, המתארגנים לאסיי פה הכללית, כותבים: את הדברים הבאים חירטו היטב על לוח לבכם:

● קואופרטיב דן איננו עסק פרטי של אף אחד מכם. זהו הבית של כולנו ואתם נבחרתם כדי לנהל אותו ולשרת את ציבור החברים כולו.

● היריבות הבלתי-נלאית ביניכם, מאבקי-השררה המיותרים, מישחקי הפוליטיקה המגוחכים, מונעים מכם לעסוק בעבודה ציבורית לשמה.

● כל אחד מכם הקיף את עצמו ב"אנשי-שלומו" — מלחכי-פינכה איי נרנסטיים, המכתיבים נורמות-התנה" גות מחפירות באגודה. במנגנון השר מני, המנוון, החונק, חוששים אתם

שמרו על הפלומבה ויטווסו לאירופה!

עם משקפי הטייסיים ריי-באן האורגינאליים מתוצרת בוש אנד לומב

חברת עינית בע"מ ירושלים, מרכז כלל 320 היבואנים הבלעדיים של משקפי השמש ריי-באן הטובים בתבל — שמחה להודיעה שבהגרלת מבצע קיץ 1985 שהתקיימה ביום 30.8.85

זכו בטיסה לאירופה

המספרים: 116572 * 116030 * 100345

רוכשי משקפי "רייבאן" שברשותם המספרים הנ"ל מתבקשים לפנות לחברתנו 02-240335 בכדי לממש את זכותם.

לא לחש שעדיין לא זכו המשיכו לשמור על הפלומבה למבצעים הבאים.

עינית בע"מ
02-240335
TELEX: 25297 EYES IL

סיעת דן שלנו האופוזיציה הלוחמת בקואופרטיב דן. דרשה בימים אלה, בכרוז-ענק שהפיצה, לערוך "חקירה יסודית ומקיפה" עליידי גוף חיצוני בלתי-תלוי. שיגיש את מסקנותיו לאסיפה הכללית בלבד. דן שלנו מבקשת חקירה ובדיקה של "כל פרשת המארקים" השחורים.

כך נאמר בכרוז: "יוסי הורביץ — כיו"ר המזכירות בתקופת רכישת המאנים ועד היום (להוציא תישעה חודשים). אתה נושא באחריות לפרשה זאת, ולכל פרשה המתרחשת בכותלי דן. אם יש בך עוד שמץ של אומץ-לב ציבורי, עליך להתפטר מהמזכירות ומהנהלה ולאפשר את חקירת הפרשה."

אין להסתפק רק בחקירת "פרשת המארקים השחורים". העולם הזה מציע לחוקר, או לחוקרים שיבואו — אם אומנם כך יהיה — לחקור גם פרשיות אחרות שהתרחשו בקואופרטיב בשנים האחרונות ונותרו חסויות.

השירים הזה תובע לחקור:

1. התרומות: מי ומי נהנה מתרומות דן? האם יש עדיפות לקבוצות ספורט של הפועל למוסדות שבראשם חברים ונבחרים מטעם מיפילגת העבודה? מה מקבל דן בתמורה על תרומותיו הנדיבות? מי באמת נהנה מאותה תרומה לקרן רמת-גן, שלא היתה ולא נבראה. בסך 5.000 דולר, שנטל בידיו אבי אבנית, שליחו של אורי עמית, ראש עיריית רמת-גן. כדי להפקידו (כדבריו) בידי המו"ל של חברת פורז שבפירסומיה היא מהללת ומשבחת את ראש-העירייה?

2. הצרכניה של דן ברמת-גן: מה מתרחש באמת בין כותליה? האם היא מעניקה יחס מיוחד לבוסים? האם יש שם שינויי-מחירים מדי פעם בפעם? מה מחלקים הסוכנים למנהלים של הצרכניה? איך מתבצעות העסקות? איזה סוכנים מועדפים? מי קונה בצרכניה מלבד חברי דן? מה המחזור הכספי השנתי? מה מאזן הרווח וההפסד?

3. איך רוכשים ביגוד לחברים בך? איך מתבצעים המיכרזים? איך פועלת השיטה? מי קובע את איכות המוצר?

4. מה הנזקים שנגרמו לדן מפרשת אוגדן? זאת פרשה ישנה, שטרם נחשפה. הבעלים של חברה זאת היו עוזי אשכול (שהיה מנהל המשק בעת חתימת העסקה לרכישת המאנים) ואלהיו צוער, האירועים התרחשו בסוף שנות השישים. המנהלים-הבעלים הקימו חברה קבלנית לרכישת מינרלים לבניית בתים, בשביל החברים. סיבכו את דן בערבויות. הספיקו לבנות בית גבוה בפתח-תיקוה וחברים מן גרים בו. החבילה התפרקה אחרי שראשיה הסתבכו וסיבכו את דן. מה באמת קרה באוגדן?

5. פרשת באס אנד קאר: לפני שהוחלט על רכישת מאן מגרמניה ניהלה הנהלת דן שיחות עם חברה בלגית לייצור אוטובוסים בשם באס אנד קאר. באוטובוס מרכיבים אמריקאים, כולל מיוזג-אוויר, הרכב הופק במיפעל הבלגי בעיקר לשוק ארצות-הברית. דן הזמין 50 אוטובוסים שלמים ועוד 100 מפוזקים להרכבה בישראל. שלא הגיעו ליעד, שפוק רק כחריסר יחידות שלמות, נוצרו מייד בעיות עם מיתקן מיוזג-האוויר. הזמנות נוספות של 100 יחידות בוטלו. המיפעל הבלגי הגיע עד לפשיטת-רגל, גם בשל הבטחות דן שלא מומשו שסיבכו את הבלגים בהשקעות ועל מועבר ליכולתם. המיפעל חדל לעבוד בשביל השוק האמריקאי כדי להתמסר בעיקר לדן. אך גם זה נמלט ממנו. אחרי שהשקיעו בו מכספי החברים בתל-אביב סכומים נכבדים גם במי"פ (מחקר ופיתוח).

באמצע שנות השישים טיפלו בפרשה שתומה זאת ראשי דן יהודה ירושלמי (היום מזכיר דן ובעבר מנהל-המשק), המהנדס הראשי אלכסנדר כך (שפרש לגימלאות) ואחרים. אחרי השקעות כבדות מטעם דן למיפעל הבלגי, כאשר מישרד-התחבורה עומד מאחורי פרויקט-הנפול. דן התעקש על מנוע ותיבת-הילוכים אמריקאיים, שלא היו מקובלים בשום מקום אחר. מה קרה באמת בבאס אנד קאר?

6. מה היקף הנזקים שנגרמו לדן מנסיון-הנפל לייצר אוטובוס תוצרת כחול-לבן — פארא המוצר היה בבחינת אנדרוגינוס מוחלט. הספיקו לייצר שתי יחידות — עירוני ובין-עירוני. הפרוייקט נכשל לחלוטין. האם מישוה נדרש להסרים? האם מישוה נתן את הדין?

7. מה היקף העבודות הפרטיות המתבצעות במוסכי דן בשביל חברים, בעיקר בוסים, בבתים, רמת-גן, צ"ד. שיכון דן גלי גיל, ארלוזורוב? האם נכון כי שכירים ערבים רוחצים את רכב החברים, וגם מטפלים בו בשעות העבודה, כאשר מחנים את המכוניות מחוץ לגדר וכף עוקפים אסוירים?

8. האם הגרמנים נמלך חלקים מתנות, לרבות מכשירי טלוויזיה ציבעונית, לחברים בך? הפוקדים את מיפעלי מאן בגרמניה? האם מישוה מהבוסים רוכש בגרמניה רכב ביבוא אישי?

9. איך רוכש דן מניות בשביל החברים מרווחי הקואופרטיב? מי משמש ברורק?

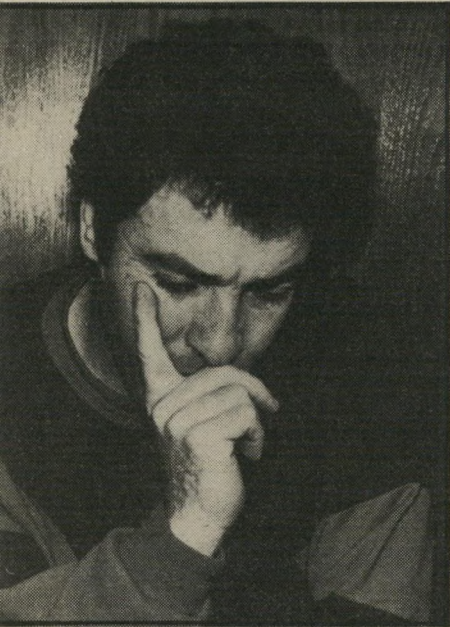
10. האם אין טעם לפנס בעובדה שבנו של ה"ר, יוסי הורביץ, מועסק כמתמחה במישרד עורכי-הדין של רם כספי, פרקליט הקואופרטיב?

בעיות כלכליות, התמוטטות מיפעלים וחברות העסיקו השנה את בתי המישפט. תופעה חדשה של רצח זוגות שיצאו להתבודד בחיק הטבע ורצח חיילים עורר פרעות ושינאה בין יהודים לערבים. המישפטים החשובים ביותר – אלה שלא נערכו – מישפטו של מיקי אלבין, מישפטם של מנהלי הבנקים, ומישפטו של תת־אלוף יצחק מרדכי

12 המישפטים

הגדולים

חשון: העונש החמור ביותר

משה לוי: מאסר למזריקה הנפט

ה פשעים שיוחסו למשה לוי, מזריק הנפט, ככינויו בפי העם, זועזעו גם את השופטים. אחרת אין להבין את העונש יוצא־הדופן שהוטל עליו, 46 שנות־מאסר בפועל.

אכן, המעשים שבהם הודה לוי בבית־המישפט, גרמו חלחלה לכל שומעיהם. הוא הודה בכך כי הזריק נפט לגופה של אשתו אילנה, כדי למנוע ממנה לעזוב אותו. הוא טען כי המניע למעשה הנורא היה אהבתו לאשה, ורצונו כי תראה עד כמה הוא מטפל בה יפה בעת מחלתה, וכמה הוא ררוש לה. אולם הזריקות גלשו מעבר לתוכניתו של לוי והאשה מתה. ביסורים קשים, מהמורסות שגרם לה הנפט.

לאחר שנים מועטות, כאשר התאהב לוי בצעירה אחרת, סוואן אמואל, היא רצתה לעזוב אותו, חזר להשתמש בזריקות־הנפט. למזלה של סוואן, גילה רופא בבית־החולים את הקשר בין שני המיקרים, ושוטרים הופקדו לשמור על מיטתה. לוי נתפס והודה כמעשיו.

התובע, עוזי שרטור, הביא לפני בית־המישפט את סוואן, שנותרה אומנם בחיים, אך הפכה משותקת. והעידה כשהיא רתוקה לכיסא־גלגלים. לסניגורית, נירה לידסקי, נותר התפקיד הקשה להגן על מעשיו הבלתי־אנושיים של לוי.

בגזר־הדין, שבו הביעו השופטים תיעוב וסלידה ממעשיו של הנאשם, קבעו את העונש הכבד ביותר שהוטל אי־פעם על נאשם בישראל. הם צירפו את העונשים לתקופה של 46 שנות־מאסר, שהן יותר משני מאסרי עולם.

לוי הגיש עירעור על עונשו, ובניתיים הוא

התמוטטות הכלכלה במדינה העסיקה את בתי־המישפט. אך המישפט החשוב ביותר בתחום זה לא נערך. במקום מישפט הוקמה ועדה לחקירת התנהגות הבנקים בעת נפילת מניותיהם. רחוק מעיני הציבור מפקת ועדה זו את מסקנותיה, לאט־לאט. גם מישפטו של מיקי אלבין, אשף הכלכלה הישראלית, לא נערך ולא ייערך. אלבין לקח את גורלו בידיו וחרץ את גזר־דינו. הוא קפץ אל המוות.

מישפטו של תת־אלוף יצחק מרדכי, שנערך כשנה וחצי לאחר מעשה, היה רק דמוי־מישפט. הוא נערך בפני קצין שימוט. מרום הראוי לעבירה של אי־חבישת כובע, ולא לעבירה שבה מצאו את מותם שני בני־אדם.

האונס המשיך השנה להתפרע בחוצות ובבתים. המישטרה מחפשת כעת במרץ את הגבר האכזרי שאנס את החיילת בדרום וירה בראשה. אנס אחר, שהטיל את חיתיתו על צפון תל־אביב, נתפס ועומד לדין.

היחסים בין יהודים וערבים התחדדו השנה בכמה מיקרי־רצח. חיילים נרצחו בטרמפים ורוצחיהם לא נמצאו. סוג חדש של רצח שהתגבר השנה היה רציחתם של זוגות שיצאו למקומות מבודדים. ושל ישראלים שהלכו לקניות בשוקי ערי־הגדה.

סוג אחר של מישפטים, המבוסס גם הוא על יחסי ערבים יהודים, הוא מישפטי הזיוף לקניית אדמות בגדה. מישפטים אלה רק החלו, והם מאיימים לנרוד בעיקבותיהם עורכי־דין, פוליטיקאים ואף שרי־ממשלה.

חשרי: פרשת אתא – הכלכלה מתמוטטת

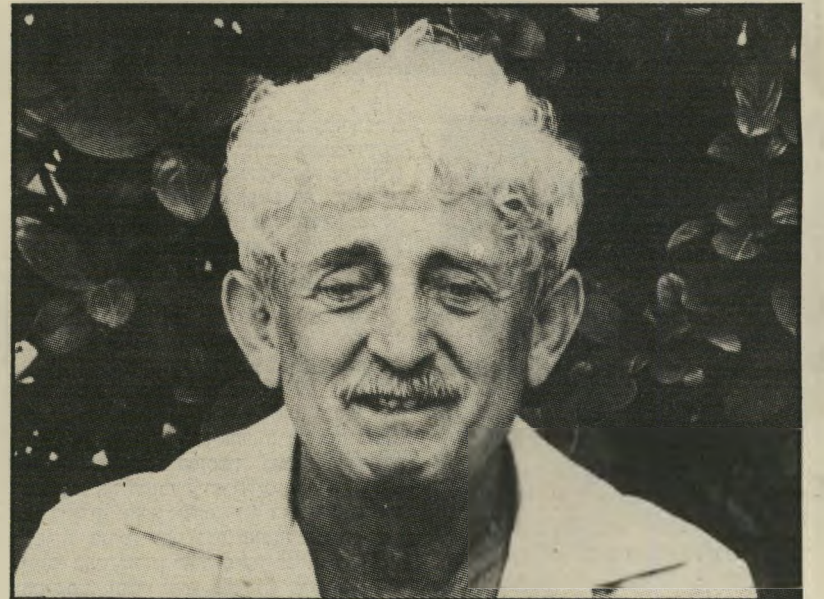
כאשר היה ברור כי אין דרך להוציא את אתא מהמשבר שאליה נקלעה, ואין קונים המוכנים להשקיע את הסכום הדרוש ללא השתתפות כבדה של ממשלת ישראל, הוחלט לסגור את המיפעל. הפועלים נותרו מחוסרי־עבודה.

ב אופן פורמאלי התנהל הריון בפירוקה של חברת אתא. לפני השופט אליעזר רויד בר, בבית־המישפט בחיפה, אולם למעשה היתה זו פרשה כלכלית־פוליטית ממדרגה ראשונה, שיש כוחות כלכליים, פוליטיים ומישפטיים בחשו בה ביד רמה, וחרצו את גורלה.

הירררותו של המיפעל הוותיק החלה אחרי שנרכש בידי תשלובת אייזנברג. אולם הכל היו בטוחים כי הממשלה לא תניח למפעל ליפול ותתמוך בו בכל דרך, כדי למנוע את סגירתו ואת פיטוריהם של מאות העובדים.

כאשר מונה לאתא כונס־נכסים והיה ברור כי סגירתו של המיפעל קרובה, החלו הפועלים בפעולות־מחאה נמרצות. גיבור ישראלי חדש

חשש גדול מנקר בלבותיהם של פועלים רבים במדינה, כי אתא איננו מקרה יחיד ויוצא דופן. ככלכלה הישראלית ניבעו לאחרונה סדקים גדולים, והכרות ששראו מכובדות ומבוססות הצהירו לפתע על קשיים כלכליים. נראה כי השנה שעברה היתה רק התחלתו של משבר

פינחס גרוב: גיבור ישראלי חדש מעל מסך הטלוויזיה

כלכלי גדול שיפגע בתעשייה הישראלית גם בשנה המתקרבת וימצא את הדין גם בבתי המישפט.

התמוטטותו של חברת ארקיע, חברת קופל, והגשת בקשה להכריז על יורם גיל כפושט רגל, נראו כסגנויות המבשרות מפולת כלכלית גואה.

נולד באתא. נדמותו של פינחס (פיני) גרוב. דמותו המיסרת הופיעה מעל מסך הטלוויזיה וקולו רעם ברדיו כמעט מדי יום בימיו. הוא היה שופרם של הפועלים, והגדיל לעשות כאשר קיבל התקליב באמצע המאבק. אולם בסופו של דבר ניצח הגורם הכלכלי.

כסליו: פרשת הונלחות של השנה

הרכוש לעצמה, וכי הוא זקוק לכסף כדי להתריין איתה בבתי־המישפט.

כדי לאמת את דבריו היפנה את בני־הזוג לעורך־דינו התל־אביבי, אלכסנדר קוסטיץ, קוסי טין אישר לבני־הזוג את כל סיפוריו של אילן, ואף ביקש מהם כסף כדי לשחרר שופטים.

הפרקליטות העמידה לדין את אילן מרגלית ואת עורך־הדין קוסטיץ. אילן נידון לשנתיים מאסר בפועל ושנתיים מאסר על־תנאי, והעיד נגד שותפו לעבירה. קוסטיץ כפר באשמה וניהל מישפט ארוך, שנהלה בכישרון על־ידי הסניגורית נירה לידסקי, אך בסופו של דבר הורשע גם הוא.

כעדת־אופי, להקל־העונש, הביא קוסטיץ את אשתו, נורית קוסטיץ. היא המסה את לב השופט, כאשר סיפרה איהו אב טוב ומסור הוא קוסטיץ וכמה היא אוהבת אותו. רק אחרי מתן גזר־הדין התברר כי בעת מתן עדותה היתה כבר נורית

ה התחיל כסיפור פיקנטי על גבר צעיר ונאה, אילן מרגלית, שהצליח להוציא מבירמה סכום של כ־300 אלף דולר מדורים כרוזילי, אשה קשישה ממנו, שהיתה אהובתו. אילן מרגלית נעצר בתל־אביב והכחיש, בתחילה, הכל. הוא אמר לשוטרים כי דוריס נתנה לו את הכספים כמתנה, מכיוון שאהבה אותו ורצתה להחזיק בו.

לאט־לאט נשברה גירסתו זו, ואחרי שדוריס ובעלה, עזרא, הגישו נגדו תביעה אורחית להחזרת הכסף, החל מודה באשמתו.

בכתב־האישום, שהגישה התובעת ריקי שפיין זו, התברר כי הוא סיפר למישפחת כרוזילי, שאו תה הכיר בעת טיול בהולנד, סיפור ברדי, כדי הרמיון הטובה עליו. הוא סיפר כי אביו הוא אישיות בכירה בשירות־הביטחון. כי אביו חולה ומחוסר־הכרה, ומתנהל מישפט גדול על רכושו של האב. הוא טען כי אחותו רוצה לקחת את כל

קוסטין בעצם גרושה ממנו. השניים התגרשו ימים ספורים לפני גזר-הדין. בבית-המעצר הסתבך קוסטין בעבירה נוספת, והוגש נגדו כתב-אישום נוסף. לדיברי התביעה ניסה קוסטין להדיח לעדות-שקר כמה אסירים שישבו כמעצר עם אילן מרגלית. הוא הועמד גם על כך לדין, יחד עם שותפו למישרד, עורך-הדין ז'אן שכטר. נורית, אשתו של קוסטין, הומנה לחקירה על העדות שמסרה כאילו היא אשתו. בעוד שכבר היתה גרושה ממנו.

שורה של עורכי-דין הסתכסכו השנה בעברות פליליות שונות, החל בעורך-הדין שימרון חרמון, שהורשע ברצח, וכלה בעורך-הדין צבי סער, שהוחשד בסחר-בהרואין וזיוף-דולארים. עורכי-דין נוספים נעצרו כאשמות של קבלת משכני תאות במירמה באזור באר-שבע, ובשופות לזיופים בפרווייכוח לגבי קרקעות הגדה. גם שלושה טוודנטים למישפטים נעצרו לאחרונה

אלכסנדר קוסטין: עדות האשה

בחדר של סחיטה באיומים, על רקע גניבת קלטות וידאו.

טבת: טעות של שופט

בלנו מצפים משופטים שלא יטעו לעולם. אולם, גם שופטים הם בני-אדם, ומפעם לפעם הם טועים. בדרך-כלל מתקנת טעות כזו עלידי בית-המשפט העליון, ולא נגרם נזק גדול. השנה התגלתה טעות מישפטית נדירה, בפסק-דין של השופט אריה אבנארי. השופט המחוזי דן במישפטם של שלושה צעירים, שנאשמו בסחיטה

באיומים מצורך בשם שלמה עייש. הם נאשמו כי עשו לצורך מישפט של העולם-החתון והחליטו לעקל את מכונתו.

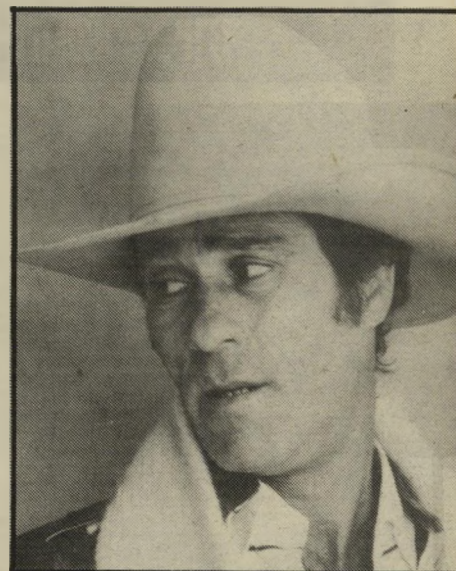
בפסק-הדין קבע השופט אבנארי, כי הוא מרשיע את השלושה, וציין שאחת הסיבות להרשעה היא שהסניגוריה לא הביאה את עד הראייה היחיד, דויד נגרין, לבית-המשפט.

כאשר קרא השופט את פסק-הדין, חוורו פניהם של הסניגורים, נתן וייס וציון אמיר. הם זכרו היטב כי ערה-הראיה הופיע בבית-המשפט כערה-גנה, ועדותו נרשמה בכתב-ידו של השופט על פני 16 דפי פרוטוקול.

לאחר שהתגלתה הטעות, ביקשה התביעה מהסניגורים להסכים לתיקון פסק-הדין. הם היו מוכנים לכך, אבל כתנאי שהנאשמים יזכו. אבל לכך לא הסכימה התביעה. השופט גזר על הנאשמים עונש של תשעה חודשי-מאסר, מהם שלושה חודשים בפועל, וסירב לרדות את ביצוע גזר-הדין עד לאחר הערעור.

הסניגורים עירערו לבית-המשפט העליון והעירעור התקבל. שופט בית-המשפט העליון ביקש מהתובעת לקבל את הסכמתו של פרקליט המדינה לזיכויים של הנאשמים, כדי שלא יהיה צורך לכתוב פסק-דין, שבו יביעו את דעתם על הטעות. ואומנם, בתוך זמן קצר נתקבלה הסכמת המדינה לזיכוי.

בבית-המשפט העליון התברר כי אחד משלוש הנאשמים נעצר בימים אלה בצרפת, כחשוד בסחר הרואין. אך חשיבותו של מישפט זה והי פירסום שנעשה לו — הם כדי למנוע בעתיד טעויות ושגיאות של שופטים.

דויד נגרין: 16 דפי עדות

שבט: שרון — "טיים"

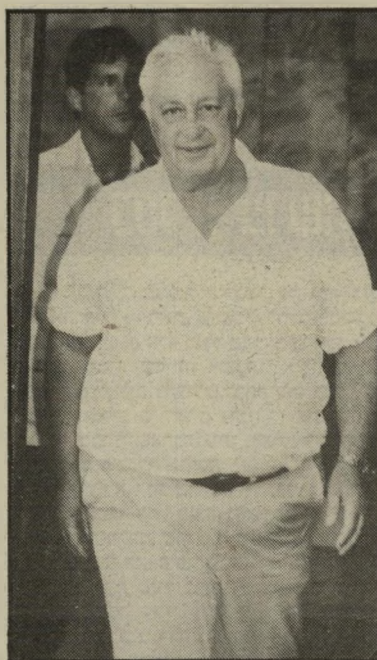
המישפט הוגש עלידי השר אריאל שרון בניו-יורק, אבל תוצאותיו כוונו לירושלים. 50 מיליון דולר תבע אריאל שרון מהשופט טיים בבית-המשפט בארצות-הברית. בעילה שזה הוציא ריבתו רעה והכפיש את שמו.

חברי-המושבנים היה צריך להחליט כשלוש נקודות, האם שיקר טיים כאשר קבע בכתבתו כי ברוח הסודי של ועדת-כהן נאמר ששרון נפגש עם מישפחת גמ"ל, אחרי רצה בשיר, ודיבר איתם על נקמה. המושבעים קבעו כי טיים אומנם שיקר בנקודה זו. חברי-המושבנים קבעו כי היתה בכך משום פגיעה בשרון.

אולם המושבעים גם קבעו כי פירסום זה לא נעשה בנזק, ועל כן לא יזכו את שרון בסכום-התביעה העצום שדרש.

שני הצדדים הצהירו מייד אחרי פסק-הדין כי יצאו מנצחים. שרון הרגיש את העובדה כי טיים נתפס כשקר, וטיים הרגיש את העובדה כי לא היה מצידו זדון.

נראה כי העניין טרם הסתיים. פרקליטו של שרון, עורך-הדין דב וייסגלס, הגיש תביעת ריבה נגד טיים גם בבית-המשפט בתל-אביב. מאחר שחוקי-הדיבה בישראל שונים מאלה של ארצות-הברית, מקוה התובע לזכות במישפט בישראל. על פי חוקי-הדיבה בארץ אין צורך בהוכחת-זדון

אריק שרון: הכוונה — ירושלים

מצד המפרסם. עורך-הדין וייסגלס טוען כי תשור בותיהם של המושבעים במישפט בניו-יורק מספיק קות כדי ששרון יזכה בישראל. המישפט נפתח בימים אלה.

בסערה המישפטית נשכח כמעט כליל כי

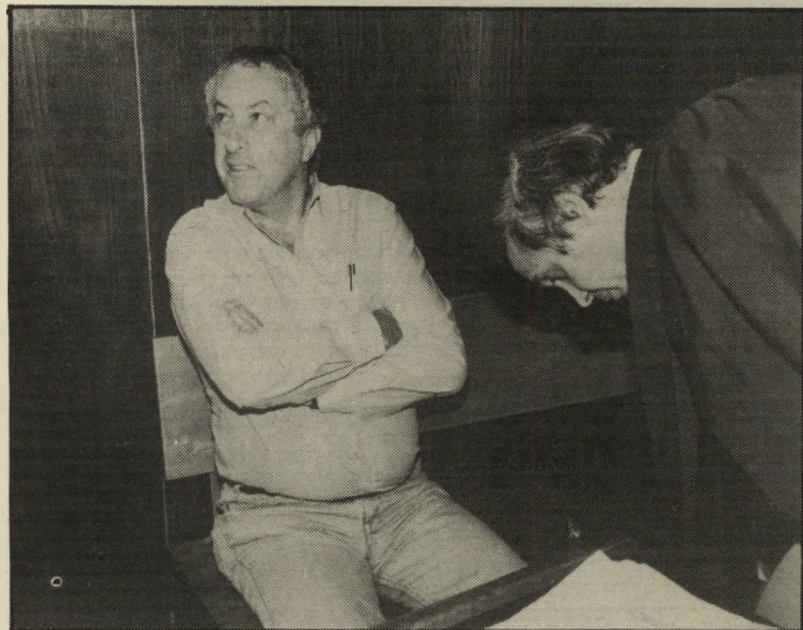
אדר: מישפט העיתונות

המישפט מבוסס על מילחמת-לבנון ועל טבח צברה ושאתילא. הגורל הזכיר זאת בצורה אירונית, כאשר ממשלת-ישראל החליטה על נסיגה מלבנון שעות מעטות לפני מתן פסק-הדין בניו-יורק.

שהפכו מייד לכותרות בעיתוננים. שמות של מפכ"לים לשעבר, קצינים בכירים וקציני מיש" טרה הועלו ברמזים קשים לשחיתות ופשיטת-רגל מוסרית.

כאשר ביקש הסניגור, עם תום עדויות ה-תביעה, לכטל כמה אישומים משום שאין להשיב לאשמה, קבע השופט אורי שטרומן תקדים מישפטי. הוא אמר כי איננו יכול לקבוע החלטה כזו בשלב זה, מכיוון שיהיה בכך משום מתן פסק-דין מוקדם, שבו יביע את דעתו על המשך המישפט.

היתה זו שנה קשה מאוד לעיתונות הישר-אלית. עיתונאים וצלמי טלוויזיה הוכו בעפולה בעת ההתפרעויות שם, פוליטיקאים היכו צלמים

יגאל לביב: רשימת-מוזכרים מרשימה וסקופים לעיתונות

ועיתונאים בעת ועידת מפלגה, וטרי קולק, ראש עיריית-ירושלים הכריז: "לעזאזל עם העיתונות!" אם ימצא לביב אשם, יוסיף הדבר ללא ספק שמן על מרות השינאה לעיתונות הישראלית.

את קורה-הגנה שלו. לדבריו, מתנכלת המישטרה ללביב, מכיוון שהוא עיתונאי לוחם, המגלה שחיתויות גם בתוך המישטרה, ואיננו מרפה ממנה. במהלך חקירתם של העדים התגלו סקופים

ניסן: רצח אלטרוביץ — טעות הבקליטות

יל בן-גל, שביית-המשפט כתב עליו דברים קשים ביותר, כמעט שזוכה מאשמת-רצח הברוקר יעקב אלטרוביץ. בגלל טעות מישפטית של התביעה הכללית, מישפטם של שני בני-הטובים התל-אביביים, גיל בן-גל ורונן שגיא שני, העסיק את בתי-המשפט כמעט שלוש שנים. הרצח שבו הואשמו היה נועז, אכזרי ולכאורה חסר-סיבה. במהלך העדויות במישפט התברר כי השניים, ילדי-שמנת תל-אביביים, עסקו בפריצות, גניבות וסמים.

כאשר נעצרו, הצליחה המישטרה לשכור את רונן שגיא, והוא סיפר על הרצח והפליל את גיל בן-גל. כאשר הוגש כתב-האישום, צורפו שני הנאשמים בכתב-אישום אחד. הדבר היה אומנם מוצרך מבחינת החיטובן בזמן ובכוח-אדם למרינה, אך התובעת ופרקליט-מחוז תל-אביב, עורך-הדין אהרון שדר, לא ראו את הנולד. למרות שנרמז להם כבר באמצע המישפט כי ייתכן מאוד שרונן יסרב להעיד נגד חברו בבית-המשפט, ובכך ימנע מבחינה מישפטית את קבילותה של העדות שמסר במישטרה, לא שינתה הפרקליטות את מהלכה. לוא היתה מפרידה את הריון, אפילו בשלב זה, היתה יכולה לגמור קודם את מישפטו של שגיא, ולהזמינו אחר כך כעד נגד בן-גל. במקרה זה היתה יכולה להשתמש בעדות שמסר במישטרה, ולהבטיח גם את הרשעתו של בן-גל. הפרקליטות התעקשה ולא הפרידה בין ה-מישפטים עד הסוף.

גיל בן-גל: עירעור

בפסקהדין, זיכה השופט אורי שטרומן נגרו, כנגל, מכיוון שלא הובאו ראיות מספיקות נגרו, בלי הודאתו של רונן שגיא. השופט ביקר את טענות של הפרקליטות. שני השופטים האחרים, חיים ארז וצבי הכהן, הרשיעו אומנם את כנגל על סמך ראיות אחרות שהיו לפניו, אך גם הם לא הסכימו ביקורתם מהתביעה, שניהלה את התיק ברשלנות.

כנגל ושגיא הורשעו אומנם ברוב דעות ונידונו למאסר-עולם, אולם הסניגורים אביגדור פלדמן, דוד ליבאי ודן שינמן ערערו לבית המשפט העליון, בתקווה ששם יקבלו את

טיעוניהם ויאשרו את פסקדינו של השופט שטרומן.

תגובתו היחידה של פרקליט-המחוז שדר, כאשר נשאל על הטעות, היתה: "עובדה שהם הורשעו, סימן שלא היתה טעות." על ביקורתם של השופטים לא הגיב הפרקליט.

בעיקבות פסקדין זה נחקרה חברת ה"ברוקרים מוריץ" את טוכולר, והוגשו כיתבי אישום נגד המנהלת יעל מוריץ ועובדים נוספים בחברה.

אי"ד: האנס מצפון חל"אביב

יוסף מחאג'נה: גם התפרצויות

ביותר השנה במדינה. בעיקר נפגעו חיילות שנסעו בטרמפים. אחרי רצח החיילת הרס קרמי נעשו נסיונות רבים להזהיר חיילות שלא לעלות על טרמפים, ואחרות אף הובאו לדין על שהפרו תקנות צבאיות וחיצו לטרמפ בשעות הערב, אולם נראה כי זה לא הועיל. בחודש האחרון של השנה קרה המיקרה הנורא, שבו נאנסה חיילת ליד בארשבע על-ידי נהג מכונית סוב"א רן. שלקח אותה טרמפ, אנס אותה ואחר-כך ירה בה בראשה.

סיון: מיטפח המחחרת — חנינה לפני העונש!

להביא ערויות-הגנה — הם ידעו כי מיטפסם נחרץ.

בשלב זה נכנס להילוך גבוה המאבק הפוליטי. נשות-הגידונים, חברי-כנסת ואף חברי-ממשלה החלו לוחצים לקבלת חנינה לנאשמים, אף שלא הסתיים עדיין מיטפסם. הם גם ידעו כי בקרוב צפויה עסקת חילופי-שבויים בין ישראל ואחמד ג'בריל, והחליטו לנצל את טובתם. היה בכך משום תקדים מועזע לסדר הציבורי ולמיטפסם במדינה רמוקרטית.

כאשר ניתן לבסוף גזרי-הדין, בחודש יולי השנה, קיבלו אותו הנאשמים בצחוק. גם השניים שנודונו למאסר-עולם על רצח, עזו שרבף ושאלו ניר, חיכו והתחבקו עם בני-מיטפסחם. יתר הנאשמים, שקיבלו עונשים קלים עד מנוחכים, היו מאושרים. כולם ידעו כי מכבשם הלחצים יחזור לפעול כמרץ כפול ומכופל, כדי להביא לחנינה מוקדמת לכולם.

מאז גזרי-הדין לא פסקו הלחצים לחנינה והם נמשכים עד היום. שרים, חכים ורכנים פונים לשרי-המיטפסח, לשרי-המיטפסח ולנשיא כי בקשות חנינה, שבועו עובר בחון הראשון מבין האסירים — אורי מאיר. בינתיים הגישה הפרקליטות ערעור על קולת עונשם של חמישה מהנאשמים, אך הסכימה כי יוקל בעונשו של גלעד פלאי, שנודונו ל-10 שנות-מאסר.

חמוז: בג"ץ — אושיות הדמוקרטיה

שבהם הסבירו את זכותה של כל מיפלגה לעמוד לבחירה לכנסת.

היו אלה הנימוקים בשני הבג"צים שהוגשו לקראת הבחירות לכנסת ה-11, על-ידי הרשימה המתקדמת לשלום ועל-ידי רשימת כד, רשימתו

של מאיר כהנא. שתי הרשימות נפסלו על-ידי ועדת-הבחירות לכנסת והשתתפותן בבחירות נאסרה. בג"ץ ביטל מייד את ההחלטה הזו של ועדת-הכנסת, והבטיח לתת את נימוקיו. אולם הם ניתנו רק אחרי 11 חודשי, והם יהיו סימנדרר במישפט הקונסטיטוציוני בישראל ובמאבקה לדמוקרטיה.

השופטים קבעו כי אין לאסור על השתתפות של מיפלגה בבחירות בלי הוראה מפורשת בחוק. הם גם קבעו אמות-מידה לחוק עתידו כזה, והזהירו מפני חקיקת חוק בלתי דמוקרטי.

השופטים העבירו ביקורת קטלנית על ועדת-הבחירות לכנסת, המורכבת מפוליטיקאים, שי פעלה ללא סמכות, וללא בדיקה רצינית של העניין.

השופטים חזרו וקבעו כי הזכות לבחור ולהיבחר הן זכויות-יסוד של האזרח, ואין לפגוע בהן אלא במיקרים חריגים ביותר ורק על-פי

חוק. המיקרה היחיד המצדיק פסילתה של רשימה ואיסור בחירתה לכנסת הוא כאשר יש סכנה מוחשית, ברורה ומידית לקיום-המדינה, מרשימה כזו. השופטים קיבלו את טיעוניהם של עורכי-הדין אמנון ויכרונ, אביגדור פלדמן ויוסי ברר ואישרו את זכותן של שתי הרשימות לעמוד לבחירה.

כאשר פורסמו נימוקי הבג"ץ, היו כבר שתי המיפלגות מעורות היטב בחיים הפוליטיים ורשימת כד אף הצליחה להרגיז את היועץ-המישפטי, כאשר אנשיה יצאו להתפרעויות ביישובים ערביים ולמסעות-הסתה בערים יהודיות. החוק והבג"ץ לא פתרו את הבעיה.

הפוליטיקאים רכחו חוק בעניין זה, שבו הש"ת משו בעקרונות הבג"ץ אך גם הוסיפו תוספת נגד האוכלוסיה הערבית בישראל. בימים אלה עבר החוק את הקריאה הראשונה בכנסת.

אב: לא בכומי — מעט מד', מאחר מד'

מבחינה מישפטית קשה לקרוא לזה מישפט. מישפט צבאי לפני קצין שיפוט נולד בעצם לטיפול בעבירות של אי-חבישת כובע או אי-הצדעה למפקד. לעבירות המורות מזה לא נועד הריון הקצר, המתנהל במישרו הסגור של קצין צבא. מישפט כזה איננו פומבי, ולצדדים אין אפשרות להביא את כל ראיותיהם ולשטוח את טענותיהם לפני השופט.

ובכל זאת, אחרי מאבק של שנה וחצי, שבו יצאה העיתונות הישראלית למילחמה כדי לברוק בצורה פומבית, ומכובדת כיצד מתו שני החוטפים, שהוצאו בעורם בחיים מתוך אוטובוס 300 בפסח 1984, הסתיים הכל בזיכוי של תת-אלוף יצחק מרדכי, לפני קצין-שיפוט בכיר.

העניין החל כאשר ארכעה צעירים ממחנה פליטים בעזה השתלטו על אוטובוס מלא נוסעים, כשהם מאיימים על הנהג ברימוני-יד. כוחות הצבא רדפו אחרי האוטובוס, ירו בגלגליו, ולבסוף השתלטו עליו כשהם יורים לכל עבר. בעת ההשתלטות על האוטובוס נורתה מלונת חיילת מנוסעי האוטובוס, ושניים מהחוטפים, שניים אחרים נראו על-ידי העיתונאים הרבים והצלמים שהיו במקום כשהם מוצאים חיים, ומוקפים אנשי צבא וכיטחון.

למחרת נמסרה הודעה כי כל ארבעת ה"חוטפים" מתו בדרך לבית-החולים. תמונות של כמה צלמי עיתונות, ביניהן תמונה שצילמה ענת סרגוסטי, מהעולם-הזה, הראו בבירור כי שניים מן החוטפים יצאו חיים מתוך האוטובוס. נדרשה חקירה, ולאחר לחצים ציבוריים קשים הוקמה ועדת אלוף (מיל') מאיר זורע.

חומר החקירה של הוועדה הועבר לפרקליט-טות, ולאחר כשנה הוחלט להעמיד לדין את תת-אלוף מרדכי ועוד חמישה אנשי שב"כ. יצחק זמיר, היועץ-המישפטי, קבע כי יש להעמיד את מרדכי לדין באשמת גרימת חבלה. בצבא הוחלט להעמיד את מרדכי לדין מישמעתי. מרדכי בא למישרו של אלוף (מיל') חיים נדל, טען לעצמו כשעתיים, ואחרי יומיים הוציא השופט את פסק-דינו: מרדכי וכא.

מכיוון שהכל התנהל בחריזת-חרים, לא ברור כלל מה היו תוצאות הבדיקה הפאתולוגית וכיצד בכלל נהרגו השניים. ידוע כי הגופות הוצאו

יצחק מרדכי: בחריזת-חרים

מהקבר כדי לברוק בדיקה נוספת. לוא היה הריון נערך לפני בית-דין, בצורה פומבית, היה ברור לכל מדוע זוכה מרדכי. כעת יישאר העניין לוט בערפל, והכתם שהוטל על נקיון-המשפט של צה"ל לא הוסר.

פיתרונות של "זבנג וגמרנו" הם מדככים. בסוף השנה היינו עדים למותו של מישל כוחבוט, שנהרג על-ידי המיטפסח במידרף דומה.

אלול: רציחת הזואות

המורים, נגד עותמן בני חסן, הוצע סעדי וקטין שלישי. שלושתם מהכפר עראבונה שליד ג'נין.

יש הרואים ברציחת הזואות חלק ממוימת-חבלה ערבית מאורגנת ומתוכננת להרוג ולפגוע ביהודים כאשר הם יהודים, אחרים דווקא מדגישים את העובדה כי מעשים אלה מבוצעים על-ידי צעירים שאינם קשורים בכל אירגון שהוא, כשיטת "עשה זאת בעצמך" (ראה: איש השנה

בביטחון, עמ' 10). מכל מקום, כמעט כל רצח בלתי-מפוענח של חייל או חיילת, וגם של אזרחים, מיוחס בציבור ובעיתונות לכוחות עוינים. הרצח בעפולה הלהיט את היצאים עד כדי פרעות בערבים העובדים בעיר. שני יהודים נרצחו אחרי-כך בשכם ובטול-כרם ושלישי נפגע בג'נין.

שינאה יולדת שינאה ורצח מוליד רצח. רק כהנא וחבר מרעיו שמחו מהסלמה זו. יתר האזרחים רואים את המעשים הללו כפחד גובר והולך.

במדינה

שזועלה או בעיריית כפר-סבא — ושרוכא בעורו באיכו — היה קצת שונה: כמה ותיקים ביקשו לבנות בריכה בשכונות המיוזחיות, שרוב תושביהן יהודים מיוזחים. כרי שה מתרחצים האשכנזים, תושבי מרכז העיריה, לא ייאלצו לסכול את נוכחו תם.

דרכי-ארם

מישפחה שכזאת

האחות בצרה

וגם שלושת אחיה

היא צעירה, יפה ומוכשרת, אבל לאחרונה יש להרסה מונסה הרבה צרות. הבנק שבו היא עובדת, בנק צפון-אמריקה, הסתבך בפרשת מע"י לה בסכומים של מיליוני דולארים. מונסה, מנהלת בכירה בבנק, גילתה, כפי הנראה, את פרשת המעילה, אך לבה לא נתן לה לפנות למישרתה, מכיוון שחששה כי משה שטרן, החשוד במעילה, יאבד עצמו לדעת. אחרי ששטרן ברח מן הארץ והפר- שה נתגלתה, הושעתה מונסה מתפקי-

גיזענות

הפרדה רטובה

רוחו של בהנא מלשה גם לבריכות-השחיה

ולקחתי אתכם מן הגויים... וזרקתי עליכם מים טהורים (יחזקאל ל"ו)

הנער מעפולה, שדיבר בתוכנית הטלוויזיה מבט שני האחרונה, סיכם בפשטות רבה את האווירה החדשה שפשטה במדינה. "צריך להרוג את ה-אינדיאנים האלה ולגרש אותם, הכריז, כשנשאל לרעתו על יחסי יהודים-ערבים. אחר-כך העביר את אצבעו על צווארו, בתנועה מאיימת.

השוחט הקטן אמר את דברו בעורו מבלה בבריכת-השחיה העירונית. ה-תפאורה חשפה מוקד חדש שבו מת-פרצת האיכה. מקומות הרחצה ה-ציבוריים.

לשחינים בלבד. אי-שהחוק, נושא סמל רשות הגנים הלאומיים, ניגש למישפחה שהשתופה להנאתה על המירשאה, סמוך למים, בבריכת-השלושה שבסנתה. הוא רדש מהם בתוקף לפנות את מקומם ולעבור לפינה אחרת של הגן.

"שילמתי כרטיס-כניסה, כמו כולם, וזכותי להיות בכל מקום שארצה", ענה אבי המישפחה. הפקח לא ויתר, הזעיק כמה מחבריו, שנראו בריונים לכל דבר, ובנייה-מישפחה הסתלקו מבוועתים. אחד מעדייה-ראייה לתקריט ניסה להתערב, שאל את הפקח לפשר ה-הוראה המזורה.

התשובה: "יש לנו פינה מיוחדת לאנשים שאינם יודעים לשחות". "אבל גם אני אינני יודע לשחות", הגיב האיש, "ואותי לא מגרשים!". "אתה לא ערבי כמוהם", ענה לו אחד הנופשים, שהתנדב להסביר את העניין.

מנהל האתר, צבי בהיר, איש קיבוץ ניר-זרודי, ששמע על המיקרה, נעלב עד עימקי נישמתו על שנחשד ב-גיזענות. לדבריו, הערבים פשוט נוטים לטבוע יותר, ועליו לשמור על חייהם.

למנויים בלבד. לוס קארן, ירוד-שלמית חובת-בריכה, באה באחד מימי אוגוסט, כהרגלה, לבריכת-השחיה של קיבוץ מעלה-ההמישה. ליד השער הבי-חינה בשתי מישפחות נבוכות, ניגשה ושאלה אם אפשר לעזור במשהו.

גאחת הנשים היתה כהריון, ואחד הגברים הציג את עצמו כרופא. הבנתי שהם ערבים. הם אמרו שלא נותנים להם להיכנס, כי הכניסה היא למנויים בלבד. התפלאתי. גם אני אינני מנויה, ובכל זאת מכרו לי כרטיס.

ליהודים בלבד. חברי מועצת עיריית כפר-סבא החליטו לקיים את הריון על בריכת גלי השרון בדלתיים סגורות, "בגלל הנושא הערבי".

באופן רישמי עמדה על הפרק הצעתו של ניסים שהרנני, נציג חרות, לסגור את הבריכה העירונית בפני מתרחצים הבאים מחוץ לכפר-סבא. אבל בדיון עצמו דיברו כולם במילים כרוזות. אפילו אחד מנציגי מיפלגת העבודה, אריה יפת, שהצטרף להצעה, נימק: "הערבים באמת מרימים יותר מדי את הראש!".

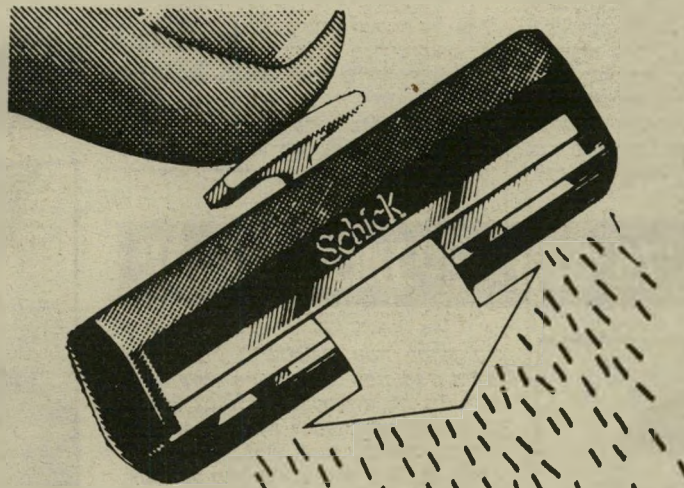
המועצה, שבה יש רוב לאנשי מיפלגת-העבודה, לא רחתה את הרעיון בשאט-נפש. איש-עבודה אחד ואיש-מפ"ם אחד, שדיברו נגד הגזענות, נותרו במיעוט.

דיון נוסף לא התקיים, מסיבה טכנית: התברר שבחזוה-ההכירה של הבריכה יש סעיף מפורש המונע איסור-כניסה מן הסוג הזה.

מנהל הבריכה, בניגוד לחבריו מה-סחנה וממעלה-ההמישה, היה מוזעזע מן הפרשה. "מה זה פה, דרום-אפריקה? שאני אתן פתק לשחורים ופתק ללבנים?"

היה מי שנזכר השבוע, כי בעבר כבר התעוררה בעיה דומה, אלא שהרעיון

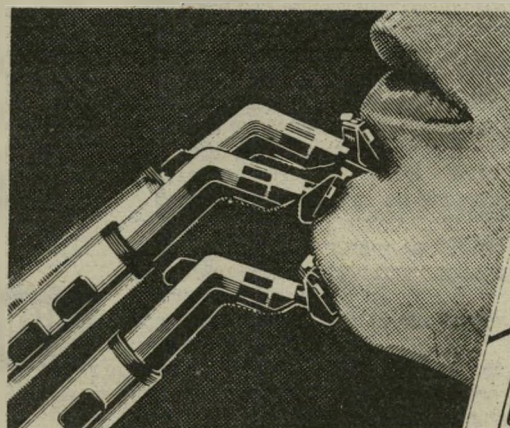
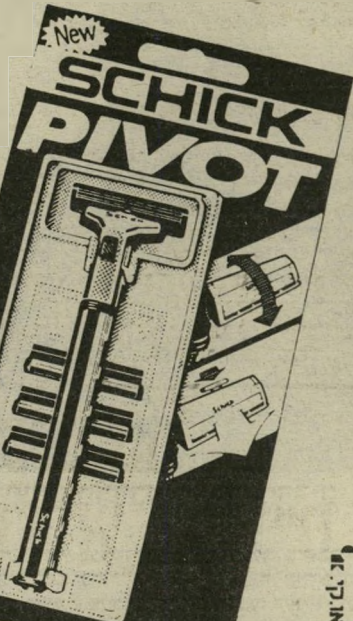
רק הסכין הטוב ביותר מצוייד במתקן ניקוי עצמי

"שיק-פיבוט", הסכינסובב המחליק בשלמות על עור פניך ומגלח אותך מכל זווית, מציע לך עוד יתרון חשוב ובלעדי: **מתקן ניקוי עצמי** לחיצה קלה על הכפתור הלבן מסלקת את כל שיירי הזיפים והקצף מבין הלהבים.

רק להבים נקיים מעניקים לך גילוח מושלם לאורך זמן... אז בוא, עבור ל"שיק-פיבוט". שיק פיבוט-הסכינסובב עם מתקן הניקוי העצמי.

יבוא: י. רוזנהויז, בע"מ. טל. 03-621775
הפצה: ברק מפיצים בע"מ. טל. 03-922855

נעזיק פיבוט

איתן עמיחי הדברת מזיקים

בע"מ מומחים להדברת תיקנים (ג'וקים), תולעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.

רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272

טל. 5-6-790114 רש' מס' 21 עסק 481/75 **שמירה על בריאותך ורכושך**

תן טרמפ לחייל

בנקאית מונסה הלב לא נתן

דה, ובשבוע שעבר היא נעצרה עליידי המישרת לחקירה. אבל הרסה איננה היחידה במישפחה שיש לה צרות עם המישרת.

הסכם מבוטל. לפני שנה נעצר

סוחר-זהב בשם יוסף שטרס ונאשם במירמות מתוחכמות של מע"ם. הוא היה מזויף חשבונות ובכך פוטר עצמו מתשלום מע"ם. יחד איתו נעצרו עוד כמה אנשים שנחשדו בשיתוף-פעולה בפרשת המירמה. אחד האנשים ש-נעצרו היה בני כהן. בני הוא אחיה של הרסה.

כהן מיהר לשתף פעולה עם חוקריו והבטיח להם כי יגלה את כל הידוע לו תמורת חסינות. הוא הבטיח לפרק ליטות כי לא היה שותף למעשיו של שטרס, אלא רק היה עד להם. פרקליט מחוז תל-אביב למיסוי וכלכלה, יעקב אור, הסכים להעניק לכהן מעמד של ערמדינה ולתת לו חסינות, אם יספר את כל הידוע לו ויעיד את האמת.

כאשר החל כהן לספר את סיפוריו לחוקרים התברר, כי הם נשמעים כל-כך דימויניים שהמישרת לא האמינה להם. התברר לחוקרים כי כהן מסונך כנראה הרבה יותר מאשר הודה. החוקק רים גילו כי הוא אשר מסר להדפסה את החשבונות המזוייפות, וכי אחיו האחד לקח את החשבונות המוכנות מבית-הרפוס, ואחיו השני שילם עבורן. פרקליט המחוז עשה דבר בלתי-מוקבל, הוא החליט שעקב שקריו של כהן אי-אפשר לעמוד בהסכם שנעשה אתו, וביטל את ההסכם.

בני כהן נשלח למעצר. שטרס, שהורה באשמה, עשה בינתיים עיסוקי-טיעון עם הפרקליטות. הוא נידון למא-סר של שנתיים.

אתה והשקל

מדינה לעשירים בלבד

ערב ראש השנה נחתו על הציבור הישראלי שני מחקרים מקיפים, שלימדו הרבה מאוד על השווייון נוסח הפפוליוס של תנועת החרות והי

שר לשעבר ב"ץ סיבוב שני

סוציאלידמוקרטיה מבית מיררשה של מיפלגת העבודה. המיספרים היבשים רק חיזקו את התחושה המרה, שחש כל אחד ואחד. לפני שבועיים פירסם המרכז לחקר המדיניות החברתית, שבראשו עומד הר"ר ישראל ב"ץ, לשעבר שר-העבודה והרווחה כממשלת בגין הראשונה, דוח מרתק על התפלגות ההכנסות בארץ. הגילוי המדהים בדוח הארוך הוא, שהעשירון העליון של המישפחות בארץ נוטל 40 אחוז (!) מכלל ההכנסות המשלמות מיסים. הדוח השחור לא הוכנס למחקר, כי אי-אפשר לכמת אותו, וכן לא הקיצבות שהמדינה מחלקת למי שנמצאים מתחת לעשירון התחתון של

מנכ"ל ברוך דוח מזעזע

משלמיהמיסים. אילו הוכנסו שני נתונים אלה למחקר, היה הפער גדל עוד יותר. לא עבר שבוע, והסקירה השנתית של המוסד לביטוח לאומי שכראשו עומד היום נ"סים ברוך, ריאקציונר סוציאלי, מגלה כי 267 אלף איש נמצאים מתחת לקו העוני הרישמי, שהוא בלא-הכי נמוך ביותר. בשנה האחרונה גדל מספרם, כפי שמציין הדוח, ב-25 אחוז. איך הטיב הליכוד עם העם — זאת כבר אין צורך לספר. את זה מרגישים היטב. רבבות מישפחות השתעשעו מעט במכשירי-הווידאו, אך גילו אחרי זמן כי רוב הסכנותיהם איברו את ערכם. אבל מה התכוון המערך לעשות בעניין זה? מתברר שמרוב עיסוקים בבטחון לאומיות אחרת שכחו רבים אמת מרה: ההון הפינאנסי מרוכז כיום בידי שיכבה מצומצמת מאוד, שבידה מצוי למעשה הכוח המוחלט בחברה הישראלית. אין אלה סיסמות בלבד. עליפי מקורות אובייקטיביים, שאין לחשוך בהם כסוציאליסטים, כמו דן אנד ברדסטריט למשל, מתחלקת הבעות למשק הישראלי כך:

קריקטורה ב-עליהמישמר

משק העובדים — 27 אחוז (מתוכו כור תעשיות — 11 אחוז). הסקטור הציבורי — 25 אחוז. והתפתעה הגדולה: הסקטור הפרטי — 48 אחוז.

גניש למכירה!

גל אנשיהעסקים הישראליים, שעשו כסף רב בארץ ועתה נוסעים לבזבזו אותו בחו"ל, גדל מיום ליום. הרשימה מתארכת ואליה יצטרף בקרוב, כפי שכבר הוזכר במדור זה, הקב"ן שלום אהרון גניש. עתה הוא מציע למכירה את רכושו, במחירים די-אטרקטיביים. הווילה שהוא בנה בכפר-שמריהו מוצעת למכירה בסכום של שני מיליון דולר. גם אוסף האמנות שלו מחפש קונים.

אגב, אם ארקהידע שלו היא אנגליה, הוא

קבלן גניש וילה וחפצי אמנות

ימצא בלונדון חנר טוב שלו, הקבלן ששון הוגי. לונדון וקבלנים מזכירים מייד את חיים ברגשטיין, לשעבר איש בנק הפועלים שהיה הצל של יעקוב לוינסון, הנמצא לצורכי עבר דה בלונדון כבר הרבה זמן. שם הוא מייצג את עסקיו המגוונים של הקבלן החיפאי ואיש-העסקים קים עתיר הנכסים ג'ד (פז) זאבי, המתגורר בוילה בת 1100 מ"ר בניירובי שבקניה. לונדון, מסתבר, כמו ניו-יורק, לוס-אנג'לס וניירובי, נבנת מחדש בזיעת אפיו של הקבלן העברי.

קובלנות רופאי השיניים

כשישובו הח"כים מפגרת הקיץ, הם ימצאו כתא-הדואר הנכנס שלהם כנסת מיכתב אישי מעניין ביותר של הסתדרות לרפואת שיניים. המאגרת בתוכה את כל רופאי השיניים בארץ, כאכשיניים כרוך בררדיכלל ככאכריאש. הנובע מהשאלה איך לממן את הטיפול היקר, ועל כך קובלים רווקא הרופאים. המיכתב נשלח על רקע המאבק המתמשך בין הרופאים והמכונים המיסחריים לרפוישיניים. מתברר שח"כים מכל קצות הבית מבשלים הצעת-חוק שתפתח את העיסוק ברפואת השיניים לכל יום שרצוה בכך ללא הגבלה. אומר יושב-ראש הסתדרות הרופאים, הר"ר שמיאל פרלמוטר: „אם תתקבל הצעת-חוק זו בכנסת, תוצא הרפואה, ולא רק רפואת-השיניים, מתחנה המיקצועות החופשיים, שהעוסקים בהם מחוייבים באחריות אישית, ותיהפך לאחד הענפים המיסחריים הרגילים, שבהם חברות בע"מ מספקות שרותים, ואחריותן כלפי לקוחותיהן דומה לזו של ספק שירותים אחרים — כלומר, בגובה הודיהמניות, ולא יותר.“ טענה מעניינת, אבל הרי שאלת-השאלות היא המחיר הנמוך שגובים במכונים פרטיים אלה. הסתדרות הרופאים טוענת, כי עליפי בדיקות שערכה מכונים — אשר מתפקדים עדיין, למרות החלטה ברורה נגדם של בית-הדין ששפט העליון — המחיר הנגבה שם הוא גבוה (!) מזה שמבקשים הרופאים הפרטיים, עליפי מחירון המינימום של מישרה-הבריאות. רופאי-השיניים מקימים עתה שדולה בכנסת, עוד אחת מני רבות, המבקשת לשחררם מחלק מהמיסים שהם משלמים, לא רק כעצמאיים. והעיקר: הם הורשים זכיו מלא של ממש ממס-ההכנסה בעד רפוישיניים. עליפי העיקרון המערבי, שבראותו של אדם היא המכשיר החשוב ביותר לייצור הכנסתו.

סודי ביותר: השמועה הכי מוכחשת

קשה לאתר מקורה של שמועה, אך כאשר היא עוברת מפה לאוזן, בעיקר מעל כוסות הקפה באסטרודוס ואולגה, ואחר-כך מתגלגלת למשולש המיסעדות התל-אביבי כרחוב קרליבך, אי-אפשר כבר לעצור אותה. השמועה הכלכלית האחרונה שהכל מדברים בה, למרות שאיש לא המציא לה הוכחה, ולוא הקטנה ביותר, היא שבנק נוסף, מוכר ומכובר הרבה יותר מבנק צפון אמריקה, מסוכן בצרות די דומות לאלה שיש לבנק החרדי, הממלא עתה את טורי המדורים הפיליניים בעיתונים. כל ניסיון לאמת שמועה זו נתקל בלא מוחלט ובלחצים — גם בבנק עצמו גם בבנק ישראל וגם במישרד-האוצר, לעומתם, טוענים יודעי-דבר, שההכחשה היא טוטאלית, כי איש אינו רוצה לגרום לרעידת-אדמה כלכלית בארץ. בינתיים מתקשרים לקוחות מבוהלים להנהלת הבנק ומבקשים הסבר. התשובה שהם מקבלים שלא לציטוט, היא כי זוהי מלחמה עתידית-יומין בין סקטור ציבורי מסוים והבנק, שאין לו קשר לעיסוקי פינאנסיים, אלא לבעיות אידיאולוגיות דווקא. הפסימיסטים טוענים שאחרי החגים תבוא המפולת, לא נותר אלא להתמין ולראות.

„דניאל“ יורד אל העם

כאשר נפתח השנה בהרצליה מלון דניאל המפואר שבו הושקעו 40 מיליון דולר, לא רק מכיסים פרטיים — הכריזו נאמניו של בעל הבית, המיליונר היהודי-סודני משוויץ לאוזן

בעל-מלון תמאן פניה לישראלים

תמאן, כי המלון לא נועד לפשוטי-העם ולפלי כאים אסיאתיים למיניהם, אלא לאצולת-הממון הבינלאומית. הרעיון שעמך ישראלים יתארחו בסמל ה- קיטש של הים התיכון היה לורא בעיני הבעלים וחבריהמנהלים. לכן הם קבעו סולם מחירים גבוה במיוחד והתגאו בו — סולם שאינו מתאים אף לישראלי שהשקל והדולר מצויים בכיסו.

אבל לאט לאט התברר, שהיו אלה חלומות באספמיה. תמאן הוא בווראי מוכשר, יש לו גם קשרים מתאימים — עם הנשיא חיים הרצוג, עם הנשיא מוורטו ססה'סקו וגם עם נ"סים גאון — אבל מכאן ועד לניהול מלון בינלאומי רחוקה הדרך. כאשר עברו כמה שבועות והמיליונרים מחו"ל לא הגיעו ארצה בהמוניהם, להירפק על השערים, החל גובר הלחץ הפנימי, וגם יועציו המקורבים התחילו להיות מוראגים. בין יועציו ניתן למצוא בראש ובראשונה את שמואל דבנר, בעבר האיש הכל-יכול בכלל חיים סנדרסון, בעבר סמנכ"ל באל-על ואביו בעבר, בהווה ובעתיד של הזמר דני סנדרסון, ואילן רודריק, כמה ככירים בצוות הוחלפו בפוזיות, וגם בנימישפחה לא יצאו נקיים. ואז התגלה הנופש הישראלי. המלון יוצא עתה לסדרת התקפות פירסומיות אגרסיביות על הישראלי שיכול לשלם. מציעים לו החל ממיס' ערות יקרות ועד לערכי-איונות כאלום מפואר של המלון. בענף המלונאות חייבו ערב החג כאשר מלון

להשיג בכל חנויות השקם
ובמת"מ.
27"

טלוויזיה גדולה

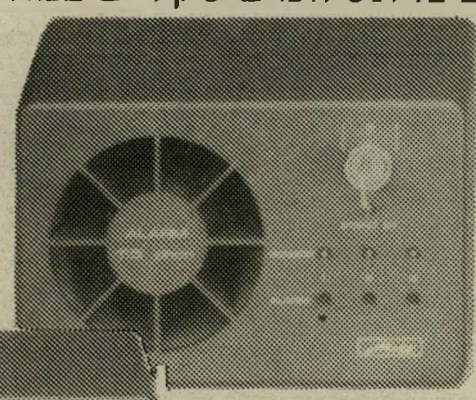

ממ"ק 27"
באספקה מיידית!

עולם

גדול

לבעלי כרטיסי אשראי
"ויזה" "ישראכרט" ו"דיינרס"
ניתן להשיג בחנויות החשמל
המובחרות ובבית ממך
ב-12 תשלומים שקליים צמודי דולר.

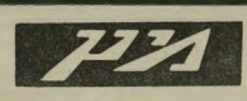
חינם: מערכת אזעקה ביתית
מקטרון 3000
לאחד מכל 3 קונים.

ההרכבה עצמית.
ההגרלה תתקיים ב-15.10.85 כפוף לתקנון החברה.

ניתן להזמין טלטקס לטלוויזיה

טלוויזיות ומכשירי חשמל (ישראל) בע"מ **קאלב** (ישראל) בע"מ יצרני TV

מבט אל עולם אחר • להשיג בחנויות החשמל המובחרות • לפרטים נוספים בית ממך. מודיעין 19 ב"ב. טל. 03 799114

הסיוט ששל ירח אלוול

עטויות לבוש רומאי הולם, הגישו לאורחים משקאות המים וקרים, ואחר כך הופיעה תזמורת מערד בקונצרט כרוגמת מישתה רומא על פי הסרטים והתסריטים הידועים. "בשבוע הראשון לשהותם בארץ, נוצרו בין הרווקים והרווקות 12 זוגות המתעקשים כבר ללון בחדר משותף. כמה מהם הודיעו, כי בכוננתם להתחתן בישראל. המיבצע נערך בחסות הקונגרס היהודי האמריקאי. המבקש לעודד ברור זו נישואין בין יהודים ומניעת הגברת ההתבוללות."

האם היו אלעזר בן יאיר ואנשיו מתאבדים, אילו ידעו איוו חווייה ממתנה להם למטה, במחנה הרומאים, אם ייכנעו?

מרגלים עליך, ישראל

כאשר טילפן אליי ידיד והודיע לי שבוה הרגע עצרו את הר"ר ישראל בר כעון ריגול, שמעתי בראשי "קליק".

הכרתי את בר היטב. במשך שנים קיימנו מרי פעם שיחות. הוא היה אחר המודיעינים החשובים ביותר של השבועון המסויים. בתקופה הקשה ביותר של מלחמתנו בנערי החצר של בוגוריון. הוא היה בעל מחשבות מעניינות ומקוריות. אך אישם בראשי — מתחת לסף ההכרה — ניקרו שאלות קטנות לגבי. היתה לי תמיד הרגשה שתומה שמהו אינו כסדר. מכאן ה"קליק".

כמה שנים לפני כן טילפן אליי ידיד אחר והודיע לי כי אהרון כהן, "הארונצ'יק" כפי כולנו, נעצר כעון ריגול. לא שמעתי שום "קליק". אמרתי: "שטויות!"

גם את הארונצ'יק הכרתי היטב. גילגלנו הרבה שיחות כמשך השנים. ראיתי בו את אחד מאבותי הרוחניים. במידה רבה של צדק אפשר לומר כי הוא היה אבי. האסכולה הפלסטינית ערב מלחמת העצמאות. אם השתכנעתי עוד ב-1948 שאין מוצא ואין פיתרון מלבד הקמת מדינה פלסטינית עצמאית לצד ישראל, הרי חלק גדול מן הדרך להכרה זו עשיתי תודות לכתביו בשנים שלפני כן.

בר היה שחצן אינטלקטואלי, בעל אינטליגנציה מהירה, וידו היתה בכל. הארונצ'יק היה איש חכם, אך תמים כמו ילד בעניינים מעשיים. הם היו כמעט טיפוסים הפוכים.

בית המישפט אשר את האינטואיציה הראשונה שלי. בר הורשע בריגול ונפטר בכלא. גם הארונצ'יק הורשע, אך בית המישפט קבע במפורש שלא ריגל ולא התכוון לריגל, אלא הסתבך במגע עם סוכן (סובייטי). אילו הועמד לדין השנה, היה בית המישפט מוכה אות בלי ספק. לדעתי, כיום לא היה מועמד כלל לדין.

לכן התקוממתי כאשר ראיתי את תצלומיהם של בר וכהן מופיעים יחדיו בראש עמוד של גרוסלם פוסט, מעל לכתבה של וולף בליצ'ר על "פחד הריגול". איני יודע מה הניע את בליצ'ר לפרסם את אופק השטויות הכלולות במאמר זה. הוא איש רציני, והוא צריך לדעת שסיפורי ריגול מושכים אליהם בכל העולם שרלטאנים, עיתונאים מסוג ז' ו' וטיפוסים מפוקפקים אחרים. בשטח זה אין דרישות לכישרון ולדיקו. הכל הולך.

די לעיין כמה שכתבו במאמר על ישראל בר. מפי אמריקאי

אחד, הפרופסור ג'ון רוש — שהוא שרלטאן גמור ואידיוט. וזה סיפורו המוסמך: בר היה סוכן מיוחד-גרמני ותיק, עזי ראייה ראוה במלחמת האזרחים בספרד, כשהוא חוקר-מענה של קומוניסטים. אחרי מלחמת-העולם הושלל בארץ, בתוך זרם הפליטים היהודיים מאירופה, אחרי שהופיע במתנה-עקורים וטען שהיה במחנה-ריכוז.

אין צורך להיות מומחה כדי לדעת שכל מילה מתיאור זה היא בגדר שטות גמורה. בר לא היה מעולם בספרד. הוא עצמו המציא את הסיפור הזה, ובמהלך חקירתו הסתבר שזה היה חלק ממסכת-השקרים שהמציא כדי לזכות בארץ במעמד של מומחה צבאי. הוא לא בא ארצה אחרי מלחמת-העולם. כפליט ממחנה עקורים. הרבה זמן לפני כן קראתי את מאמרו מדי שבוע בעיתון של אחרות-העבודה, לצד מאמריהם של יצחק שרה (ג. נודר). נראה שהכתב לא ידע רבר על הפרשה, ושהעיתון שכה.

אין לי ספק שבר הסתבך בריגול בשלב מאוחר של חייו, על רקע פרשות אישיות מסוימות, שאותן חשפנו בשעתו. על כך נעשה. הוא הרבר מטשטש את עבודתו שהיה הוגה-דיעות מבריק, מומחה צבאי מעולה שלא קיבל מעולם הכשרה צבאית רשמית. הוא היה אחד מהגוי-הדיעות הצבאיים המעטים מאוד בתולדות המדינה, שאינה משופעת בקצינים אינטלקטואליים.

ואילו הארונצ'יק כהן היה הוגה-דיעות פוליטי. ברבות הימים יתגלה כאחד הנביאים.

השבוע מלאו חמש שנים למותו. שורות אלה כאות במקום זר על קיברו כקובץ שררה-עמקים.

לצד מי אתה?

המאטאדור נעץ את חרבו בעורפו של הפר, והסתובב אל הקהל כדי לקצור את התשואות. הפר הגוסס הרים את ראשו, ונעץ את קרנו בגוף המאטאדור. שניים מתו ביחד.

כל זה צולם בטלוויזיה, בשידור חי. על ספרד כולה ירד אבל כבד.

ניסיתי לרחם על המאטאדור, ולא הצלחתי. מצטער, אבל במאבק הזה אני הייתי לצד הפר.

הוא לקח באטל-דרס כבצע חאקי, ובעזרת מישהו מיוחדת צבע אותו כבצע שחור, וכך התחתן.

לי זה הזכיר דבר שקרה לי. אחרי שהתקבלתי בסוף 1938 לאצ"ל, קיבלתי "קשר" שעליו להופיע בבית-הספר תבור. כשעה זו וזו, כשאני לבוש בביגדי-חאקי ובנעליים שחורות. לא היו לי נעליים שחורות, ולא היה לי כסף לקנותן. לקחתי את נעליי הנומיות, ובעזרת מישהו-נעליים שחורה הפכתי אותן לשחורות. במלחמת תש"ח עסק פרס בענייני מינהלה במערכת הביטחון, ולדבריו גם חוייל רשמית וזכה בפיקס-שרות מס' 45546. אני התגייסתי לחטיבת גיבעתי, הגעתי לשועלי שימשון וזכיתי בפיקס-שרות מס' 44410 — רק 1136 חיילים לפניו. נפגשנו לראשונה ב-1953, כאשר מונה כמנכ"ל משרד הביטחון. הוא הזמין אותי לפגישה, והביע באוזניי מישאלה: שהעולם הזה לא יפרסם את התוצאות של חקירה שניהלנו על טביעת אונות-המעפילים גמאריה בנמל-חיפה. אנשי-ההגנה שטעו בחישוב חומר-הנפץ, וגרמו לקטל המוני של המעפילים כאשר הטביעו את האוניה, היו רגישים לנושא. הם חששו שמא

אורי אבנרי

איש ימין

יואשמו ברצה, עלי-ידי אנשים שלא יבינו את הנסיבות המיוחדות. נענינו חלקית לבקשת פרס: פירסמנו כתבה מצולמת על הטביעה, אך לא נכנסנו לפרטים לגבי המבצעים.

לאחר מכן הירדירו היחסים בינינו במהירות. שימעון פרס ייצג את כל התפיסות-המדיניות שאנחנו התנגדנו להן, ולהיפך. עקבנו אחרי מעשיו תוך מאבק מתמיד. בצורה זו הייתי מעין עור-ראייה לכל הדברים שהיה עליי לנתחם במסגרת הכתבה.

בראיון הטלוויזיוני שערך עימי רם עברון בשבוע שעבר, אמר שהכתבות שלנו תכמו תרומה נכבדה ליצירת תרמיתו השלילית של פרס כציבור. זה נכון. עברון גם אמר שבכמה מהכתבות שלנו או השתקפה שינאה לוהטת, וזה אינו נכון. מעולם לא היתה לי גישה ריגשית כלשהי כלפי שימעון פרס. לחיוב או לשלילה. יחסי אליו היה תמיד ענייני לגמרי, על פי מעשיו ומחדליו.

לכן לא התקשיתי לעשות מה שאני חייב לעשות לפני שאני ניגש לכתוב על איש-שנה כלשהו: לנתק כל יחס ריגשי אל האיש, לחיוב או לשלילה. ניסיתי להבין את פרס כמו שהוא — מה מריץ אותו, איך התגבשה אישיותו מאז ילדותו ואיך הדבר משפיע על ההווה והעתיד. על הקוראים לשפוט אם הצלחתי. בימים האחרונים של העבודה היה קשה לי לשמור על אובייקטיביות כפוייה זו בשל חלקו של פרס בחקיקת חוק התועבה לאיסור מיפגשי-שלום. ומטר הכובים שהמטיר על סיעת-המערכת כדי לכפות על חבריה הצנעה בניגוד למצפונם והכנתם. בפרשה זו התגלה כעלוב-נפש.

למעשה, עמל פרס על הכנסתי לבית-הסוהר, כשעה שאני עמלתי על עיצוב דמותו בכתבת-השער.

חווייה ישראלית

מה זאת חווייה ישראלית אמיתית? צריכים לקרוא את עיתון היורדים באמריקה, ישראל שלנו, כדי לדעת את התשובה. הנה סיפורו פירסם ב-16 באוגוסט, כלשונו:

320 רווקים ורווקות יהודיים מ-37 מדינות שונות בארצות-הברית חוו השבוע חוויות ישראליות, בסיוור שנועד להכיר את ישראל ואולי אף למצוא בן או בת זוג לחיים.

"למרביתם היה זה ביקור ראשון בארץ ונקודת-השיא שלו היתה ביום שלישי למרגלות המצדה. הם נהנו מחווייה יוצאת-דופן במקום הנמוך בעולם, ליד ים-המלח.

מנהל מלון מוריה שלחוף ים-המלח, אורי אונגר, הידוע כבעל מעוף ורעיונות מטורפים, הכין לרווקים ולרווקות קבלת פנים וארוחת-בוקר מפוארת בסניגון רומאי למרגלות המצדה.

בעבודה המאומצת של שעות רבות הקימו עובדי-המלון במקום מחנה-האוהלים. גשר מלאכותי ומיכשולי-מים במתכונת ובסניגון רומאי. סמוך לשעה 7 בבוקר ירדו הרווקים והרווקות ממרומי המצדה, התקבלו במחנה הצלילי תרועות-הצוצרה של נגני ערד, הלבוישם בסדנים צבעוניים בסניגון רומאי.

מאות הצעירים והצעירות עמדו ליבם במטעמים מיוחדים שהכין המלון, עברו בנייהם 12 עזרות. בנות עובדי-המלון, כשהן

משכנס ירח אלוול, תוקפת אותי מרצה קלה.

אני מחפש את הירח בשמיים, ואיני מוצא אותו. זהו זה: נותר חודש אחד בדיוק לראשה-שנה. בחודש זה אני חייב לסיים את כתבת איש-השנה. תוך חודש יתמלא ויקטן — ועל הכתבה להופיע לפני שיעלם שוב.

המתיחות מתחילה בערך בחגי-השבועות. המוח שלי מתחיל לעבוד. אני מעלה לפני עצמי את האפשרויות, שואל אנשים ומתייעץ עם חברי-המערכת, מצמצם את מיספר המועמדים האפשריים. כאשר מגיע ראש-חודש אלוול, עלינו להחליט כמעט-סופית ולהכין את העבודה המעשית. בתיאוריה אפשר לשנות את הבחירה עוד שבוע לפני ההופעה — אך זה לא קרה אף פעם. אמנם, פעם קרה מאורע חשוב ברגע האחרון. זה היה לקראת הופעת הגליון שעל שערו התנוסס איש-השנה תשמ"ג — מנחם בגין הרועץ. כמה שבועות לפני כן בחרנו בו ככאיש-השנה. כתבתי כתבה ארוכה, שבה ניסיתי לנתח את סיבת דעיכתו של האיש. שאלתי היתה לי תמו: איש-סימפטיה אישית כלשהי. השלמתי את המלאכה שבוע לפני הופעת הגליון, ועליתי למטוס בדרך לוועידה ב'נבה.

ברוך הזמין אותי הטייס כרוכ אריכותו להתארח בתא-הטייס, ושם שמעתי את החדשות מן הארץ. מנחם בגין התפטר מתפקידו כראש-הממשלה.

נבהלתי. ניסיתי להעביר במוחי במהירות את כל אשר כתבתי בכתבה. האם היו בה קטעים שהפכו בלתי-רלוונטיים? האם צריכים לשנות עמודים שלמים ואיך?

ברגע שהגעתי לונבה טילפנתי לדב איתן, עורך-המישנה, וביקשתי ממנו לקרוא בעיון את כל הכתבה מחדש, ולהגיד לי אם עליי לחזור מייד לארץ, או שאפשר להשמיט, ולהוסיף ולשנות בטלפון הבינלאומי. אחרי שתיים-שלוש שעות, יושב שלישי בשלושה מקומות מילה מלשון עתיד ללשון עבר, ולהוסיף שלוש מילים לפסוק אחד. בעיניי היתה זאת אחת המחמאות הגדולות! גם כשנה שלפני כן נסעתי לחו"ל עם סיום הכתבה על איש-השנה. הייתי מוזמן לכינוס באמסטרדאם, לצד עיצאם אל-סרואוי ועימאר שקור (כיום: שלוש שנות-מאסר). בראש-השנה ישבתי על הבימה באסיפה, כאשר קיבלתי פתק ובו הודעה הראשונה על טבח צברה ושאת-לא.

על שער הגליון, שהופיע שלושה ימים לפני כן, הופיע ציורו של איש-השנה אריאל שרון, כשהוא מוקף בהריסות, ולראשו קסדה בעלת-קרניים של ויקינג משתולל. איש לא האמין, כעבור שבוע, כי הציור קדם לטבח, ולא להיפך.

מרי שנה אני ניגש אל העבודה בקראה רבה. אני מהסס, רוחה את התחלת הכתיבה, מתלבט. איך לקחת שנה שלמה — יחידת זמן די שרירותית — ולעצב אותה כפרק של היסטוריה, להכניס בה הגיון וכיוון? האם בכלל יש הגיון וכיוון למאורעות? האם אין אני בא לאנוס את ההיסטוריה, ולכפות עליה הגיון שאין בה? רק במהלך העבודה אני משוחרר מלחץ זה, והדברים אכן לובשים צורה הגיונית. בסוף, אני מורגש כמו אשה יולדת (עד כמה שאני יכול לדמיין לעצמי אשה יולדת) שילדה את הוולד, או את התאומים, או את השישייה. רוח לי.

במשך כל החודש אני מסתכל מרי לילה בירח. אחרי 35 שנים אני יודע בדיוק את הקשר בין גודל הירח ובין השלב שבו אני אמור להימצא בעבודתי. ככל שהירח גדל במחצית הראשונה של החודש, וככל שהוא קטן במחצית השנייה, כך גדל המתח. אך ברגע האחרון אני יכול להסתכל בירח הנעלם בהנאה אסתטית רגועה. שיעולם! לי כבר לא איכפת.

חייל מס' 45546

מבחניה מסוימת היה לי קל לכתוב על שימעון פרס. כי יש רמיון מסויים בפרטים הביוגראפיים שלנו, וזה איפשר לי לק כוע קניימדיה להשוואה.

שימעון פרס ואני נולדנו ב- אותה השנה: 1923. הוא נולד חודש לפניי (הוא אריה, אני בתולה) ובה ארצה כמה חודשים אחריי. שנינו רכבנו על אופנינו בלתי-ספר יסודיים סמוכים ב- תל-אביב (הוא לבית-הספר בל-פור, אני לבית-הספר לבנים אחר-העם). שנינו ידענו מה זה להיות נערים-עולים במיבצרי ארץ-ישראל העובדת (הוא בכך שקן, אני בנהלל).

אך פה נגמר הרמיון, ומתחיל ההבדל. הוא בא מעיירה קטנה בפולין, אני מעיר גדולה בגרמניה. אני ידעתי לקרוא שפה אירופית, הוא לא. (קשה מאוד לברר מהי, בעצם, שפת-אמו של פרס. אף שח ער גיל 10 בפולין, טוענים מקורביו שאינו יודע פולנית, וגם אינם מודעים להורות שהוא יודע יידיש על בוריה. הם טוענים כי שפת-אמו היתה עברית גם בעיירה בפולין, דבר שאינו מתקבל על הדעת, אם כי שפת-הלימוד בבית-הספר שם היתה עברית).

בגיל 14 הוא הלך לתנועת הנוער העובד, התנועה הקונפורר-מיסטית ביותר בארץ, ואני הלכתי לאצ"ל. באמצע שנות ה-40 הוא היה הקומיסאר של מפא"י במכירת של אותה תנועה, ואני הקמתי את ה"קבוצה", במאבק, שהיתה התנועה הנון-קונפורר-מיסטית ביותר בארץ-ישראל דאז.

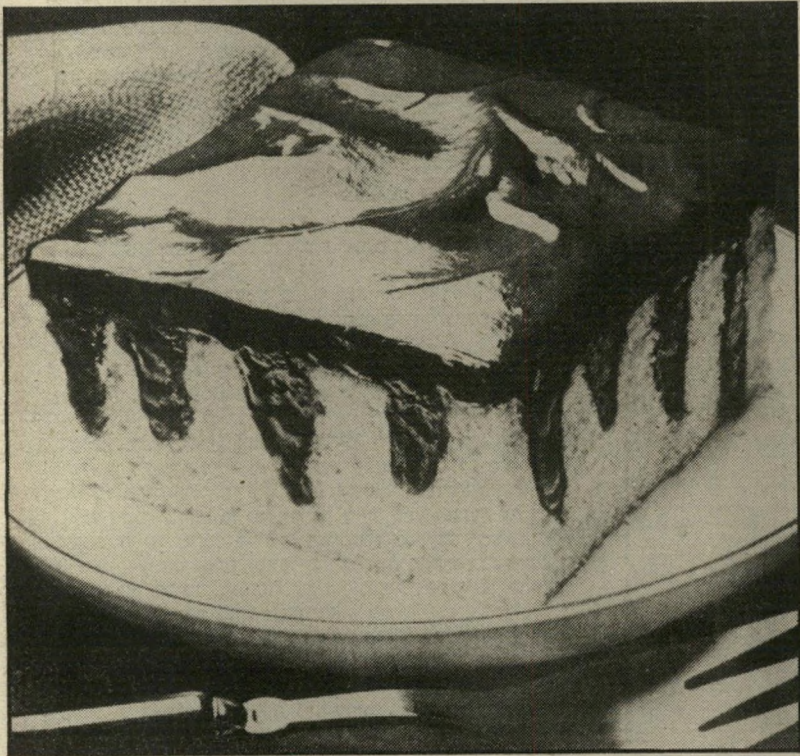
פרט ששיעשע אותי: פרס סיפר שלקראת תחנתו עם סוניה, ב-1945, אמרו לו שהוא זקוק למיקטורון שחור. לא היה לו כזה.

פרס

הכל רמאות

העץ העגולה כדי לעשות חור, מסוככים אותה קצת בתוך העוגה כדי שהחור יישאר, גם לאחר שלפית המקל.
עכשיו עושים איזה קרם טוב תוצרת בית, שהעבודה בשבילו היא בדרך כלל רק לחיצת כפתור המערבל, ושופכים את הקרם על העוגה. הקרם נכנס לכל החורים ואחרי שחותכים את העוגה למנות זה נראה כמו בתמונה.
הפטנט מחברה אמריקאית. מה יש? גם לגנוב צריך לדעת. תשאלו את כולם.

רווקא לא רציית להיות זאת שמבשרת לכם שהחגים עוד לא נגמרו, אלא רק התחילו, אבל זה גורלי, כנראה. ובחגים, כידוע, באים אורחים והאורחים הממוצעים מאוד אוהבים כשמגיישים להם לפחות קפה ועוגה. ככה זה איתם.
או קפה זה לא בעיה, אבל עוגות הן נגי'ס, במיוחד כשעושים אותם לבד בבית. מצד שני, כשקונים עוגה טובה ויפה בחנות, מתרוקנים הכיסים חתישתיים.
או מה עושים? מרמים, כמובן. קונים בחנות עוגה לבנה הכי זולה והכי פשוטה שיש. אחריכך

גילגולו של קוויאר

לאניני'הטעם. ומה רוצה אלוהים, שדווקא אני באתי לבקר את השבים מחו"ל. בטקס מהודר ורבירושם נמסרו לי כמה צלוחיות במתנה. חשבתי דווקא להגיד: לא, תודה, אני לא אוהב את זה! אבל הג'סטטה של הנתניה היתה כל-יכן רחבה והגיגית, שלא אמרתי מילה מלבד "תודה רבה", וחזרתי הביתה עם הקוויאר המטייל. בבית, בארוחת הבוקר, אחרי שהילדים הלכו לבית הספר, פתחנו צלוחית אחת וקיווינו שאולי-אולי הפעם זה ימצא חן בעינינו. אולי התבגרנו, אולי הטעם שלנו השתנה לטובה, אולי רחבו אופקינו במשך השנים. אבל כלום. טעמנו ומייד נזכרתי איך אבא שלי היה נוהג להחזיק לי את הלסת ואמא שלי היתה דוחפת לי לפה כף שמן-דגים. הורדנו את צלוחית הקוויאר לריצפה, קראנו לחתולה שלנו והסברנו לה: "בבקשה, מותק", החתולה הריחה את הצלוחית פעמיים והסתלקה משם בצעדים קלים ומהירים, טנונית אחת.

זוג ישראלי לא צעיר החליט השנה לנסוע לטיול בחו"ל. נסעו לגרמניה ושם, תמורת 600 דולר, קנה סיוור לסקנדינביה. הם לקחו את הטיול מגרמניה, כי הם שמעו שבטיולים היוצאים מאירופה יש פחות ישראליים ויש יותר סדר, ואפילו נותנים בתימלון יותר טובים וגם מורה הדרך מדבר בגרמנית ולא בעברית. בשביל זוג, שתי בארץ רק 35 שנה, זה לא בושא לדעת יותר טוב גרמנית מאשר עברית.

בקיצור, נסעו באוטובוסים ממוגיאוויר, ראו נופים צפוניים ובילו בתימלון מדרגה טובה מאוד. בתימלון האלה הגישו ארוחת-הבוקר לחמניות וחמאה וריבה ומימרח-כבד וקפה וגם... קוויאר בצלוחיות קטנות וסגורות. הווג אכל את החמניות והחמאה והריבה ואפילו את מימרח הכבד וטעמו את הקוויאר. הם הודו אחד בפני השני שהדבר הזה ממש לא טעים — אבל איך זוג

זה כבר היה יותר מדי. לפני שמישהו יבוא אלינו ויראה קוויאר מסתובב על הריצפה, אספנו את כל הצלוחיות והעפנו אותן בתנועות אלגנטיות לתוך פחדיהאשפה הבית. מהפח הביתי עברה שקית הובל לפחדיהאשפה של כל הבית, הממוקם בחצר האחורית ובכך, לפי מיטב ידיעתנו, תמה פרשת הקוויאר המטייל בעולם. ואז... למחרת בבוקר, אני יורדת לחצר ואני רואה שנערך שם קונסיליום מאוד ערני בין שתי השכנות הרומניות והאחת ההונגרית. אני אומרת "שלום" מנומס ומנסה להתחמק, אבל הן קוראות לי בהתרגשות. "כסף מהאמריקאים אנחנו רוצים? מפטרים אנשים, כי אין כסף בארץ? אבל קוויאר כובל יש דווקא!" צועקת לי השכנה, ובהזדמנות זאת היא תוקעת לידי צלוחית סגורה אחת. "קחי ותיהני", היא אומרת לי. השכנה השניה אומרת שהיא לא תנוח עד שתרעד איזה אנשים וורקים קוויאר לפחדיהובל. אמרתי שזה באמת נורא ובאמת קשה להאמין. את תכתבי על זה בעיתון, הן אמרו לי. "שכולם ידעו איזה שחיתות יש כאן!" אמרתי "בסדר" וברחתי משם כשצלור חית הקוויאר בתוך ידי.
עכשיו, אם האמריקאים יסרכו לתמוך בנו, תרדעו שזה בגללי. אבל לא ככוונה.

ישראלי מבוגר ומחונך לא ירשה לעצמו סתם להשאיר את הקוויאר על המגש ולהסתכן בקבלת שם של סנוב או סרט-טעם או מי יודע מה עוד. הם לקחו את צלוחיות הקוויאר ודחפו אותם לתיקיהצד שלהם. ככה הם חרשו את סקנדינביה, כשבתיקהצד מתאספות צלוחיות הקוויאר בכמות של שתיים ביום. עשרה-ימים, תעשו חשבון כמה קוויארים.

הם הגיעו ארצה כשבתיקים המיטען היקר מפו. בבית הם דחפו את הצלוחיות למקרר עד שיבוא מישהו באמת מיוחד, ששווה לתת לו את המערך

שבת קודש?

אני באמת מרגישה שבלי תגובה על סגירת איצטריון רמת-גן בשבת, לא אוכל לגמור את השבוע.

מה אגיד לכם, אני ממש שמחה. אני רוצה שהם יסגרו את כל האיצטריונים בארץ, וגם את כל בתי-הקפה ואת כל המיסעדות. אני רוצה שהם יפסיקו את התחבורה הציבורית (מוניות) בשבת ויסגרו את התיאטרונים ואת חוף-הים, ואפילו את בערב ועד למוצאי-שבת. אני רוצה שהם יזרקו אבנים על ילדים שנוסעים בשבת על אופניים ועל מכוניות שנוסעים בכמוניות פרטיות. רק כך, רבותיי, יש סיכוי שאנחנו נתעצבן עד מוות. ואז כשיגיע היום הזה, שנתעצבן עד מוות, אני לא מקנאה בדתיים ולא מקנאה בשבת. העם הזה, כשהוא מתעצבן ממש, הוא מכה בכל הכוח, ולא תמיד באלגנטיות.
או למה לא? תסגרו, תנתקו, תמשיכו לעשות את המוות לעם שלם. אתם בקואליציה, יש לכם כוח. תמשיכו, יופי. אני מקווה שכבר בשבוע הבא תסגרו משהו, אם ירצה השם.

חוזרים הביתה, שמים את העוגה על מגש, ובעזרת ידית עגולה של כף-עץ עושים בעוגה הרבה חורים. לא עד תחתית העוגה, אלא עד החצי בערך. בכל פעם כשרופחים את חתיכת

בסרט, הממולאות בשוקולדים וסוכריות ממינים שונים. סלסלת כאלה אפשר לקנות בחנויות עלית החל מ-5,000 שקל. שהוא מחיר זול למתנה, לכל היעות. הסלסלה שבתמונה היא, בפירוש, מתנה מאוד מכובדת, וכמוכן מתוקה והיא מכילה שלוש טבלות שוקולד, סוכריות משלושה מינים, אגוזים מצופים בשוקולד, ופלים. מסטיקים ועוד משהו שהילדים שלי אכלו ולפי העטיפות לא הצלחתי להבין מה זה.

כל זה, כולל הסלסלה והקישוטים — 7,000 שקל. לאנשים שלא יודעים מה להביא, או שאין

פינת בנייהודה

אקדמייתי, בבת-עיני, למה תדאיכו רוחי במונעכם ממני איגרותיכם כסדר? מזה ימים רבים לא שופה עיני מילותיכם, המשכילות אותי בינה ומאלפות את כולנו שפת-שפר.
אנא ענוני, מעפר הרימוני!
בחרגום חופשי: מה יש לכם? למה הפסקתם לשלוח מיכתבים, דירי באלפ. האומנם עד כדי כך השתפרה עבריתי לאחרונה?

יופי!

מילה טובה מגיעה, לפי רעתי, לחברת עלית. החברה שממילא מוכרת בוודאי עשרות אלפים של חבילות שוקולד ושאר ממתקים לפני החגים, לא הסתפקה בכך ויצאה עם חידוש. אלה הן סלסלות-ממתקים, ארוזות בצלופף ומעוטרות

בחורף. מקוריי יופי. דניש פלוס 7,885 שקל ישן.

הדבר השני הוא מערוך מחליף טמפרטורות. ישנם כצקים שאותם צריך לרדד בחום ויש כאלה שאוהבים דווקא קור בזמן הירידה (עובדה) מדהימה זו נודעה לי רק היום, ולכן אין לי פרטים מדויקים על הנושא. ערייזו. לצורך העניין

אפשר לקנות היום מערוך עשוי קרמיקה, שהוא חלול בתוכו ולכן אפשר למלאו במים חמים, או במים קרים, לפי הצורך. דווקא מצחיק. עכשיו תשבו טוב-טוב על הכיסא. הנה זה בא: 43,750 שקל ברשת-חנויות פטיו. מה אתם אומרים?

שיהיה

מיוחד

כמו כל עם ישראל (ממין נקבה) גם אני עשיתי קילומטר'ו אדיר בחיפוש אחרי מתנות לחג. הבעיה הפרטית שלי היא שפעם, מזמן מזמן, מישהו הרביק עלי תווית של אשה שמביאה תמיד מתנות מאוד מקוריות ומעניינות. אף אשה נורמאלית לא תזרוק תואר כזה. להיפך, היא תשקיע שעות של חיפושים והליכה בחום, רק כדי להישאר כזאת.

אז הנה שני דברים שמצאתי ושארתי מציאתם יכולתי לטפוח לעצמי קלות על השכם וללכת הביתה שמחה, טובת-לב וגאה.

הדבר הראשון הוא מחזיק-מגבות נייד. כדי לא לרוץ כל פעם למיטבח לנגב ידדים או כל דבר אחר, תוכלי לקחת איתך את מחזיק-המגבות לכל מקום — לגג, למרפסת, לסלון, לחדר-הילדים, למעקה, זה שיפור של נייר הטואלט התלוי על חוט מסביב לצוואריהם של ילדים מנוולים

יש רק טמפון אחד בעולם שאינו משאיר "עקבות" בגופך

Fleur

FLEUR — שכבש במהפכה אינטימית מיליוני נשים באירופה ובארה"ב — עכשיו שלך. טמפוני FLEUR מיוצרים ע"י הקונצרן השוודי "מולנקיי" בתשלובת מפעלים המכסים את כל שלבי הייצור — מחקר ופיתוח, תכנון המוצר, עיבוד חמרי גלם, ייצור ובקרה.

FLEUR — הטמפון היחיד שאינו משאיר "עקבות" בגופך.

"מחזיק" את הטמפון שלם, ושומר על צורתו, לפני, בזמן ואחרי השימוש. המעטה המיוחד גם עוזר לך להחדיר את הטמפון בעדינות ובקלות, ולהוציא אותו "חלק", בלי להשאיר כל "עקבות" בגופך. "פלייר" מתרחב לפי צורת גופך ונצמד בעדינות לדפנות הנרתיק. לא תחושי בו, אבל הוא יהיה במקום, משחרר אותך מכל דאגה, מבטיח אותך בימים ה"לחוצים" של החודש. ויש עוד הפתעות ב"פלייר": קופסא יפיפיה, עם מכסה מסתובב, קטנה, נוחה לנשיאה, נוחה לשימוש. ניר צלופך עם פס פתיחה לאורך הטמפון, (בניגוד לטמפונים האחרים) לפתיחה קלה ושמירה על הנקיון, וחוט ישר, בלתי מכווץ (בניגוד לטמפונים האחרים) המלוכף סביב הטמפון ומחזיק בו היטב, חזק ובטוח.

מעטה עדין, רך וגמיש מחומר בלתי ארוג, עוטף את טמפון "פלייר" ומעניק לו תכונות בלעדיות. תכונות העושות אותו לאחד, יחיד ומיוחד. תכונות בהן תוכלי לחוש מיד — עם השימוש בטמפון הראשון. קחי טמפון כלשהו, הסירי ממנו את עטיפת הצלופן ו"צבטי" אותו. כמה סיבים נשארו בידך? ב"פלייר" זה לא יקרה לך. המעטה המיוחד

0115

פלייר המהפכה האינטימית

BALL JEANS

MIF

אני אוקבת שקום נוגעים בי

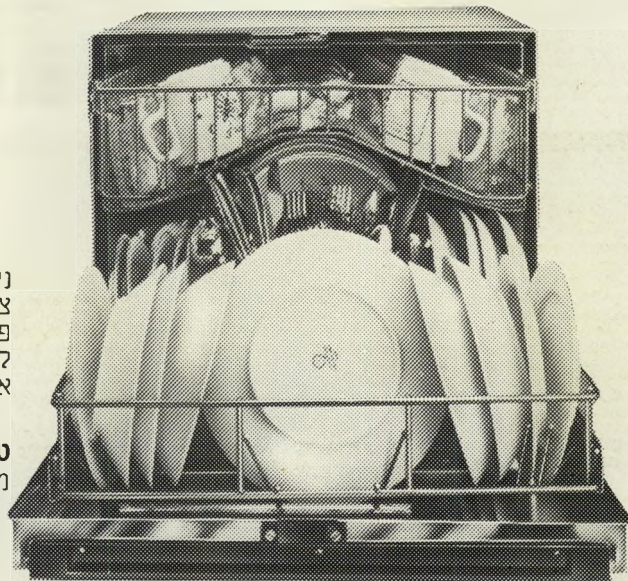

איך את רוצה לבלות את החגים

בין הכלים

או

בין האורחים?

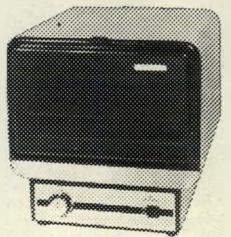

טלסה וסו. 2 מגשים, 2 ממטרות.

החגים האלה יכולים להיות חגיגה אמיתית עבורך. בלי לטרוח שעות ליד הכיור, בלי להחמיץ את השיחה שלאחר הארוחה וכלי ויכוחים ומריבות. "טלסה" מדיח הכלים המעולה פאר תוצרת שבדיה יעשה במקומך את העבודה המלוכלכת. לבחירתך 3 דגמים:

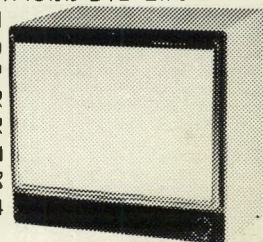
טלסה מיני "פרינסס"

מפלדת אל חלד, המדיח הקומפקטי הטוב בעולם. ניתן להעמדה על השיש (שעומקו 40 ס"מ לפחות), ללא סידורי אינסטלציה מיוחדים, או בארון בשיטת IN BUILT. קיבולת 24 צלחות וקערות, 11 כוסות וסכ"ס בהתאם. צריכת מים וחשמל מינימלית.

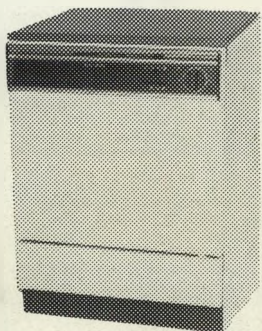
טלסה מידי מתוצרת ASEA

מפלדת אל חלד, מתאים למשפחות גדולות. 2 מגשים, 2 ממטרות 3 תוכניות הדחה, ניתן להעמדה על השיש (שעומקו 53 ס"מ לפחות), ללא סידורי אינסטלציה מיוחדים, או בארון בשיטת IN BUILT. קבולת 38 צלחות וקערות, 24 כוסות וסכ"ס בהתאם.

טלסה מקסי מתוצרת ASEA

מפלדת אל חלד, קיבולת מעל 57 צלחות וקערות, 25 כוסות וסכ"ס בהתאם, 4 תוכניות הדחה,

2 תוכניות ייבוש, להשיג ב-6 צבעים: קרם, חום, לבן, צהוב, אדום, ירוק. המדיח השקט והחסכוני בגודל זה בעולם.

הזמיני עוד היום אצל אחד הסוכנים המורשים או ישירות במשרדי טלסה אינטרנשיונל, ביאליק 135, רמת-גן, טל. 03-7518249

בלעדי: השירות ניתן ע"י חברת הבת שלנו, טלסה בע"מ ב-10 סניפים ברחבי הארץ.

טלסה. המדיח המצליח.

תל אביב: שיווק הוגן, דייזנווף סנטר, 03-290279, אלרד, אלנבי 106, 03-621924, סלון מס' 1, בן יהודה 24, 03-285614, רדיו איתן, ארלוזורוב 53, 03-234368, אליאס, ככר המדינה, ה' באייר 20, 03-269749, רמת-אביב: אלעזר אלקטרוניקס, ברודצקי 43, 03-418690, חיפה: רדיו אורון, ככר מאירוף, קרית אליעזר, 04-533332, ירושלים: המומחים, הרצוג 17, 02-668865, 02-632459, רמת גן: טלסטאר, ביאליק 36, 03-731463, הגל החדש, שד' ירושלים 28, 03-742052, גבעתיים: סלון מיכאל, וייצמן 16, 03-323340, ראש"צ: סלון בן-זיקרי, ביאליק 12, 03-947558, תל מונד: חקיה, ככר קרן היסוד 1, 052-61306, קראון: אלקטרו און, מרכז מסחרי, 03-356034, באר שבע: סלון צמרת, החלוץ 114, 057-33001, כפר סבא: רשת חשמל, וייצמן 76, 052-33055, רעננה: סלון אפי, אחוזה 109, 052-20945, פתח תקוה: כביס פז, איכילוב 8, 03-914898, רדיו אורון, חיים עוזר 10, 03-913940, ימ: לבל אליהו, שד' ירושלים 29, 03-825608, חולון: סלון חולון בע"מ, סוקולוב 82, 03-855918, בת ים: סלון משי, רוטשילד 34, 03-585888, הרצליה: א. קפלן, סוקולוב 32, 052-541245, רדיו-קול, בן-גוריון 77, 052-543304, נתניה: פרופסורסקי, שד' בנימין 15, 053-38408, טבריה: שרות הגליל, בנין ח.מ.א. 3, 067-91988, עפולה: שרות טל, מנחם 30, 065-23256, חדרה: גל קור, הנשיא 71, 063-22082, נס ציונה: פינקלשטיין, וייצמן 25, 08-473292, רחובות: סלון אלקטריק, הרצל 187, 08-450630, בני ברק: סלון מאיר, רבי עקיבא 41, 03-782584, אשקלון: סלון סעדון, העבודה 27, 051-23296, קדומים: מלצר, ד.ג. שומרון, 052-39162, טבעון: אלקטרו טבעון, ככר בן גוריון 1, 04-931173.

אברהם ויינר (למעלה: עם בגין וסאדאת ובין גולדה וקיסניגר) שירת במשך 33 שנים מנהיגים וכוכבים

ויינר מעריץ את כולם

קינג דייוויד מלון היוקרה הירושלמי. היתה לי קצת אינטליגנציה מהר בית, נימוסים טובים, וירעתי איך לדבר עם אנשים, כך ויינר. בוכות כל התכונות האלה הפכתי למלצר ראשי ואחראי על חרריהאוכל. מ־1963 אני מנהל את חרריהאוכל של המלון ואחראי על מחלקת אירועים. הוא זה שמקבל את פני האח"מים המגיעים למלון, מלווה אותם בעת שהותם בו, מעלה לחדרם את ארזי חותיהם ונפרד מהם כשהם עוזבים את המלון. ויינר מתגאה בקו חייו הנמשך כלפי מעלה. איך שאני הצלחתי, גם החשך כים הצליחו. הנה, כשהייתי מלצר קטן, היה משה דיין מפקד של גדוד יורד שלמי. אחר כך היה דיין לגנרל גדול, וגם אני טיפסתי וטיפסתי, עד שהגעתי לדרגת מנהל.

כך אני מלווה את כל הגדולים, גדל איתם, רואה אותם בכל הארוחות הרישמיות, שנה אחר שנה, עד שעששיו אני ממש חלק מהם. במשך השנים נוצרים קישוריידידי דות ביני לבינם. לפני שנה נסעתי לג'ורדק. מייד כשהגעתי, הרמתי טלפון לקיסניגר. אני לא יכול להגיד שהוא חבר טוב שלי, אבל העוזר שלו נפגש איתי ונתן לי ספר במתנה, עם חתימת ידו של קיסניגר. היה גם מיקרה שהתקשרתי לניכסון. נתנו לי לדבר עם המזכירה שלו. ביקשתי ממנה שתמסור (המשך בעמוד 36)

החשובים חותמים לי את שמותיהם. למשל, כשהגיע למלון מוחמד עלי, הסתכלתי עליו ושאלתי את עצמי: לבקש או לא לבקש? לבסוף החלטתי לבקש. סדר זה סדר, אם כולם כן, למה ריזקא מוחמד עלי לא? ויינר, 60, יליד עיירה קטנה ליד כרטיסלבה, צ'כוסלובקיה, כילה את ימי נעוריו במחנות ברגן-בלזן וטרנזשטט. ב־1948 עלה לארץ. בגלל כל הסיכור כים של החיים שלי לא היה לי מיקצוע, אבל היתה לי נטיה לבישול ולאוכל. הוא אומר. בשנת 1950 החל לעבוד כמלצר ב-

לכסוף, לפירסום שמו בעיתון. הייתי אז רק מלצר קטן ולא חשוב. פיתאום ראיתי את הגברת אלינור רוזוולט (אלמנת הנשיא האמריקאי, פרנקלין). קול פנימי, כלתי ניתן לשליטה, לחש לי לגשת אליה ולבקש ממנה את חתימתה. אני לא מבין למה כל כך רציתי לזכות בחתימה שלה. אבל באותו רגע הרגשתי שזה הדבר שאני הכירוצה. התגברתי על הביישנות, ניגשתי אליה. הושטתי לה פיסת נייר וביקשתי ממנה שתחתום את שמה. עכשיו זו כבר מסורת אצלי. כל

להיות שר, מפכ"ל או מנהל-האירועים של קינג דייוויד. יש איזה כוח עליון שאומר: זה יהיה כן-אדם חשוב. המגע התמידי בכוכביהתיקשורת הוליד אצל ויינר תאוות-פירסום. שמחתי מאוד כשכתבו עליי בעיתון שסאדאת, קארטר ובגין חתמו למעני את שמותיהם על גלויה אחת. זה היה אחד הרגעים המאושרים ביותר בחיי. עיניו של ויינר בורקות כעיני ילד קטן. אני, כנראה, אוהב פירסומת, הוא אומר. כגעגועים הוא נזכר בחתימתהיד הראשונה, זו שפתחה את האוסף וגרמה,

אברהם ויינר מחלק את בני האדם לארבעה סוגים: אלה שלכי כורס נפרש שטיח ארום, אלה שאינם ראויים לשטיח, אבל את ארוחת-הערב מגישים להם מלצרים העוטים כפפות לבנות, משוללי שטיח ארום וכפפות קש מהם את חתימת-ידם; וכל השאר. ויינר, מנהל מחלקת האירועים של מלון קינג-דייוויד בירושלים, אוהב את וכאי השטיחים האדומים, הכפפות הלבנות והחתימות. אם "כל השאר" הם עבודה יום-יומית, מפרכת, הרי שהמכור כדים הם תענוג.

וכך, כדי לספק את יצר ההנאה של ויינר, מצטלמים בחברתו, במשך 33 השנים האחרונות, שריחוק, ראשי ממשלות ונשיאים, מכל המינים והי גועים. בשולי התצלום הם מוסיפים, כדרך כלל, כמה מילות-נימוס: "ליווינר בירידת", "לאברהם כנראה", וכיוצא באלה.

אחר כך תולה ויינר את התצלום הי מעוטר בחתימתהיד על קירות מישר" דו. בין התלויים: כן-גוריון, לוי אשכול, גולדה מאיר, שימעון פרס (לאברהם ויינר, בירידות ובתורה, שימעון פרס), מנחם בגין, יצחק שמיר, הנרי קיסניגר, ג'ראלד פורד, ג'ימי קארטר, וקלין קנדי, יצחק רבין.

ויינר מעריץ את כולם, בלי הברלים מיפלגתיים. מי שמגיע לשטיח האדום הוא אישיות רצינית, כן-אדם מוכשר, גדול. חכם. הרי לא סתם שמים אדם

ויינר עם בגין, עם ריצ'ארד ברטון ואליזבט טיילור ועם גיקלין קנדי-אונאסיס: דיין אהב לאכול שקדים

שרה ליבוביץ

אין צורך לקנות תמיד חליפה שלמה —

חולצה

אלכסון של אופנת ברוך (בעיצוב האופנאית ניצה כהן). זוהי צורת הרכיסה, המככבת באופנה כבר עונה שניה. הבד הוא רך ונעים מאוד (75% כותנה, 25% פוליאסטר), בגוונים אדומים וורודים.

בלבד

צורך בעוד פריט אופנתי, אפשר להסתפק בחצאית ארוכה או במיכנסיים בגוון אחיד. וכפי שמוכיחה מיכאלה ברקו בת ה-15 (למעלה) הדגם עשיר וזהיר.

משי אמיתי חולצת-משי מהודרת, שעוצ' בה עלידי עודד גרא, רקומה ועשויה פאייטיס, עבודת-יד. כשיש חולצה כזאת אין

הוסיפה נרבך: חולצות-נשים אופני תיות, מברדים משובחים, בגרות קלא-סיות ועם סממנים אופנתיים. לסתיו עיצבה ניצה כהן לברוך חולצות מבדי-כותנה ופוליאסטר, במר-אולצות מגדירות, בגוונים אפור-שחור, בשילובי פסים וסאטן, עם שרוולים ארוכים ותפוחים. גם חולצות משובצות בשחור-לבן, בכיתור צרדי וכפול מככבות ברא-שית החורף, וחולצות בגוון תכלת-אפור, בעלות כתפיים מודגשות, הן אידיאליות למיכנסי ג'ינס ולצעירות תיכוניסטיות. גם שרווליה-עטלף הרחבים והגור חים עדיין באופנה, בחולצת-גולף בגווני אדום, צהוב, כתום. את כל

גברית, לא אבד עליה הכלח. עם חגורת-עור רחבה היא תיראה יפהפיה. ועם חולצת טריקו אפשר ליהנות עוד עונות רבות, כתנאי שהצבע נייטראלי. **פיסת-בד בחזית**, חולצות טריי-קו הן פריט אידיאלי, אפשר ללובשן על ג'ינס וגם על חצאית טובה יותר, עם חגורה כלשהי. כדי להפוך חולצת טריקו חלקה ורגילה לאופנתית יותר, תופרים חצי-אית בהרפס כלשהו — פירחוני, מקווקו או גראפיטי — לוקחים פיסת-בד תואמת ותופרים אותה בחזית החולצה והרי חליפה ספורטיבית ואורגינלית. **כיפתור כפול**, אופנת ברוך, הידועה כטיב חולצות-הגברים שלה,

חולצה יכולה לחולל ניסים ונפלאות לכל אשה, ובכל ארוך בגדים. חולצה יפה היא אביזר אופנתי. חולצה אפשר ללבוש עם כל דבר. עם חצאית קלוש בשעות-היום. עם חצי-אית-עור בשעות-הערב. עם מיכנסיים לבנים לאירוע חגיגי וגם עם שורטס בבית. השוק משופע בחולצות — טריקו, כותנה, משי, ויסקוזה, חולצות ספור-טיביות, חולצות אלגנטיות וחולצות מהממות. אופנת החולצות אינה משתנה, כמו פריטי-האופנה האחרים, כל כמה חודשים. חולצה טובה ויפה מבד משובח, בעלת צווארון סיני, תמיד באופנה. חולצת-משי, כסיגנון חולצה

משי סינתטי חולצה רחבה מבד דקיק, בסיגנון המראה הרופף, ב' כחול בוהק, הצווארון סירה, מחשוף נופל בחזית.

אפליקציה חולצה משעשעת וספורטיבית, מן הסוג המתחיל לחדור לשוק. מימינן: חולצה נעימה לעין, בגווני שחור-לבן (שש-עשרה פלוס).

אפשר להסתפק ב'

החולצות של ברוך אפשר ללבוש מעל מיכנסיים, עם חגורה רחבה וספור-טיבית או כשהחולצה בגיורת בלוזון בתוך החצאית.

דקיק ובוהק, עודד גרא עיצב לסתיו הקרוב חולצות משי מהממות, רקומות בעבודת יד של תחרה ופאייטיים. אלה חולצות מפוארות ויקרות לאירועים חגיגיים. אך אפשר ללבוש אותן עונות רבות, אם יודעים איך לשמור עליהן.

גרא גם עיצב (עבור סבריהנה) חולצות מברכותנה דקיק ובוהק —

חולצות בסיגנון קזואל, לכל שעות היום, לאשה העוברת וגם לזו המבלה עם חברותיה בכת"ק. סגנון צעיר ומראה צעיר.

ארמה ובננה. רזיאלה גרשון עיצבה את חולצותיה מבדי משי סיני תטי, העמידים בכביסות רכות והנראים חרשים גם אחרי שימוש רב. הגוונים הם שחור, לבן וכחול בכיסים או גוני ארמה ובננה למיניהם.

הגיזרה קלאסית ואופנתית. הצוואר רון קצר ועומר, השרוולים תפוחים ובחזית הבגד כפתור גדול.

כריות בכת"ק. ניתן למצוא שלל רב של חולצות יפות, מבדים

סיגנון צעיר

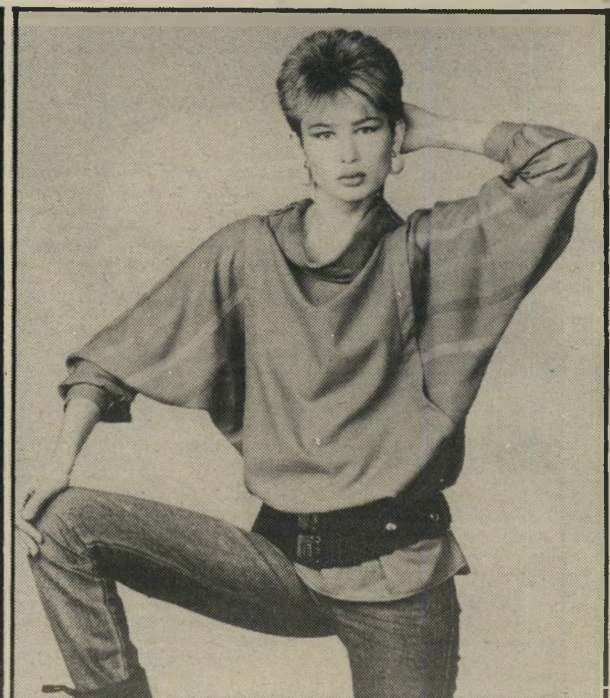
ומראה צעיר

סינתטיים מוכחרים, בגורות שונות ואופנתיות כבוטיקים וכחנניות. אבל אפשר גם בשיטת עשיאות בעצמך. חולצה שקצת נמאסה, ניתן להרשה בעזרת שתי כריות, או אפילו ארבע כריות, אותן תופרים מתחת לקר הכתפיים והמשנות את המראה כליל. את המראה תגוון עוד יותר תוספת של עגילים ושרשרת.

אלגנטי חולצה בסיגנון ז'אקט או בלוזון, בעיצובה של רזיאלה גרשון. ניתן להשיגה מבד משי סינתטי וגם מבד כותנה. הגוונים רכים - כחולים ורודים, שחור ולבן וצבעי אדמה.

במו ידך את יכולה לעצב דגם כזה. תפרי חצאית מבד מודפס, מקווקו או פירחוני, ותפרי שארית בד נוספת, בצורה יפה, על חולצת טי חלקה והרי לך חליפה שעשית במו ידך וגם בזיל הזול.

גם לערב סמדר קלצ'ינסקי מדגימה חולצה בהדפס ריבועים וכתמיים מודגשות. מימין: דגם ספורטיבי מבד טריקו.

ספורטיבי לקראת הסתיו חולצה הנראית כגופיה על-חולצה, בגווני אדמה, עם שרוול עט רחב וצווארון גולף שמוט. מבד צמר עדין, נעים ומחמם.

מרשרשים בקופה,

דגים בעולחן ומסיבה בחנות

צעד אחד לפני

אנשי ביהמה אופנתיים. את המסיבה היא ערכה במזוזה. זוהי חנות ספרים תל-אביבית, שבה משולב בית-קפה. החברים שבאו למסיבה יכלו לעלעל בספרים השונים המוצגים בחנות, או לשבת בניחותא וללגום כוס קפה עם עוגה.

בספר החדש יש שלושים שירים ליריים ואישיים מאוד. מי שמכיר את אסתר יודע שאלה הם שירים של חשיבה עצמית. את רוב השירים היא כתבה בשנה האחרונה. למסיבה בא **שלמה ארצי**, ששר עם אסתר את השיר ברית לא מותרת בתקליטו מקום. היו שם גם המי שוררים **מאיר ויזלטיר ואיתמר יעוזקס**. האחרון הוא בעל הוצאת הספרים עקד, שבה יצא הספר.

בין הקרואים בלט הזמר ואיש הרדיו **דורי בן-זאב**, שבא חבוש כהרגלו בכובע מהורד. הפעם היה זה כובע-קש בעל חורים. על המדרגות ישבה קריינית הטל-וויזיה **ברמיז גיא**, שבאה עם בעלה

בגיל 30 עושה הזמרת **אסתר שמיר** מה שאחרות עושות בגיל 18. נעים לשמוע שמישהו אהוב מתפתח ומגלה את עצמו. ספר שיריה הראשון של הזמרת, צעד אחד לפני הנהר, והמסיבה הסיפורתית הצנועה שנערכה לכבוד הספר, היו אבן-הדרך האחרונה בהתבגרותה של הזמרת-משוררת הנפלאה הזו.

כשאסתר נישאה ל**אמריים שמיר**, לפני הרבה-הרבה שנים, היא היתה עדיין ילדה. היה צורך בכמה שנות-

יורשו של קיסר

חיים סלע אמרגן ומבלה תל-אביבי נודע (משמאל) נכנס אל מאחורי דלפק המימזגה, שם קיבל תידרוך מרוני שטרן. מבעלי המועדון, כיצד יש למזוג בירה ולקפות (להסיר) את הקצף.

מועדון קיסר, שפעל ברחוב דיזינגוף בתל-אביב, הלך לעולמו, ובמקומו נפתח מועדון חדש וסימפטי בשם אטר-רקציה. כבעלותם של **רוני שטרן ויעקב טל**. מי שהגיע השבוע לפתיחה יכול היה להתרשם מן המימזגה המשופעת במיבחר גדול של משקאות ומן המלצריות מסבירות-הפנים. לפתיחה באו יפים וחשובים כמו **שמאל פלאטו שרון ופנינה רוזנבלום**, פיטפטו, אכלו ושתו ליד השולחנות. כן, השולחנות שם זה משהו מיוחד. כל שולחן הוא קובית זכוכית, המלאה במים ציבעוניים, שבהם שטים רגייזהב משועממים. הדגים לא שמו לב לכל היפים והחשובים שמעליהם, מה שמוכיח שמעמד חברתי הוא עניין יחסי מאוד.

יום לאחר מכן נערכה במועדון החדש מסיבה, שבה הודו מנהלי קרן ליבני לאומנים שהשתתפו בהתנדבות

אברהם, ולקחת הכל עובר חביבי ישבה בשולחן צדדי וזממה את המה-לכים המסובכים לקראת ההפקה של תקליטים הבא.

במופע למען הקרן. **אילי גורליצקי**, ראש אמ"י, בא עם אשתו **רותי קובי אושרת** בא עם **עדה תומר**, **פנינה בריק** באה עם **רותי בוי**

לא הניחו לכלב להיכנס. לבסוף נמצא מתנדב שהסכים לטייל עם הכלב בחוץ, בעוד השתיים מבלות בפנים במסיבה לקרן ביטחון ישראל.

רוותי בן-אברהם באו יחד למסיבה עם כלב קטן, שהש-אירה אצלן חברה אשר נסעה לחו"ל. השומרים בפתח

פנינה בריק יקרים, שנחבאו מתחת לשיערה החלק. אושרת היה לבוש בחולצת טריקו גזורת שרוולים ובמיכ-נסיים זרוקים, מה שלא מנע ממנו להינות.

חברתו של המלחין והמפיק **עדה תומר** קובי אושרת הצטלמה איתו בפוזו מאוהבת וחשפה תוד כדי כד זוג של עגילי-

דורי בן-זאב בא למסיבה של אסתר שמיר ושיבח את השי-רים שבספר החדש. השחקן וכוכב-הרדיו, הידוע באוסף הכובעים שלו, בא, כראוי ללילה הקיצי החם, בכובע-קש.

אלי שאלתיאל, אשר עובד כעורך סיפורתי בהוצאת הספרים עם עובד. מי שהוזמן למסיבה ולא בא היתה הזמרת **עפרה חזה**. עפרה חזרה בימים אלה משהות בת שבוע בצרפת, שם הופיעה בעיירת-קיט על גדות תעלת לה-מאנש. חבריה של חזה סיפרו במסיבה כי בימים אלה היא מצלמת את סרט-הווידאו שלה בחב"ת רת ג'ג. בהפקה יש בעיות, ותקציב-ההפקה המקורי, שהיה כ-100 אלף דולר, תפח ועלה לסכום כמעט כפול. אחרי שהסתיימה המסיבה וכל המוזמנים הלכו הביתה, נשארו ארבעה מגשים עם עוגות. אסתר יצאה לרחוב וחילקה את העוגות לעוברים ושבים.

נישואין ובגירושים מכאיבים כדי לעזור לה להתבגר. הקריירה העצמאית שבה פתחה כמי שוררת, המלחינה והשרה את שיריה, הביאה לקהל הישראלי שירים כמו עברתי רק כדי לראות, קצב הגיונגל והמקום הכי נמוך בתל-אביב. דרך-אגב, שמיר מעולם לא גילתה למי שאינו מאוד קרוב אליה, על איזה מקום היא שרה. היה זה שיר של ברידות נוראה, אלכוהול ובילויים ליליים אלימים.

למסיבה לכבוד הספר-החדש באו דווקא הרבה חברים. שמיר אינה הטיפוס המשלב את המסיבה שלו עם איזו פתיחה של פאב חדש ומצטלם עם

הכל החל בפרוייקט סוף-השנה של שחקנים צעירים ואלמוניים בבית הספר לתיאטרון של **ניסן נתיב**. המחזה נקרא כולם היו בניי חוץ

מאיר סויסה הקומי לוף חוויות עם שלמה גולדברג. קאי הח' הקומי

מופיע במחזמר לילדים ובערב הוא רץ להחליף תילבושת ולשחק בכולם היו בניי או, בשמה המלא - כולם היו בניי חוץ מנעמי, או חופי שווייצר - ההצגה הגורפת קופות זו שנה שניה, וכנראה עוד תמשיך לגרוף הרבה.

אבי קושניר המגלם בהצגה דמות נלעגת המזכירה חבר' כנסת חרדי מסויים. קיבל נשיכה ידידותית בראשו מחברתו זיווה זילברשץ. קושניר עובד 15 שעות ביום. בבוקר הוא

כולם ישבו ליד שולחנות ערוכים והומינו יין או בירה. על הקיר, מעבר לסימטה, הקרינו בעלי הפאב סרטונים מצויירים, אבל איש כמעט לא שם לב

ערימות המרשרשים הענקיות שהקהל השאיר בקופות. אחרי 200 הצגות באו כולם לפאב הילל הזקן של השחקן **משה**

גדי אלון מגלם בהצגה צעיר שלום-עכשווניק מתלבט וחסר עמוד-שידרה, שהריח הרע הנודף מפיו מבריא את כולם. במציאות דווקא נמשכות אליו כולן. מאחוריו: ידידתו הצמודה.

ראלית. כטוב ליבם בנין, הם הציגו לאורחים בצורה היתולית כיצד הצליח מורס, ניסן נתיב, להוציא מהם את מיטבם בהצגה שתוכננה לפרוייקט סוף-שנה.

סימה לוי אבי קושניר ודורון צפריס מגל' מים בשלאגר הקופתי דמויות המזכירות בטירוף את גיבורי הפוליטיקה היש'

הויכין פרידלנדר מגלם בהצגה את דמותו של רמטכ'ל קשוח ומטומטם. במסיבה הוא אכל סיגר מרוקאי מידיה של השחקנית טובה ורדי, שהצחיקה את כולם. מיכאל רותם

אליהם. כולם היו עסוקים כשיחות הנפש על תיאטרון מתוחכם ובכילות. את התיאטרון המתוחכם נשאר לפעם אחרת. הרכילות סיפרה על השחקן **זרה ורטניאן** גרל'הגוף, המגלם בהצגה את דמותו של פלמחי ניק שנרדם בתש"ח, המקיץ מתרדמתו אחרי 35 שנה. ורטניאן, ארמני, יליד רמלה, הרבה-הרבה דורות בארץ, נקנס על כי לגם חצי בקבוק לפני ההצגה. השחקנים אמרו כי הם מבינים את חברים, שנכנס ללחץ מרוב הופעות.

איבגי, כדי לחגוג את ההצלחה ההיס' טרית. מי שלא נראה שמח במיוחד באותו הערב היה מפיי ההצגה **יעקב אגמון**, שישב ליד שולחן, כשהוא רציני ומוטרד. יתכן שכאבה לו הבטן, יתכן שהוא נקט בטכסיס הטעיה ישן של מפיקים: אם יש להם ביד פלופ אטומי, הם מצטלמים בפוות אופטי' מיות ועושים רוז בכל המסיבות בעיר, אבל אם יש להם הצלחה כבירה הממ' לאת להם את הקופה לעשר השנים הקרובות, הם עושים פרצוף חמוץ ושוקעים במחשבות נוגות.

מנעמי - או חופי שווייצר. הסאטירה הפוליטית המטרפת עלתה על הבימה פעם אחת, פעמיים ושלוש. מהר מאוד גילו השחקנים הצעירים שיש להם ביד שלאגר קופתי היסטרי. לא רק שהקהל שאג מצחוק כמעט במשך כל ההצגה, ושאנשים הביאו את הילדים שלהם לראות את הרבי מגורנישט ורוף הבצע והשלוש' עכשווניק יפה-הנפש, והסער עמודי שיררה, שרית רע נודף מפיו - העיקר היה שכל ערב הקופאים פשוט שברו את הגב בניסיון להרים את

לראות בוונציה ולמות

המחולקים בסיכום. גם שהשופטים הגבילו את בחירתם לתחרות הרישמית בלבד (שכמו בפסטיבלים האחרים בשנה זו, זוהי דווקא המיסגרת הפחות מרתקת). התברר שהמבויישים הראי-שניים הם דווקא האיטלקים. בהיעדרם של פרדריקו פליני (שלא הצליח לסיים את סרטו גינגר ופרד) ואטורה סקולה (שרב עם מנהל הפסטיבל ג'אן לואיג'י רונדי) וסירטיון של שתי הנשים המובילות בקולנוע האיטלקי, ליליאנה קאוואני ולינה ורטמילר, שלא באו בסופו של דבר — נשארו האיטלקים עם שתי פאסטות כבדות אבל ברוטב רלייל: סירטו של בכילי אקווה, שהיה חיקוי עלב לפליני בתיבול קאסאבטס (עם כן גאזארה אומלל מאוד בתפקיד כימאי, שהגיע למבוי סתום ומחפש נואשות את האני המיני והיצירתי שלו באשה שאינה קיימת), וסירטו של קארלו זאני, מאמא אבה, שיחזור חסריכישרון לפרשה אמיתית שהסעירה את איטליה, לפני זמן מה, אודות מישפטה של מנהיגת כת בסיגנון המוניס, שי הואשמה בגניבת נפשתייהם של צעירי תמימים, יחד עם ממוזן הוריים

פסטיבל בעל יומרות אדירות. בואו של יונסקו עלה לפסטיבל כמיליון וחצי לירטות איטלקיות ליום, שכן המחזאי לא בא בגפו כי אם נטל עימו את אשתו ופמליה של שלושה גרורים, שיצקו מים על ידיו במערכת-חדרים הרורה נאכטליטור, בית-המלון היקר ביותר שקיים בלידו, חוץ-הים של ונציה, שם נערך פסטיבל-הסרטים. לבר ממנו ישב כנשיא חבר השופטים הבימאי כ'יסטוף (מסיבת נישואין) זנוסי, ולצידו חבורה של אנשי-רוח ואמנות בעלי כושר וכבוד: חתן פרסי-נובל לסיפרות מיוון, אוריסאוס אליטיס, הבימאים קו איצ'קאוה, ג'ון שלזינגר ואלן קלימוב; הצעירים רנצו וספיניאני ווראן מוזיק, האדריכל המהולל ריי קארדו בופיל והעיתונאים כארכייליני אמירי ולינו מיצ'יקה, העוסקים גם בהוראת קולנוע משולבת בפוליטיקה. שכן בוונציה, אסור לשכוח, מכוונת הפוליטיקה את מיתרי-המוזה ולא די בכישרון, אם אינו בעל כרטיס-מיפלגה בצבע הנכון.

המערכה הראשונה בסביבה-הקרבנות של חבר השופטים החלה בניפוי הש"י מות שאינם יאים לאריות הכסף והזהב

פארודיה שנונה על מיתוס הסנדקים. ניקולסון הוא ביצועיסט מצטיין. יקירו של הדון, המתאהב ברוצחת שכירה שהקונקורנציה מעסיקה כדי לבצע חוזה.

ג'ק ניקולסון ונתלון סרנר מסלקים גוויה בסירטו של ג'ון יוסטון הכבוד של פריצי, שהוא

אהבה בכבלים תמיס באזאקה (משמאל) בתפקיד הלני, ניבורת שנות האבן, המבוסס על פרשה אמיתית — זוג אסירים זכה במשך 20 שנה ל-70 שעות משותפות.

יחליפו לחש ולחשישה עם העולם החיצון. עיניהם רפות, עצביהם רפופים ופרי הם יכש מהתנצחויות. עוד פסע קט מפריד ביניהם לבין השיחרור — חתי מת'היד של כל אחד מהם על גזרי-הדין — כשזקן הצוות מתרומם מכיסאו. זהו יוג'ין יונסקו המחזאי המהולל, בן 73, היהלום שבכתר שופטי הפסטיבל ור גאוות המארגנים, שהצליחו לשכנע אותו להירתם למלאכה. אלא שספק רב מה מיספר הסרטים שהצליח לראות ועד כמה הוא מעורבן בענייני קולנוע. הישיש נאנח — לא, הוא לא מרוצה מן הפרסים, חושב שצריך להתחיל את כל הדיון של חבר השופטים הנכבד מראי שיתו.

הנבחרים מחווירים. אנא, לא את כל הסיט הזה מהתחלה. יונסקו מגחך: רק רציתי למתוח אתכם קצת!

גם כובד וגם כבוד

אך, למען האמת ההיסטורית, בדיחתו של יונסקו היתה אבסורדית הרבה פחות מן התיאטרון שלו. המחזה שמאחורי הקלעים בפסטיבל, שרמה לתעלה שעלתה על גדותיה, היה ארוך ומייגע, כפי שצפוי שיתרחש בפסטיבל שבו הכמות מרובה על האיכות.

הרמויות הראשיות בצוות השופטים העידו על פי שמותיהם כי אכן, זה היה

המוחסים והמפוארים ביותר שעל התעלה הגרולה, בית המלון דניאלי סגורים כבר מאז הבוקר 11 חברי צוות השופטים, כשפלוגת סדרנים מטעם הביאנאלה (אירגון-הגג של אירועי האמנות בוונציה) שומר עליהם לבל

ה התרחש כמעט בהצות הלילה הארוך שלפני הסוף: בטקס חלוקת הפרסים של פסטיבל הסרטים ה-42 בוונציה, הפסטיבל הוקן ביותר, היקר ביותר והיומרי ביותר באירופה. באולם מבודד של אחר המוסדות

אנג'ליקה וג'ון יוסטון. האבי-הבימאי זכה בפרס הוקרה ובתו, אנג'ליקה, המשחקת בסרט את נכדתו של דון פריצי, המאוהבת בניקולסון, היא במציאות בת-זוגו של השחקן.

אחול השדים

דיוויד בנט, המיפלץ הזכור מתוך הפח כמיפלצון מסוג חדש, בחברת שדונים שובבים בסירטו של המפיק ארנון מילצ'ן והבימאי רידלי סקוט, אגדה. הסרט הגיע לוונציה בסיווג הפופולארי - "ונציה הצעירה".

שני אסירים פוליטיים שבמשך 20 שנה זכו לבלות יחד 70 שעות. סטנו - הגלות של גארדל, היריב הגדול של וארדה, לא נשאר בלי פרס, וכמו בכישים אחרים ללא מוצא קיבל את "הפרס הגדול של השופטים". קל יותר להסביר את הסרט מאשר את והותו של הפרס הזה, אבל גם הסרט מטובך ריו, אם כי לרעתו, זה היה הסרט המרתק ביותר בוונציה מבחינה קולנועית, סיגנון שפה וצורה.

טנגו גלות

מארי לאמורה בתפקיד רקדנית ארגנטינאית גולה בפאריס, בסירטו של סולאנאס טנגו - הגלות של גארדל. הסרט, שזכה בפרס מיוחד, מבטא את געגועיהם של אמנים שנעקרו משורשיהם ואת כמיהתם לפולקלור, לבית ולמוסיקה.

ההשתלטות מושלמת על נישמתם. משהוא בנוסח כומר ג'וזפ נשי.

השאר בעיסה

אבל אם לבחור את השאר מן העיסה, וזה היה קשה מאוד בפסטיבל שכוה, שהבלגאן וחרוזות-האילתור שורת בו, הרי היה זה הסדרה שואה: תשע וחצי שעות של ראיונות עם בני לאומים שונים, הרואים בעיניהם את האירוע המזווע ביותר והבלתי-מובן ביותר שידעה האנושות מעודה. הסרט, שנעשה על-ידי קלוד לאנרסמן, ידירו של ז'אן-פול סארטר, וזה לציון ומחאה מצד צוות-השופטים של העתונאים. ציון מצד אותם שראו אותו וטענו שזהו המיסמך החשוב ביותר שהמציא הקולנוע מאז מילחמת-העולם השנייה, ומחאה מצד הרבים שלא ראו אותו, על לא דואג שהקהל שלו, העושה מאמצים כה גדולים להגיע אליו - מאמצים שעולים גם כממון רב, בהתחשב בכתיבה-הבלעיה התאונתני של ונציה - לא קיבלו את הזמן הנאות והתפנות ולחזות בסרט.

בנור (תגליתו של מוריס פיאלא בלחיי אהבותינו), והיא אומנם נהדרת - איזו קטנות-רוח מצד השופטים, שהעניקו לסרט את אריה הזהב, אבל מנעו מכונר את פרס השחקנית הטובה, בטענה הטיפשית שהסרט כבר קיבל את הפרס הגדול.

הערת-כפירה וטנגודיה

תומה אחרת שהצטיינה ונשארה בלי פרס היא השחקנית ג'יין ביר

הערת-כפירה וטנגודיה

הערת-כפירה וטנגודיה

שוכבת עם מי שמתחשק

המערכה השנייה על הפרסים כללה ויכוח אירי האם יש להעניק פרס מיוחד למנואל הראוליברה. בימאי פורטוגזי ותיק זה הוא אחד השנויים במחלוקת בעולם הקולנוע כולו. יש השונאים את סרטיו האיטיים והארוכים לבלי שאת, ויש החוששים שהם אמנות-הקולנוע בשיא טוהרה. במיסגרת הפסטיבל השכלתני הזה הוצג סרטו האחרון של אוליברה (שחברת קנון עזרה להשלמת מימונו והיא המפיצה אותו בעולם), סנדל הסטיין, שאורכו (רקו) 400 דקות. יונסקו טען: "זהו מחזה קילומטרי, זה לא סרט. זה תיאטרון, וזה תיאטרון רע".

עדנה פיינרו השתחפה בפסטיבל ונציה ומדווחת על המאבקים שמאחורי הפרסים

סרט, ושהתפרסם בסרטים בעלי מסר פוליטי מובהק, מספר בטנגו את סיפור בני ארצו בגולת פאריס. הוא עושה זאת דרך להקת תיאטרון, המנסה להעלות מחזה מוסיקלי מבוסס על חייו של ממציא הטנגו, קארלוס גארדל, שהיה גולה גם הוא וזכה לתהילה ורוקא מחוץ למולדתו, שם קיפח חייו בתאונת-דרכים.

מיושנת מעט, משמיעה וארדה את סיפורה הטרגי של הנערה. בני-ארם משתמשים בה כשכראי להם, אם לשם השקטת מצפונם החברתי או כדי נוספת כמשק, ומשיי לייכים אותה החוצה כשהיא מסכנת את מעמדם או מאיימת על מרובעותם. מותה של הנערה מרעב ומקור אינו מעורר רחמים כי אם פלצות, וזו, או מרת וארדה, אשמת החברה הקשוחה, האנוכית והצבועה, האחראית לצמיחתם הפראית של יצורי שוליים אומי ללים שכאלה.

אחרי שיכנוע מילולי רועם של העיתונאים האיטלקים יצא אוליברה בפרס לכלל יצירתו.

במערכה השלישית נערך הקרב המכריע בין שניים מן הסרטים שבלטו בתחרות: בין בלי גג בלי חוק (כשמו האלטרנטיבי בלוז הבורחת) של הבימאית הצרפתית, ממייסדות הגל החדש, אנייס וארדה לטנגו - הגלות של גארדל, סירטו של פרנאנארו סולאנאס, הבימאי הארגנטיני החי בפאריס.

הצוות קרוע: זאנוסי קלימוב ויונסקו סבורים שסירטה של וארדה

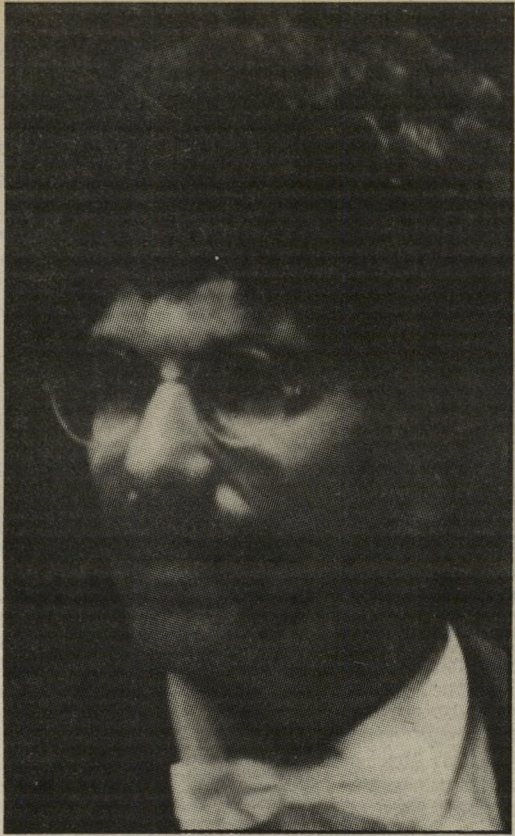

ברנדאוור על הסכין

קלאוס מריה ברנדאוור בסירטו של יו' סקולי-מובסקי לייטשיץ, כקפטן המנסה להגן על ספינתו. סקולימובסקי טען שהשחקן היה בלתי-אפשרי וניסה לטרפד את סירטו.

מוצרט חוזר

תוס האלסה, מי שגילם את מוצרט באמדיאוס, בתפקיד מפתיע בסירטו של הבימאי רוברט דורהלם, אקו פארק, הפכת הסרט לזוהר בשערוריה לאחר שהמפיק סולק מההפקה עקב הערות אנטי-שמיות שהשמיע.

סמולי ספרבר:

„כשאתה לא יחיד שומעים עליך פחות!“

יום ההולדת ה־30 של מקהלת רינת נחוג בשבוע שעבר בדרך מאוד מקורית. המקלה כולה עלתה לאוטובוס וערכה סיור ב־10 נקודות בארץ. מקריית־שמונה ועד אילת. כשבכל מקום היא נותנת קונצרט במתנה לתושבים. נגשתי את מנצח מקהלת רינת, סטנלי ספרבר, שסיפר לי: ככל שנה אנחנו יוצאים לקונצרטים בחו"ל, חשבנו שהשנה הגיע הזמן שנעשה סיור בארצנו. הבאנו את הרעיון לאמנות לעם. הם התלהבו, אנחנו התלהבנו והנה אנחנו שרים לאורך ארצנו.

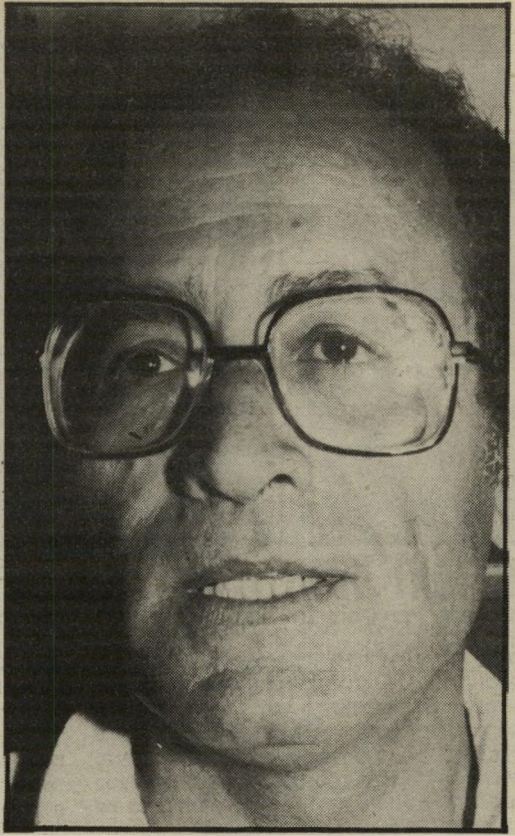
● **איסה בדיוק?**
אילת, ערד, ניר־דוד, גוש עציון, עפולה, כפר־בלום, מצובה, סאסא, קריית־שמונה — ואני מקווה שלא שכחתי איזה מקום.

● **בכל מקום אתם שרים אותו חומר?**
אני לא רוצה לשעמם את המקלה, ולכן, אנחנו עושים שינויים. זאת היא תוכנית רטרופקטיבית. החומר הוא אותו החומר שבו אנחנו מופיעים כבר 30 שנה, כך שאין בעיה להחליף קטעים.

● **פעם, כשאמרת מקלה — התכוונת לרינת.**
היום כמעט שלא שומעים עליכם. מה קרה?
פעם רינת היתה מקלה יחידה. בהצלחה היא רחפה להקמת אינספור מקהלות בארץ. היום, כמעט אין שוב בארץ שאין לו לפחות מקלה קאמרית. כשאתה לא יחיד, שומעים עליך פחות, אבל במיקרה הזה, זה כדאי.

● **מי הוא הקהל של המקלה — ובחייך, אל תגיד לי שכולם!**
רווקא רציתי להגיד שכולם. אבל, אם את מתעקשת, אז אניגיד לך שקהל מאוד קבוע שלנו, הם אנשים שעוסקים במוסיקה ובזמר. וגם אחרים. כמובן.

● **שאלה שמציקה לי כבר שנים: למה המקלה נחשבת בכל מקום כבדיחורג של המוסיקה? נגנים בתיזמורת מתפרנסים מעבודתם, זמרים במקלה לא.**
אני אוהב את השאלה הזאת. התשובה היא, שזה בגלל אי־צדק, ובכל זאת, יש תיקווה. הנה, בשנים האחרונות קמו באנגליה, בגרמניה ובשוודיה, מקהלות מקצועניות, ואולי זאת פריצת־דרך לכולם.

שיה יריב:

„אני לא נותן עצות לאף אחד!“

לפני שנתיים סערו חוגי האמנות בארץ. יגאל תומרקין מירסס כתבה קצרה, שבה האשים את שיה יריב, בעל גלריה גורדון, בהורדת מחירי עבודות של ציירים ישראלים מסויימים. יריב תבע את העיתון, שבו מורסמה הכתבה על הוצאת־דיבה. התביעה זכתה בסיקור רחב ביותר.

בשבוע שעבר הסתיים המישפט בניצחונו של שיה יריב. מלבד כמה שורות בעיתון אחד, יש קשר של שתיקה על כך. העולם הזה איננו משתתף בקישורי־שתיקה. ולכן פניתי אל יריב ושאלתי אותו אם לא פנו אליו אחרי המישפט, כמו שפנו אליו בזמן הגשת התביעה.

עד עתה טרם פנו. הסתבר לי שהעיתונים לא ששים לתת פירסום לעובדה שאפשר לזכות במישפטי־דיבה נגד עיתון. הם חוששים בוודאי, שזה עלול לפתוח פתח לתביעות נוספות.

● **בכל זאת, ידוע שלרוב אין זוכים במישפטי דיבה נגד עיתונים. האם לא ניסו להניא אותך מן התביעה?**

כולם הזהירו אותו וייעצו לי שלא להגיש את התביעה. אפילו עורכי־הדין שלי שאלו מה אני צריך את הצרות האלה. אבל, יש מצבים שאדם לא מוכן לוותר.

● **ביחד עם זאת, בגלל תביעת־הדיבה שלך, ידעו על המאמר של תומרקין הרבה יותר אנשים מאשר אילו שתקת ועברת לסדר היום.**

זה נכון ולכן, בהתחלה, דרשתי רק התנצלות, אבל הם סירבו. אף אחד לא האמין שאלך בדרך הארוכה של תביעת־דיבה. כשראו שאי־אפשר להתיש אותי, הם פנו אליי וביקשו פשרה, אבל אז היה כבר מאוחר מדי.

● **קיבלת התנצלות בעיתון, כמו שרצית. פסקו לך שישה מיליון שקל פיצויים. אתה מרגיש שגייצחת?**

ניצחתי. זה לא סיפוק אבסולוטי, כי לא ראיתי את תומרקין על דוכן־הערים, אבל הזכייה היא מוחלטת.

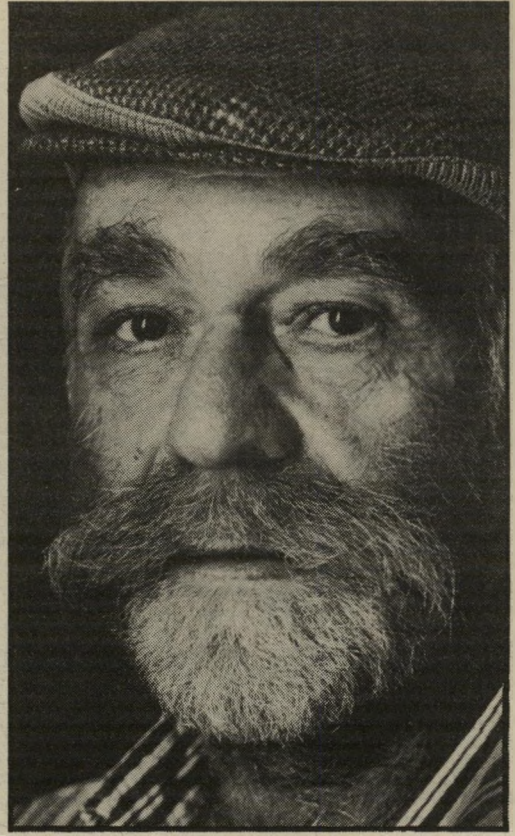
● **הסכום שפסק לך השופט כיסה את הוצאותיך במישפט?**

לא, אבל ידעתי מראש שכדי לתבוע עיתון, צריך להיות מוכן לקבל פיצוי נמוך ממה שזה עולה לי.

● **במישפט שנמשך שנתיים התפצלו הציירים הישראלים לשני מחנות, חלק העידו לטובתך וחלק נגדך. האם אלה שהיו נגדך גמרו את היחסים שלהם עם גלריה „גורדון“?**

עבודותיו של יאיר גרבוז תלויות בגלריה גם היום והיו תלויות גם בזמן עדותו נגדי.

● **האם אתה מציע גם לאחרים לנסות לתבוע עיתונים על הוצאת־דיבה?**
אני לא נותן עצות לאף־אחד.

ישראל הר:

„בין הררי פחם שחור שטה שמש נעוריי!“

סופרים ומשוררים חשובים גאים לפרסם את יצירותיהם דווקא בעיתוני החג.

משורר שאינו עושה כך, הוא ישראל הר, השונא „סיפרות חגיגות“ כדבריו. ובכל זאת, העניק ישראל הר, ביוזמתו, שיר חדש מרי עטו, להעולם הזה.

אומר הר: יש קסם בכך, שבמדור סיפורתי מתפרסמת ידיעת־ספורט, למשל, ואותו הקסם יש לשיר המתפרסם במדור שאינו עוסק בסיפורות, בדרך כלל. השיר הזה ניתן על־ידי לאנשים שלא מחלקים את העולם למדורים.

הגולגולת המדברת

רוב ימי היו לילות לבדי במיטתי בחדרי על גבי בחושך ירוק היה הנה

אדום לראשונה ידעתי מפיו מחרים אחרים לפעמים ניצנוצים

עץ התקרה היה יבש ומפורר או רטוב ועבש לפי עונות השנה

פצעו לחץ עלו בי עד כפותי מיטתי ברמעי היתה תמיד

בין הררי פחם שחור שטה שמש נעורי והראש המדבר

הראש המדבר (שכומרים מפראג עובדי בן נבט בילדותו הטפוחו מפית אביו ואמו

בערמת כלולות את ראשו כרתו ועשו אותו להם עבודה זרה

עם שם האחר תחת הלשון בהיותו סיפר לי אותך

בניגון גמרא עתיק בכיסופים שלא מעלמא הדין

לבוא לקבר ישראל מאז אנחנו מרחפים

גולגולת הצער תפוחה בחזו נעים ונדים בכף הקלע מריצפת הכומרים בבית אל להררי פחם כפרמל והלחץ בעיני פצעים לכל חי

ישראלה קריבושי:
**„סיפוק והגשמה קודמים
 לתחזיות כלכליות!“**

הנתונים המתפרסמים מדי שבוע על האבטלה העולה והגואה מדאיגים. אם קיימת דאגה בקרב בעלי מיקצועות חיוניים, לא כל שכן אצל בעלי מיקצועות הנחשבים לקלילים-זוהרים. אמי (אגוד אמני ישראל) ערך לאחרונה סקר חשאי, שמטרתו המוצהרת היתה לבדוק מהו אחוז המובטלים בקרב חבריו. התוצאות, שלא מורסמו, מוכיחות כי רבים מבין אמני ישראל הם חסרי תעסוקה קבועה. מי שלא נרתעה מהמצב הכלכלי והתחזיות הפסימיות היא ישראלה קריבושי, זמרת הזכורה לבעלי הזיכרון הארוך מהרכבים כגון האחים והאחיות, שוקולד מנטה מסטיק ועוד. קריבושי נעלמה מהאופק הבידורי בארץ. כעת, בגיל 30 פלוס – גיל קשישי-יחסית – חזרה לשוק והוציאה תקליט סולו.

ה„קאמבק“ שלך לא נראה לך נועז, לאור הנתונים הבלתי-מעוררים?

אולי כן, אבל אחרי שנים, שבחן השלמתי תואר במינהל-עסקים וגידלתי ילדה, הרגשתי כזה חסר אדיר בתחום ההופעות והמוסיקה, עד שהייתי מוכרחה לעשות משהו. אז התעוררתי בוקר אחד, ובלי לחשוב פעמיים, „השמעתי לנחום היימן שירים משותפים לי ולבעלי, יוסי, שהלחין ועיכר את השירים. היימן התלהב משיר אחד, והחליט לכתוב עבורי חומר נוסף, וכך תפסתי אומץ לחזור.

כיצד קיבל אותך הקהל?

דווקא יופי! אנשי-התיקשורת פירגנו ושמוחו לגוון קצת את השמות שהם מרווחים עליהם. אולי גם מתלהבים מהאומץ שתפסתי ואולי, פשוט, זוכרים אותי לטובה.

דווקא היתה לי הפתעה נעימה: רבים זכרו אותי. חוץ מזה אני נהנית להופיע, סוף-סוף, לכו, ולא להתפשר בהרכב.

ומה עם פרנסה? אפשר להתפרנס מזה, בימים טרופים אלה?

אני מקווה שכן. כרגע, כמובן, זה לא מכניס לי כסף, בגלל ההוצאות על התקליט ומפני שזאת התחלה. נכון שהסקרים מפחידים, אבל הצעד שעשיתי לא נועד להפיק רווחים כלכליים, אלא לתת פורקן ליצירה, לחזור לבימה, לקהל ולהופעות. ודאי שהיה יותר פשוט לעבוד במינהל-עסקים ולהרוויח כסף. עשיתי זאת לזמן קצר, אך לא מצאתי בכך סיפוק. אז גם בימים קשים ומראינים אלה, אצלי הסיפוק וההגשמה עומדים בראש בסדר העדיפויות.

אליזבט לוי:
**„יותר קל להפוך
 לקתולית מאשר ליהודיה!“**

„אין טעם לגייר סתם אינדיאנים!“ קבע בפסקנות הרב דויד שלוש. רבה הראשי של נתניה. הרב הנכבד חזר מהודו. שם פגש ב-35 תושבים שטענו שהם צאצאי עשרת השבטים ושביקשו להתגייר.

בעניין הסלקציה החריפה הזאת שוחחתי עם אליזבט לוי, אשה יפהפיה שעברה את התהליך הממושך והמורכב בדרך לגיור, השלימה את התהליך הממושך והמורכב בדרך להיותה יהודיה כשרה למהדרין. לוי היא אמנית, המציירת והמעצבת שטיחים אמנותיים, ויצירותיה מפארות את בית-הנשיא, בית-הסופר בתל-אביב, שגרירות ישראל במצריים ואפילו את מעונם של יורש-העצר הבריטי צ'ארלס ונסיכתו. ליידי די, לשם נשלח שטיח מבית-היוצר שלה כמתנת-נישואין לזוג המלכותי.

יש לציין שלוי, ילידת דנמרק, היא בהירת-עור – בניגוד להודים שביקשו להתגייר.

● ספרי לי, בבקשה, את הנסיבות שהביאו לגיורך. הכל החל מפני שפגשתי ישראלי בדנמרק והתאהבתי בו. אומנם נשארנו בדנמרק 10 שנים, אך התגיירתי כבר בתחילת נישואינו.

מדוע?

כי יש היגיון בכך. התגיירתי גם כשביל עצמי, אך גם למען הילדים. כדי שלא יהיו במבוכה ובלגן בין שתי דתות. התגיירתי ביוזמתי. בעלי לא לחץ עליי. לעומת זאת, הוא שיכנע אותי, לאט-לאט, לעלות לישראל.

הגיור נחשב לתהליך ממושך וקשה. איך עברת אותו?

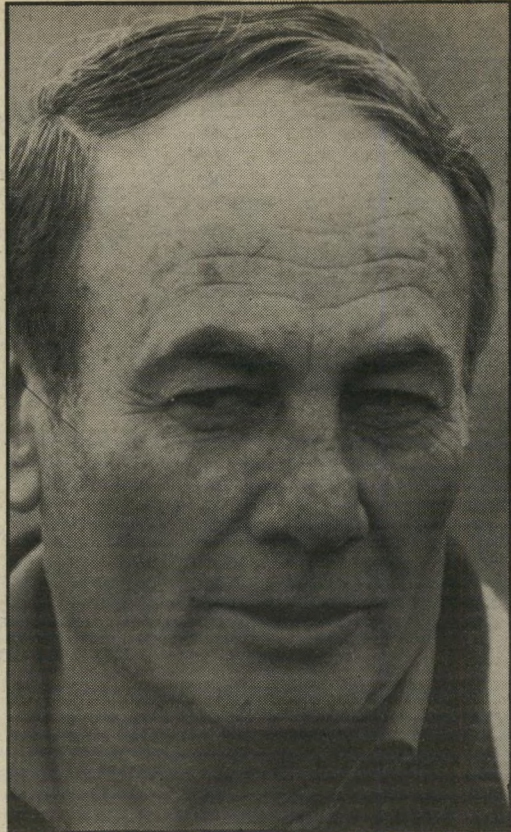
אוהה. אין לך מושג כמה שזה היה קשה! אביו של בעלי מבין הרבה בדת, כך שהוא ישב עימי שעות והסביר לי את הדת והמסורת. זה תפס אותי. למדתי אצל מורה, מדי יום, כמה שעות. הלימודים נמשכו כמעט שנה!

מה דעתך על הבעיות שעושים חוגים דתיים בדרך לגיור? האם זה מוצדק?

מצד אחד, הם – החוגים הדתיים – צודקים. אני מדברת על הפנאטיים. בגלל הדרך הקשה להיפך ליהודי – היהודים נשמרו כעם.

אבל באיזו זכות יכול אדם אחר לקבוע עבורך את אמונתך ודרךך?

מה זאת אומרת זכות? מה זאת אומרת קריטריונים? ואם את רוצה להיכנס למיקצוע מסוים – את לא צריכה ללמוד ולעבוד מיבננים וקריטריונים נוספים? גם כשביל ליהפך לקתולית את צריכה לרדת את הבסיס. אבל אני חייבת להודות שהרכה יותר קל להיות לקתולית מאשר ליהודיה. הרכה יותר קל!

יוסף („יוסל'ה“) מרימוביץ:
**„להתפלל בבית-הכנסת
 כדי לתקוע גול בשבת!“**

יהיה כדורגל השבת או לא יהיה? זאת השאלה שנשאלה בתהודה תיקשורתית רבה בשבוע שעבר. עסקנים ופז' ליטיקאים קצרו כותרות בחדווה בנושא החדש שצץ. ונדמה לי שהכדורגל עצמו נדחק קצת לפינה, בלהט הוויכוח.

פניתי למאמן הנבחרת הלאומית, יוסף („יוסל'ה“) מרימוביץ, כדי לשמוע את עמדתו בסוגיה הרועשת הזאת. איצטדיון רמת-גן, השנוי במחלוקת הרועשת, משמש אף את הנבחרת הלאומית במישחקיה.

נדמה לי שבלהט הוויכוח לא הוסבר בדיוק באיזה סטטוס-קוו מדובר, ובמה העניין.

כל ההסכם הזה שמדברים עליו ללא-הרף – זה תפס רק לגבי הנבחרת הלאומית. איצטדיון רמת-גן, סלע-המחלוקת, נמצא, בין היתר, בשימושה של הנבחרת הלאומית. על פי ההסכם, הנבחרת הלאומית לא שיחקה באיצטדיון בשבת, מיום הקמתו. אבל מדוע שהקבוצות לא שיחקו?

מה ההבדל? הרי מדובר על הליגה הלאומית!

יש הבדל! ועוד איך! הרי במיגרשים הסמוכים לאיצטדיון, הנמצאים אף הם כשטח השיפוט של עיריית רמת-גן, לא התעוררה כל בעיה בנידון; זה ככלל לא שייך לכדורגל, הכל פוליטיקה; רק פוליטיקה; ושלא ינסו לעשות מזה בעיה לאומית!

לך, עצמך, יש יחס למסורת?

בילדותי היה לי הרבה יותר מיחס למסורת. סבי היה רב, אבל מ„המיזרחי“, כלומר: מתקדם, לא מהפנאטים של נטורי-קרתא ודומיהם. הוא היה אומר לי מדי שבת: „בוא איתי, יוסל'ה, לבית הכנסת. התפלל איתי. אולי זה יעזור לך לתקוע גול אחרי הצהריים...“

אין עימות בין שמירת מסורת לעניין הזה. מצדי, שיחליטו על יום נוסף – יום שישי – שבו ישחקו כדורגל, וכיום שבת שינחו. אבל אני חוזר ואומר: הכל פוליטיקה!

איך נזכרה אופירה נבון בתואר „צברית השנה“ ואיך הצליחה דלת הזכוכין להכניע את אריאל שרון

לפני כמה ימים הופיעה תמונתו של יצחק נבון, שר החינוך, בעיתון הבוקר דבר. השר צולם כומו שרידף בגיליון של דבר. **יצחק הררי**, שצילם את התמונה, תפס את נבון בבוקרו של יום, באחת מישיבות סיעת המערך. הוא חשב שהתמונה תתאים לעיתון קוריוז. הוא לא ידע שיום קודם, ביטל נבון את המנוי על העיתון דבר, אותו היה מקבל לביתו. ולכן עט עליו כשהגיע לישיבת הסיעה. **אופירה נבון** הגיעה,

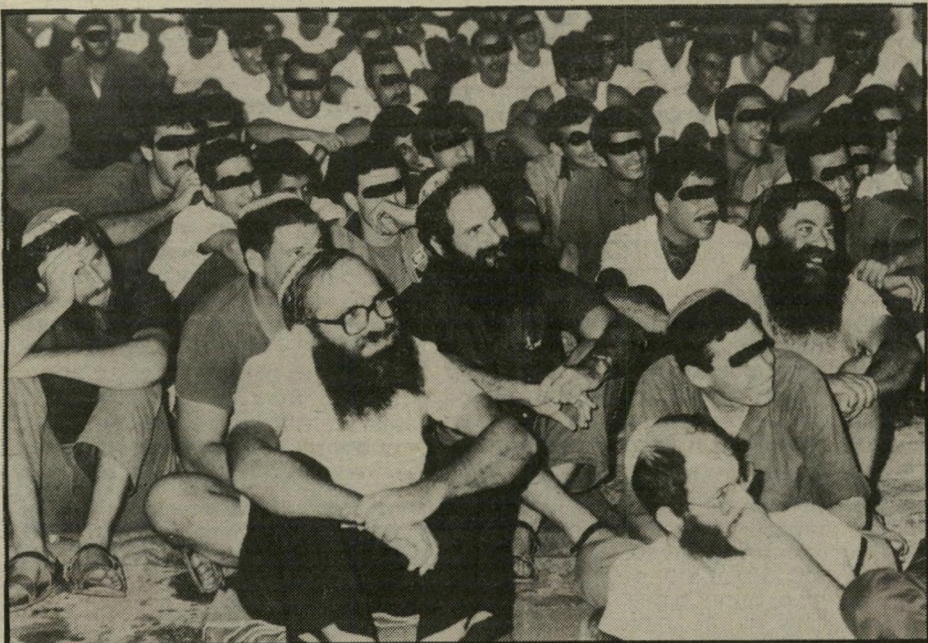
גורם בכיר במשרד החינוך, מנסה להפעיל את קשריה כנכר, כדי לבטל את רוע הגזירה. **מי שפגש לאחרונה בח"כ שבה ווייס**, חש כי מהשבותיו מצויות הרחק מזירת ההתגורר ששויות הפוליטיות. ווייס, שהתמודד לא מכבר עם מחלת אביו, נאלץ להתמודד עם אסון נוסף שאירע במישפחתו — אחותו לקתה במחלה ממארת. סדרת העדיפויות של ווייס השתנה לחלוטין, והוא יצא לחו"ל, כדי להשיג לאחותו את שיטותי

בחרר. שרון, הגנרל בדימוס, העיף מבט של תיקווה במירפסת הצמודה למינון. אחר־כך ניגש לעבר מחיצת הזכוכית החוצצת בין המינון והמירפסת, וניסה לפותחה. משנכשל, שלח מבט כוחן לעבר המחיצה, עשה העיניסיון השני נכשל. כשעיני הגברות מלוות אותו באכזבה, הגנרל המובס נינעץ בראשו לאות כניעה, סימן לארבע הנישים, והפמליה המאוכזבת הלכה לחפש מקום הולם יותר.

מסממני ההקצנה בארץ — **רסיק חלבי**, איש הטל־וויזיה, נאלץ לפנות למישרד התיקשורת, כדי שיוחלף מיספר הטלפון בביתו שבדליית־אל־כרמל. מישפחתו של חלבי סבלה לאחרונה מהטרדות טלפוניות, מלוות באימים, בשל הרימוי של אביהמישפחה. **הסיבה למראו הקורר**

של „אינרטי־דיפיקות־סתם“ ראשה־המשלה **פול שלוטור**, גילה לעמיתיו בישראל, כיצד מחויקה ממשתל־דנמרק מעמד. כיצד? — קפצו הישראלים על פיסת־מידע חיונית שכזאת. „פשוט מאוד, הסביר שלוטור, יש בידי הוכחות לפור את הפרלמנט הדני, מתי שאחפוז“ נוז האיזו בו הישר־אליים. „זה מספיק“ הסביר שלוטור. „הכרי האופוזיציה בדנמרק כה פוחדים לאבר את מושבם, עד כי הם חושכים פעמיים, בטר ירגיזו אותי...“

שריחה־כלה **גדי יעקובי** אירח את ראשה־המשלה הדני לארוחת־ערב מהודרת. בעת הארוחה החליפו השניים דעות על המצב הכלכלי בשתי המדינות. שניהם התלוננו, אך סיכמו ביניהם שהכל יחסי. יעקובי סיפר, כי חמישה מהיהודים המפורסמים ביותר במהלך חייו

גדי יגיל הביא מעט שימחה אל בין החומות הקודרות של כלא תל־מונד. כשהופיע שם לפני האסירים. כלא תל־מונד הוא בית־סוהר נוח יחסית, והמישמעת בו אינה קשוחה כמו בכלא־רמלה. למשל, האסירים בכלא הם בני־נוער. בהופעה ישבו בשורה הראשונה אסירים מבוגרים יותר. אלה היו חלק מאסירי אירגון הטרור היהודי, שעזבו לשעה קלה את „לימודי־הקודש“ שלהם כדי לצפות בתוכנית המבדחת שהגיש יגיל. בצילום למעלה: הטרוריסטים עם כמה נערים עבריינים, בשעת המופע.

היסטוריה התוכחו ביניהם מי מהם הצורך — **משנה**, שדיבר אל השכל, **ישוע**, שדיבר אל הלב, **קארל מארכס**, שדיבר אל הבטן, **זיגמונד פרויד**, שדיבר אל אברי־הרבייה, ו**אל ברט אינשטיין**, שפתר את הדין באמריה: „מה אתם מתווכחים?“ והמשיך במסקנתו המפורסמת, „הכל יחסי...“

יעקובי העניק לאורח שי — את סיפרו עב־הכרס הממדי שלה, בשפה האנגלית. הספר, הכולל ניתוחים של שיטת המימשל בישראל, עורר התעניינות אצל האורה, אולם יעקובי הוריד לו את המוראלי. „איני יודע, אם אני סופר גדול, אולם, מי שמצליח לקרוא את הספר עד תומו, הוא, ללא צל של ספק, קורא גדול!“

הוא סיפר, שהוא פורש לעסקים פרטיים, במיסגרת השכלתו ונס־יונו בעריכת־דין. **סיבה־למטיבה** היתה גם למזומן נוסף באירוע שהתקיים באותה המיסערה — **מרדכי ברקת**, מנהל־המכס. ברקת חגג את יום־הולדתו ה־61, וסיפר בצי־הלות, שאנשים אינם מאמינים למישימע אזניהם, כשהוא נוקב במיספר שנותיו: „כשאני אומר שאני בן 61, אנשים מגלגלים את העיניים.“ צחק ברקת בעל־בן 59...“

מה זה איידס, בלקסיקון של קונורדימכס? איידס, כך הוריע ברקת, הן ראשי־התיבות

של מנהל־הטלוויזיה היוצא, **י"ר סף בראל**, תלויה לאורדווקא בסיום כהונתו הקצרה. בראל נרסע כמה פעמים בשבוע במסלול ירושלים־תל־השומר, שם מאוש־פז אביו. מצבו של האב מוגדר כקשה, עובדה שהעיעבה על מצב־רוחו של הבן בשבועות האחר־ונים.

צבי אלדרטני, מי ש־כיהן כראש־מועצת מיגדל־הע־מק ואחר־כך בחברת שיוך־עובדים, ואף היה חבר הכנסת השמינית כמשך יום אחד בחייו, השיא בשבוע שעבר את בנו בתל־אביב. בלט בנוכחותו בחד־תנוה, יריבו של אלדרטני (מערך), **שאול עמור** מהלי־כור, שהדיחו ממועצת מיגדל־

הטיפול המתקדמות ביותר. **רקות** אחרות אחרי רדתו ממוסדות המיפלגה הליבר־לית, פגש ח"כ **פינחס גולד־שטיין** בצעירה, הנמנית עם ירדיו. זו העניקה לו נשיקה כמחוות־ניחומים, והטביעה את הליפסטיק הוורוד־יוהר על לח־י. תחת למחות את הסימן־מלחיו, עטה גולד־שטיין ארשת־גאוה ואץ ללישכת שרה־אוצר, ירדיו, להראות ל**(יצחק) מו־דעי...**

נאה והרורה, בלוויית בעלה יצחק, לחתונה ווג מיסעדיים. משהוצע לנבון לטעום מהמאכלים המגוונים, כיאות למיקצועם של החתן והכלה, סירבה וספרה שזאת החתונה השניה שהיא פוקדת, בוז אחר זו. אך למערך אחד לא יכולה היתה לטרב. פרי־צבר טבול בשמפניה. „כצברית־השנה לשעבר“, חיכה נבון, (שנבחרה בשעתו עלידי הער־לם הזה לתואר „צברית 1956“), „איני יכולה לטרב לפני זה.“

המינון, לביליבה של הפעילות בכנסת, אינו מתפקד כשורה בימי הפגרה. בשבוע שעבר פקדו את המינון הגטוש **אריאל שרון**, רעייתו **לילי**, בלבוש צהוב־כתום, ושלוש אור־חות. כנייהוג שרון ניסו לארח את אורחותיהם כיאית, אולם התנאים במינון לא היו לטובתם. לא היו בנמצא רברי מאכל או משקה, החום העיקר על המסובים

אחרי שנכזבו תיקוניה של **אריאלה רבדל**, לשעבר דוברת מישרד־האוצר, לחזור ול־השתלב ברשות־השירות, או לש־מש כדוברת משלחת־ישראל באו"ם, היא נעלמה מהאופק הישראלי לטובת ארצות־הברית. הלשונות הרעות במישרד־החוץ — וכאלה אינן חסרות — מלחשות כי רבדל, שמועמדותה לתפקיד הנכסף נפסלה עלידי

נוקטורנו של שמיר

מהו הקטע המוסיקאלי האהוב ביותר על מלא־מקום ראש־המשלה, **יצחק שמיר**? נוקטורנו של שופן — כך סיפר שמיר. עת קיבל לפני שבועיים את התואר „יקיר מנחמיה“, הטקס החגיגי שנערך בישוב כלל הופעה של נערה בשם **חנה מונדרו**, שביצעה את הקטע. שמיר התלהב לשימעו ולחש לבני שליטא, ראש המועצה המקומית: „איך קלעתם בול! זהו הקטע המוסיקאלי האהוב עליי יותר מכל!“

מוגזמת, לדעת שיף, בפרשות שונות, היכן הוא בסוגיה זו, התוכנית את קורבנותיה היקרים בחופיה של תל-אביב — 22 במספרה, כאשר ראשי-העירייה, שלמה (מצ'ק) להט, אויבו של שיף, מפר פסק-דין מפורש של בית-הדין הפשטני, המחייב אותו לראג לשירות-הצלה?

■ טלוויזיה בקושי יש, אך הסיפורים סביבה יכולים לפרנס בכבוד עיתונאים רבים. סיפור ה שבוע שעבר שייך לחבר הוועד-המנהל דויד אדמונד ורעייתו הנאה איה, שיצאו בתמימות לנפוש באילת. שם — באותו המלון ממש — פגשו בצ'יסה ואורי סורת ושני ילדיהם, שבאו לשם, לשם אותה מטרה כדיוק — לנפוש. מאז חוגגת הפאראנויה ברשות השידור, ואצל חולי הרדיפה, שום דבר אינו מיקרי. היו שראו בנופש הדרומי קנוניה, אחרים ראו בו ועידת פיסגה וכיוצא באלה.

■ השימחה אינה מפסיקה לשרור במישפחת חיים טוסול. שלושה שבועות לאחר נישואי הבת הבכירה ענת, לבכיר ליבה יורם ברזילי, תחגג המישפחה המפורסמת את נכורת הסרט רומן בהמשכים, עלי-פי תסריטו של יצחק בן-נר. בסרט, שהצגת הבכורה שלו תיערך בסוף השבוע, מככבים חיים, רליה וענת טוסול.

■ שחקנים כבני-אדם — זהו שמו של מיפגש-תיאטרון

לסלי לייטפריד

זהו שמו של היופי הזה, שמוצאו — לדבר ריה — אינדיאני. לסלי בת ה-17 באה מארצות-הברית, כדי לככב בסדרת צילומי-אופנה שמצלם הצלם יקי

הלפרין. היפה האכזרית קצת נבהלה ממה שקרוי בניה. המצב הביט-חוני, ולכן דרשה וקיבלה פוליסת ביטוח-חיים. בינתיים התאהבה בארץ וביושביה, והיא שוקלת ביקור נוסף בישראל, הפעם בלי פוליסה.

צריך שום תואר אקדמי. הוא צריך נאכט גדול!
● פרופסור עזרן, ראש עיריית קריית-שמונה, על חבר-השופטים שבה, בראשית החור

טירוף וירה למוות בעובר אורח בירושלים: זה לא היה רם — זה היה מיץ עגבניות!
● מנביל רשות-השי-דור, אורי סורת, על השבתת

יצחק טוניק

מבקר-המדינה הקשיש, הקדים לבוא לטקס בריית-מילה שהתקיים בשבוע שעבר בתל-אביב לאיתי, נכדה של מיא ליטווינסקי. עסקנית המיפלגה הליברלית ואשתו של שופט תל-אביב, טוניק עורר תשומת-לב כשהחזיק נואשות בשולי מיכנסיו. כאילו הם יאבדו לו ברגע שיפסיק לאחוז בהם. הוא שיחרר את אחיותו בשולי המיכנסיים רק משהתכבד בנשיאת הרך הנולד.

העוסק בעולם התיאטרון הישראלי, מנקודת-ראות אישית, המופע החדשני הוא על טהרת המישפחתיות — הפיקה אותו זההר יעקובסון ומככב בו יענקלה יעקובסון, בעלה.

■ הגיטריסט הספרדי חואן סואן יגיע בקרוב ארצה ויקיים קורס מיוחד לפלמינקו, המיועד לגיטריסטים חובבים ומיקצור עיים. הקורס ייערך בחסותה של הספרדיה המפורסמת ביותר ב-ישראל, רקנתי הפלמינקו רליה לאו.

■ הזמר הפופולרי חיים משה נראה בסוף השבוע מוטרד למדי במיסבא תל-אביבית, משה קיבל חבילת תמונות מידי דידו יעקב טל, ופישש בהן בעצבנות. הסיבה לעצבנותו הוא חיפש ולא מצא תמונות של עצי

העולם הזה 2507

שפירא והיפהפיות

ח"כ שפירא מה הן עשו שם!

מי שנקלע לשיכתו של ח"כ אברהם שפירא, בוועדת-הכספים של הכנסת, מצא את הלישכה מלאה בעליצות ו בחיוכים. יושב-ראש סיעת-המערך, רפי אדרן, לגם בנחת מכוס תה ושפע נימוי-סיס וחיוכים. גם עוזרו של הרב היו נחמדים במיוחד. הסיבה למהומה — שלוש יפות, שהגיעו לפגישה בלתי-מתוכננת עם הרב. השלוש — צעירות במיטב חידושי ה-אופנה האחרונה — לבשו אר-

מי שנקלע לשיכתו של ח"כ אברהם שפירא, בוועדת-הכספים של הכנסת, מצא את הלישכה מלאה בעליצות ו בחיוכים. יושב-ראש סיעת-המערך, רפי אדרן, לגם בנחת מכוס תה ושפע נימוי-סיס וחיוכים. גם עוזרו של הרב היו נחמדים במיוחד. הסיבה למהומה — שלוש יפות, שהגיעו לפגישה בלתי-מתוכננת עם הרב. השלוש — צעירות במיטב חידושי ה-אופנה האחרונה — לבשו אר-

מי שנקלע לשיכתו של ח"כ אברהם שפירא, בוועדת-הכספים של הכנסת, מצא את הלישכה מלאה בעליצות ו בחיוכים. יושב-ראש סיעת-המערך, רפי אדרן, לגם בנחת מכוס תה ושפע נימוי-סיס וחיוכים. גם עוזרו של הרב היו נחמדים במיוחד. הסיבה למהומה — שלוש יפות, שהגיעו לפגישה בלתי-מתוכננת עם הרב. השלוש — צעירות במיטב חידושי ה-אופנה האחרונה — לבשו אר-

שם מיסתורית וסירבו לפרט את נושא פגישתן המסקרנת. מקץ כמה דקות נפתחה דלתו של היושב-ראש, אדרן זי אחורה בנימוס, והשלוש נכנסו לחדרו של שפירא. הדלת נסגרה אחריו, והותירה פרצונים משועשעים ומאוכזבים מבחוץ. בפנים נמשך הקרנבל: אחת מהשלוש כמעט ולחצה בט-עות את ידו של הרב. אחר-כך נזכרה כי זה אסור בתכלית האיסור. אחרת שלפה תמונות של הרב ורעייתו, ופזרה אותן על שולחנה. התמונות קצרו התפעלות כללית מצד הרב, הבנות ועוזרו של הרב, שהצטרף לשימחה. את השימחה קטע צילצול הטלפון. מעברו השני היתה לישכתו של שפירא. שפירא התעניין מתי יוכל לדבר ביחידות ובניחותא עם השר, ובטרם הבין מה קורה, עלה יצחק מודעי על הקו. ככה זה. כשאתה לשון-מאזניים מוליטית. מתי נוכל לדבר בנושא ההוא? שאל שפירא באי-נחת ברורה. וניסה להיות נחמד. הן עם מודעי והן עם אורחותיו. נו. בנושא ההוא שדיברנו בו... התפתל שפירא, ושלח חיוכים רבי-משמעות לנוכחים בחדרו. אחרי כמה הת-פתלויות נוספות, החליטו האורחות לפרוש. שפירא נבך וקרא אחריהן: רק לדקה. הללו יצאו בעליצות מחדרו ופיזזו החוצה. כשעוזרו של שפירא מפציר בהן: חכו. זה לא יפה. הוא ימתין לכן אחר השיחה הטלפונית. הבנות שקלו את בנייתו. הותירו לרב פתק ופסעו צוהלות החוצה. כשהן מותירות פעורי-פה את העוברים ושבים במיסדרון הסמוך.

מבט עלידי הטכנאים בטל-וויזיה: חוסר הירארכיה יוצר אנארכיה!
● מעריב, באותו עניין: המנהל החדש בטלוויזיה לא

מבט עלידי הטכנאים בטל-וויזיה: חוסר הירארכיה יוצר אנארכיה!
● מעריב, באותו עניין: המנהל החדש בטלוויזיה לא

הדישופה הבלותחת

יעל ורחל דיין אלמנה בודדה

ערב ראשיהשנה יצאה רחל דיין לפאריס לביילי חופשה פרטית. היא נסעה ביחד עם חברתה, אורה בהרב, מזכירתוידירתו של איש העסקים עתיריהנכסים מרדכי מאיר. לא במיקרה נבחר תאריך זה. רחל ידעה מזה זמן רב שערב יוסייהשנה הרביעי למותו של משה דיין יתפרסם בו זמנית, בחו"ל ובארץ, ספר אוטוביוגרפי של בתו, יעל. רחל גם ידעה בוודאות, למרות שלא הצליחה לשים יד על כתב־היד לפני הפירסום, שלספר יש מטרה אחת ברורה — חיטול־חשבונות מקיף איתה.

את התענוג הזה היא לא הצליחה למנוע מיעל. כמשך חודשים היא הפעילה את כל קשריה בארץ ובחו"ל במטרה אחת — לקרוא את הספר לפני פירסומו. אבל לצערה הגדול היא גילתה שהקשרים הרבים, שהיא דימתה לעצמה שיש לה, לא הועילו לה כעניין זה. (יעל עצמה טענה שהיא הציעה לרחל לקרוא את כתב־היד, אך שרחל, בעצת עורכי־הדין שלה, סירבה, כדי לשמור לעצמה אופציה של תכריע־עדיבה).

בבדידות מזהירה

לא נותר לרחל אלא לנחש מה תכתוב יעל עליה. היה ברור לה שהנושא בה"א היריעה להתקפה יהיה רק לרחל, תוך נישול מעליב של שלושת ילדיה, יעל, אודי ואסי. אחרי מותו של דיין היא מכרה למוסיואון ישראל את האוסף הארכי-

יעל (עם בתה רחל) בהלוויית אביה מילחמה על הכסף

יעל בת 14

קראתי פרק מספרה של יעל דיין על אביה, והצטערתי.

ברור לגמרי שהספר כתוב בשביל השוק היהודי הבינלאומי, הרואה בדיין גיבור לאומי. לא זה בלבד שהספר נכבד כבאנגלית, כמו כל ספריה של יעל, אלא שכל שורה בו מחושבת — כמעט ואמרתיו מחושבת — כשביל השוק הזה. משום כך יש בו הרבה מאוד קישו. אין בו רגש של אמת.

חבל אילו כתבה יעל דיין ספר של אמת על יחסיה עם אביה, זה יכול היה להיות ספר מרתק. אבל אז היתה מפסידה את השוק היהודי הבינלאומי, ולא היו מעמיים את הספר על שול־חנות הבר־מיצווה באמריקה, לצד סיפי רי של אבא אבן, מורשה. אין מתעשי מספרים של בר־מיצווה. אני מניח שבספר האנגלי לבני־מיצווה לא יופיע המיתב שכתבה יעל לרחל דיין, אחרי שהסתבר לה שאביה נישל את ילדיו מכל רכושו.

הברתי את יעל כשהיתה בת 14. באחד הימים של 1953 הודיעה לי המזכירה בטלפון הפנימי: „נמצאת כאן יעל דיין. היא רוצה לרבר איתך.“

האמתלה היתה תמונה כלשהי שצולמה בגמבורי של הצופים שבה הופיעה יעל.

דיברתי איתה, נפגשנו כמה פעמים. היא עניינה אותי. בגיל 14, היתה מבוגרת לגמרי. ליתר דיוק — היתה בה תערוכת משעשעת של בגרות וילדותיות. והיה בה משהו פאתטי מאוד. לא יכולתי שלא לחבב אותה. מבחינה מסויימת, היא היתה יתומה. משה דיין היה מנותק לגמרי ממיש־פחתו, כשם שהיה מנותק מכל אדם. הילדים יכלו להגיד לעצמם שזה „למען המולדת“, אבל בסתר ליבם ידעו כל שלושתם כי אבא זנח אותם

מפני שהם עניינו אותו כקליפת־השום. כשביל ילדים, זוהי הרגשה נוראה. יעל חיפשה אבא. הייתי מבוגר ממנה ב־16 שנים. לפני כן נפוצה שמועה שניסתה להתיידר עם ראש משקיפ־איו"ם, גנרל קשיש, שהתלונן עליה לפני אביה, מפני שחשש שמא נשלחה אליו כדי לרגל. אחר־כך היה לה רומן ממושך עם עיתונאי בריטי קשיש בירושלים.

בין משה דיין ובין העולם הזה שררו אז יחסי־מלחמה. ראינו בו סכנה לאומית, ולא הסתרנו זאת. תקפנו אותו על „פעולות־התגמול“, שבהן הכין את המילחמה, וחשדנו גם בכוונותיו לגבי עתיד הדמוקרטיה הישראלית מבית. הוא גמל לנו בנסיין להפוך את במחנה, עיתון הצבא, למתחרה בנו. כאשר באה יעל להתיידר איתו, זה היה, בלי ספק, גם אקט נגד אביה, מעין הפגנה נגדו.

למדתי מיעל הרבה על אופיו של דיין ועל מניעיו הנפשיים. יעל בת ה־14 ראתה אותו בעין קרה וחדרה, בלי אשליות. יחסה אליו היה, כמובן, אמביוולנטי מאוד. היא שנאה אותו, אך גם העריצה אותו, בסתר־ליבה.

פעם לקחה אותי איתה הביתה, הבית המפורסם בצהלה. אביה לא היה שם, כמובן, וגם לא אמה ואחיה. נדהמתי להיווכח כי שני אחיה נעלו את חזריהם, כאילו היו אלה חזרי בית־מלון. גדלתי במישפחה של ארבעה ילדים, שתי בנות ושני בנים, ומימי לא נתקלתי בתופעה כזאת. זה לא היה בית של מישפחה, אלא מעין פדרציה מישפחתית, שרק העזרת הנאמנה שמרה על אחדותה.

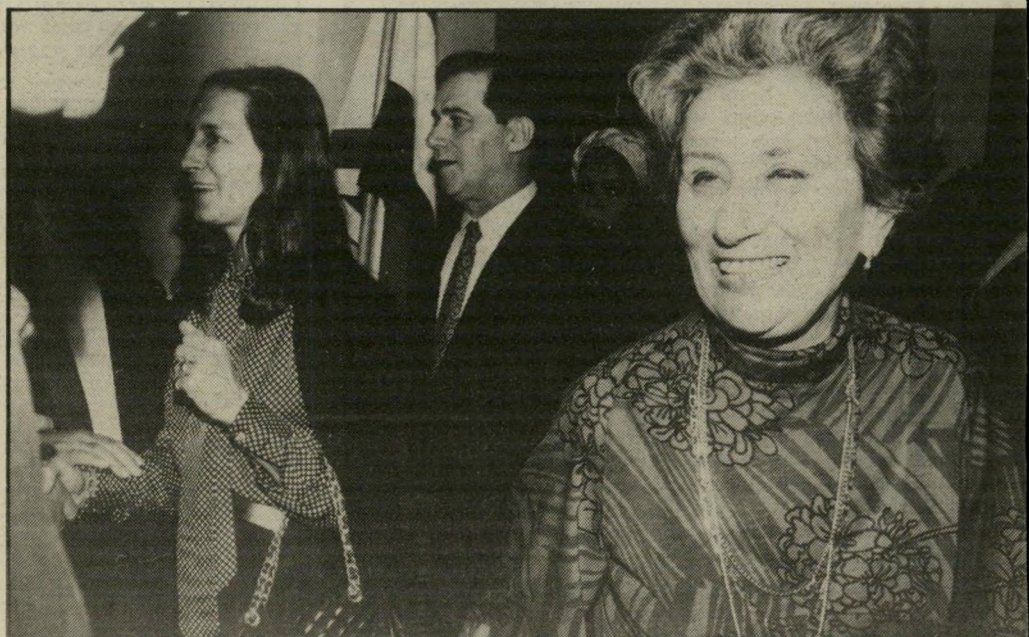
בהזמנות זו הציעה לי יעל לקחת כמתנה כמה ספרים, כאות־נפש, מארון־הספרים של אביה. „הוא ממילא לא קורא אותם!“ אמרה. ואכן, כל הספרים היו חדשים לגמרי, מתנות של בתי־ההוצאה, והיה ברור כי איש לא פתח אותם מעולם. מכיוון שאני תלמיד־חובב של תורת־המילחמה, לקחתי שני ספרים צבאיים שעניינו אותי ביותר. הם עדיין נמצאים אצלי

באחד הימים, כשנסעתי לאנ"גליה, אמרה לי יעל שהיא רוצה לעזור לי שם. היא נסעה כמה שבועות לפניי, וכאשר הגעתי שאלה אותי עם מי אני חפץ להיפגש. היא כבר הספיקה להכיר את כל המיוזמי בעולם העי"ונות שם. העמרתי אותה במיבחן, ואכן — עורכי־העיתונים חיזרו אחי ריה, כאילו היתה נסיכת־הכתר.

קשה היה לדעת באיזו מידה התייחסו אל יעל כאל בן־אדם עצמאי, ובאיזו מידה כאל בתו של דיין הגדול. אני מתאר לעצמי ששאלה זו הטרידה את יעל עצמה בלי הרף. זה לא הפריע לה להשתמש בשם־המישפחה שלה ללא כל סייג, כדי להשיג כל מה שרצתה להשיג. אך שאלה כזאת אינה מוסיפה בריאות וביטחון עצמי.

כספה, שאותו קיוותה לשמור לעיתות מצוקה, בערוב ימי. „מעולם לא הבנתי במניות ובבור־סה“, היא הסבירה במרירות, בהתייחסה להאשמות הצפויות של יעל במישור הכספי. ואכן, בעוד רחל נמצאת באירופה,

אולוגי הגדול שלו, שמילא את הבית והחצר בבית דיין בצהלה. המחוי היה כמיליון וחצי דולר, ולדעת רחל היה שווה פי שניים. או היא הסבירה את הסיבות למכירה בעיקר על רקע מצוקתה הכלכלית וההוצאות הכבדות הדרושות לאחסנת

רות דיין, דב שיאון ויעל לעולם לא אתגרש מרות!

150 אלף הדולר שרחל חילקה בין ילדי דיין לא הרגיעו אותם כלל

פורסם בארץ, בערב ראשיהשנה, פרק מספרה של יעל, אבן בתו שנכתב באנגלית, המופיע עתה גם באירופה ובארצות־הברית. בפרק הראשון, שפורסם בגיליון החג של ידיעות אחרונות, חושפת יעל מיכתב אישי שהעבירה לירי רחל

האוסף הנדיר וביטוחו מפני גניבות. אחרי המכירה — היא הקפידה להשאיר לעצמה כמה מזכרות אישיות ממנו — היא השקיעה את הכסף במניות בנקאיות. בעצת הבנקאים שלה. בעת מפתות המניות הבנקאיות לפני שנתיים היא הפסידה את רוב

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

חשבונו פשוט

האשה הזאת היתה פלא, ונשארה פלא. אומנם, כמעט שלא רואים אותה בארץ וכבר מזמן היא לא משובצת בטורי-הרכילות, אבל חבורת אניני-הטעם יודעת שהאשה הכי יפה בארץ, כבר מזה הרבה מאוד שנים, היא **ריצה חבס**. היא חיה חיים מאוד שקטים, בדירתה בצפון תל-אביב, וכשהיא יוצאת מהבית זה בדרך כלל לכיוון נמלהתעופה כדגוריון, ושם, מתוך הרגל, היא עולה לאיזה מטוס שמביא אותה לאיזו ארץ אירופית תרבותית. מה היא עושה שם בערבים אני לא יודעת, אבל במשך היום היא פשוט מסתובבת בין בתיהאופנה הכי-משובחים, וכר חרת לעצמה גרדרובה סוג א' א'. היא לא רוצה שעוד פעם יקרה לה האסון הזה שקרה לה כשנודע שאירית פדרמן נבחרה כאחת הנשים האלגנטיות בעולם, וריצה חבס נכנסה מזה לריאיון עמוק. הרבר היחיד שהצליח להוציא אותה מהדיכאון היה הצצה טובה בראי.

ריצה חבס בת כמה?

לתקופה די ארוכה יחסית. הפעם היא פשוט תהיה עוסקה בהכנות לנישואיו של בנה הבכור **הריצל** עם **מרי בן**, דיילת אל-על. בתו של קבלן ידוע. ככה זה, מי שלא רוצה שיידעו את גילה, שלא תעשה ילדים. כי ילדים נוטים בדרך כלל לגדול ולהתגבר, ויום אחד הם נעשים בני 25 ואפילו מתחתנים.

זה לא יהיה קל לריצה לעמוד מתחת לחופה של בנה, ולדעת שמאות עיניים בוחנות אותה ועשרות פיות משוחות בשפתון אימרות, רגע, אם הבן הוא בן 25, אז היא לא יכולה להיות פחות מ-45, ואולי אפילו 50.

אבל כאלה הם החיים, כמו שאמר מי שאמר, ויש לי הרגשה שהוא ידע על מה הוא מדבר.

מה עושים בשביל זה? פשוט מאוד. קונים כרטיס לאיזה מישחק-כדורגל באיזטריון בלונדון ובאותו זמן קובעים עם החבר **ירם סולני**, שבדיוק באמצע המישחק תיכנס מכונת הולס-רויס לתוך הרחבה באיזטריון, והנהג במרים, שייצא מתוך מכונת-הפאר, ישלוח את מיסטר שאולי מתוך הקהל הסואן, ושניהם ביחד, הולס-רויס ושאולי, ייעלמו משם באלגנטיות. ומה קרה, אתם שואלים? זה בדיוק מה שקרה. לי ברור שתוך שנה אחת, עם שניים-שלושה מופעיי-חידוד כאלה, ישא העולם את שם שאולי ברמה.

ובעוד הוא נותן לבריטים להירגע מעניין האיזטריון, נסע שאולי לטייוואן, ושם הוא מסתובב כשבירו מצלמת וידאו. מצלם מיסעדות ומוכן לספר לכל דיכפין שהוא עומד לפתוח רשת של 38 מיסעדות בארצות-הברית. על רפי אני מאמינה הכל, או למה שלא אאמין ל-38 מיסעדות?

אין מחלות שמחות

רפי מאטר איזו מחלה?

ובכל זאת!

הסיפור הזה מסעיר את התיקשורת מזה שלושה שבועות. בהתחלה הוא סופר בסוד, ממש מפה לאוזן, אחר-כך כבר דיברו על זה יותר בקול, ואפילו הזכירו את שם המחלה, אבל לא אמרו במפורש את שם החולה. אבל, כידוע, בתיקשורת אין סודות ארוכיים, ולבסוף הסיפור המלא פרץ החוצה.

והסיפור הוא שרפי **מאטר**, כתב קול ישראל בפאריס, חלה באיידס. הפאניקה היתה גדולה מאד. אנשים התחילו לעשות חשבונות, מתי הם ראו אותו לאחרונה, והאם הם רק לחצו לו יד או שהם התנשקו איתו ושתו מתוך הכוס שלו. בקיצור, היה שישו ושימתו, אבל היה גם עצב.

רפי מאטר, הגבר הנאה, הצליח לעשות לעצמו הרבה מאוד ידידים טובים והרבה חברים של ממש, האוהבים אותו. החברים האלה היו שבורים ממש. חלק מהם שלח לו פרחים לבית-החולים, חלק שלח מיכתבים ומיברקים, ואחרים טילפנו לבית-החולים בתדירות גבוהה וביקשו לדבר איתו. הם שאלו מה שלומך, והוא אמר יהיה בסדר, והם הכינו מיד שהמצב קשה. מאז שאושפו רפי בבית-החולים, יושבים לידו הוריו החיפאיים ואחיו **זאב**, וידידה צרפתייה בשם **ברברה**, ועוד כמה וכמה ידידים.

אני לא שלחתי פרחים לרפי. אני שלחתי את המרגל שלי, שחזר בדיוק היום, ועימו פתק בכתב-ידו של הרופא המטפל ברפי. בפתק היה כתוב שרפי טובל מטוסיפלאמיס. רצתי עם הפתק הזה לידיד שלי, שהוא רופא, ושאלתי מה זה. הרופא העיף מבט במילה המסובכת, ואמר שזו מחלה ויראלית לא-פשוטה, אבל אין לה שום קשר עם איידס, וכמוכן מחלימים ממנה אחרי טיפול טוב.

זהו. עכשיו תירגעו כולכם. עכשיו רק ברור לי שכל הסיפור הזה התחיל מפני שכבר מזה שנים ידוע שרפי הוא הומוסקסואל, ושהוא אושפו בבית-החולים על שם לואי פסטור, שם אושפו לאחרונה גם השחקן **רוק הרסון**. אבל הנה הסתבר עכשיו ששתי העובדות האלה אינן סימן לשום דבר. מה נשאר לי, מלבד לאחל לו רפואה שלמה? מצטרפים?

כל ההתחלות קשות

הוא הלך ברגל, נגיד, בשדרה החמישית, ואף כלב לא הסתכל לכיוון שלו, ואף חתול לא הצביע עליו באצבע. פסע בשדרות סאנסט, ואותו

רפי שאולי כמה מיסעדות?

הסיפור בדיוק. רץ לשאנדאליזו, עשה סיבוב, שתה כוסית ושוב פעם — כלום. חזר לביתו, חשב וחשב ומצא עצה. קודם כל צריך לכבוש את טורי-הרכילות בבירות-העולם, ורק אחר-כך מתחילים ללכת במסעני-יצחון בערים הגדולות. ואז, כשהוא יעבור באוקספורד סטריט, יקרה לו מה שקורה לו כשהוא עובר ברחוב הירקון.

אין ספק שרפי **שאולי** הוא בחור מוכשר. אין ספק שהוא איש-עסקים מוצלח, ואיידספך שהוא גבר נאה ומושך.

אבל כל זה לא היה נודע ברבים, אילו לא היה גם איש יחסי-ציבור מבריק. במשך שנים רבות לא ירד רפי שאולי מטורי-הרכילות, וכדי להגיע לשם ולהישאר שם צריך לעבוד. ורפי עבד. ככל החגיגות, בכל המסיבות, עם כל החתיכות ועוד דברים.

את הארץ שלנו הוא הרשים עד עומקי נישמתה הקטנה. אבל כמו שקרה להרבה אנשים מוצלחים, יום אחד הם מתעוררים בכוקר ומרגישים שלוחץ להם פה, וצר להם שם, ומה הם מבינים תיכף ומייד שהארץ נעשתה קטנה עליהם.

אז הוא התחיל לנסוע בעולם. נסע ללונדון, נסע לפאריס, נסע לניריווק, ללוס-אנג'לס ובכל המקומות האלה הוא בילה יפה מאוד. אלא מה? אינקוגניטו ורפי שאולי מאוד לא אוהב להיות אינקוגניטו. בעצם הוא ממש שונא את זה.

עשתה לעצמה כנראה איזו מפה, וממנה היא הבינה שיום אחד היא תהיה רוה ודקיקה וחטובה. מאז שהדבר נודע לה, היא נוסעת פעמיים בשנה לגרישוט, חוות-בריאות ליד לונדון. שם, תמורת סכום סימלי של 75 לירות שטרלינג ליום, נותנים לה בכוקר חצי אשכולית, בצהריים כוס מרקיריקות דליל ובערב תפוח. אחרי שבוע חזרת מרים תמיר ארצה, ואף אחד לא שם לב שהיא רותה בקילו שלם.

בן-אדם אחר כבר היה מתייאש, אבל תמיר מאמינה לנבואות של עצמה, והיא חושבת שזה רק עניין של זמן עד שהיא תיראה כמו **פינצי מור**, למשל.

הפעם היא החליטה לנסוע לגרישוט לחודש שלם, ולאכול שם שלושים חצאי אשכוליות, שלושים כוסות מרק ושלושים תפוחים. אולי בגדול זה יצליח לה. אם גם הפעם היא תחזור משם שמנה, אני מציעה לה לברר שוב אצל אמא שלה את תאריך-הלידה. אולי יש טעות בשעה, ואז המפה לא שווה כלום.

טעות במפה, כנראה

האסטרוולוגיה היא, כידוע, מדע מאוד חשוב ומכובד. האסטרוולוגים כל הזמן עושים מפות ומסתכלים בכוכבים ומחשבים חישובים מסובכי כים, ואחר-כך הם יוצאים נבואות. לפעמים זה גם מצליח להם.

האסטרוולוגית בריאת הנשר **מרים תמיר**

מרים תמיר כמה קילו?

תיכף אחרי הילדים ינשאו גם ההורים

כשיצא מבית החולים, היתה ירו הימנית קטועה. כיום הרביעי הוא עמד מתחת לחופה, יחד עם כלתו **מירי פז**, סטודנטית ודיילת-אוויר, בתו של קבלו, כשמסביבם שתי אחיותיו של צביקה.

350 איש ואשה באו כיום הרביעי שעבר כדי לשמוח בשימחתו של מפכ"ל-המישטרה לשעבר, האלוף (מיל") **הרצל שפיר**, שהשיא את בנו **צביקה**. כל חתונה היא שימחה, אבל חתונתו של

צביקה ומירי שפיר
איפה היה האפרסק?

מאוד לפני כמה שנים, ואחרי הפסקה הם מנהלים רומאן, כרך ב'. יודעידבר אומרים לי שהפעם החליטו סיגלית והרצל להתחתן, אלא שהם רוצים לדחות את החתונה עד שכל ילדיהם יהיו נשואים. להרצל נשאר לחתן רק את בתו הצעירה, מירי, וסיגלית תחכה לנישואי בתה היחידה, **דניאלה**. אם להם יש זמן וסבלנות, אז גם לי יש.

עמית, מוסה פלד, עזר וייצמן ועוד רבים אחרים, בעלי דרגות קצת יותר נמוכות. מראש הממשלה **שימון פרס** הגיע מיכרקיברכה, ועם **שימחה הולצברג** הגיע בקבוקזיוסקי כגודל מדהים. אף אחד לא הביא אפרסק. גם **יוסף בורג** לא היה שם. לצירו של הרצל שפיר האלמן עמדה שוב סיגלית **פריאל**, שאיתה ניהל רומאן ממושך

אורנה ומירי, ואנא הרצל, והרבה מאוד חברים של הוג הצעיר וחברים של הרצל מתקופת שרותו הצבאי: **רביאלוף יצחק רבין**, האלוף **חיים ברילב**, האלופים **מאיר זורע**, **מאיר**

צביקה שפיר היתה כפולה ומכופלת. צביקה נפצע במלחמת יום-הכיפורים. הפגיעה היתה קשה מאוד, וצביקה שכב בבית-החולים במשך שנה וחצי, עד שמישפחתו יכלה לנשום לרווחה.

הבן, הבת והרוזמן הארוך

למרחק עצום ורב. באותו המרחק ממש עמדה לה עירית דותן, ואספה את יוסי פאר, המועף, ישר אל ורועותיה האוהבות. ככה זה. הבת שלה אצל רודו. הבן שלו אצל האשה החוקית. אבל יוסי ועירית שוב ביחד.

השרבה אנשים בארץ ידעו, שיוסי מעולם לא נפרד ממש מעירית, ושככל תקופת נישואיו הוא המשיך להתראות איתה. האשה חיכתה קצת עד שהתחזקה מהלידה, ואז היא הרימה את רגלה הימנית, ובכעיסה ענקית העיפה את בעלה

הרומן ארך שנתיים, ואז, יום אחד, הם נפרדו, ומהר מאוד יוסי נשא לו אשה, ולפני חודש אפילו נולד לו בן. רק המזל הרע גרם לכך שתיכף אחרי הלידה מישהו גילה לאשתו של יוסי פאר את הסוד

זוכרים את **עירית דותן**, שהיתה נשואה פעם ל**רודו דותן**, וגם נולדה להם בת? אז תיכף אחרי הלידה קיבלה אירית דיכאון-לידה, ולא כליכך רצתה להתעסק עם הלידה שלה, ואחריכך היא ורודו נפרדו, ועד היום הוא מגדל את הלידה המשותפת שלהם, ביחד עם אשתו החדשה **מירי**.

אחרי הגירושים פגשה עירית כרביסרן צעיר, העונה לשם **יוסי פאר**, עברה לגור איתו וביקשה מכל חבריה שיקראו לה עירית פאר, למרות שלא נישאה לו מעולם.

יוסי פאר

עירית דותן

איפה הילדים? איפה האשה?

טעות! חבל?

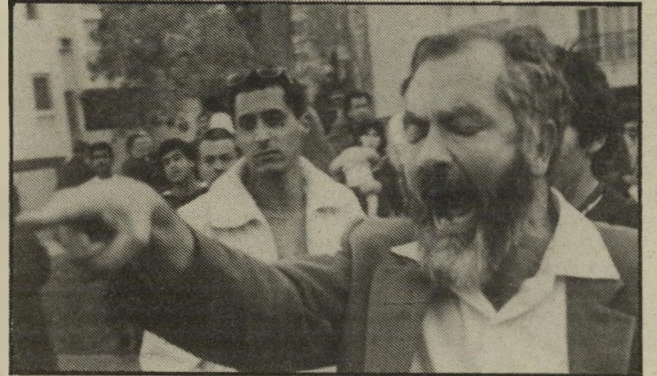
תמיד ידעתי שאני אשה יוצאת דופן, אבל שאני יכולה להכניס בחורות להריון, בחיי שעד עכשיו עוד לא ידעתי. אני מרגישה עכשיו כמעט כמו רבי מאיר בעל הנס. אז תדעו לכם שחנני **פרי** לא בהריון, ואני מקווה מאוד שבכל זאת בקרוב, אחרי החתונה, היא תהיה.

העולם הבא

העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 19 • עורכים אלכס פז ובנצי לופו

„העולם הבא” בוחר את וירוס השנה

וירוס השנה בהגדלה של 1:6.000.000

בעוד עיתונים אחרים יכריזו ליום להרשות לעצמם לבחור את „האיש השנה”, הרי „העולם הבא”, שהוא עיתון קטן ודלי אמצעים, נאלץ להסתפק בחירת „וירוס השנה”.

בשנה שעברה עדיין הספיקו משאבינו לבחור בחיורק השנה, אולם המצב הכלכלי הקשה אילצנו לצמצם את ההוצאות ולהסתפק בוורוס.

צריך להטביל פעמיים

לחן עפ"י „צריך לצלצל פעמיים”

חופש מיני באתיופיה כמו בניו-יורק החל לקנן והאיידס התפשט בה במרץ כמו סרטן בריאות מעשן אז נקזו מעט דם לאחינו ונשלח רק טיפה לבדיקה ונשווה את דמם לדמנו כך נדע אם גם הם עסיטולה.

חושב לו הרב בבית-כנסת שצבע שחור זה אולי מישחת נעליים קלוקלת תרד בכביסה בודדק ואתיופי שחור כדור כהון השחור אז ילבין להעמיד תשחורים בשורה להכניס תראשון מימין

פזמון:
צריך לבדוק פעמיים צריך למצוץ את דמם. לדחוף את כולם אל המים להיות יהודי אז כדת

פזמון:
צריך להטביל פעמיים צריך להקזי טיפת-דם לדחוף את הראש אל המים לצאת יהודי ללא פגם

אך מי שרב של כבוד הוא אל מה הוא נושא את עינו להביא יהודים גם מהודו ללקט את עשרת שבטיו. טבילה יעברו הם בגאנגס. התנינו את הברית שם ישלים לימים נוראים הם יגיעו לשמש כפרה לחוטאים

ישב יהודי באתיופיה ליבו לא הפסיק להלוט מסע של תלאות הוא עבר הנה כציון הוא היום. פשטו מעליו מיכנסיים. קבעו שלמען הדיון צריך להביא מיספריים לקצוץ עוד ערלה מימין

פזמון:
צריך לחפש פעמיים למצוא ולגאול את כולם בתופת ובין אשפתיים אם כבר לסבול אז רק כאן.

פזמון:
צריך לקצר פעמיים צריך להטביל את כולם לדחוף את הראש אל המים להיות יהודי ללא פגם.

דושיח השבוע

— קראתי בעיתונכם שנשרדי המיליארד זיהו את השטרות שנשדדו מהם. מעניין איך הם הצליחו בכך.
— מה, לא שמעת? הומינו צייר פורטרטיס-איטלקי, שצייר את ה"קלסטרון של גולדה.

אצלנו

רבים מקוראינו שואלים אותנו: „איך אתם כותבים סאטירה?” ניסינו זה זמן רב להתעלם מן השאלה הפרטית הזו, אך השבוע פקעה סבלנותנו וזו הפעם האחרונה שאנו מתייחסים לנושא.

ובכן, אנו כותבים סאטירה כך: סאטירה.

הצנזורה פסלה את בן-אמוץ

נבחנו הבגרות בתנ"ך סרצו בצהלות-שימחה עם היוודע החלטת הצנזור * שתי מוזוות התעלפו ונפסלו גם הן * נאסרה הצגתו בגן-הפסלים מאת דן מורד

אמש בשעות-לילה מאוחרות נודעו נימוקי המועצה לביקורת סרטים ומחזות לפסילת מחזהו של „ישעיהו” (ה„שייקה”) בראמוץ. בעיקבות פסילת המחזה בשלמותו נפסל גם הספר, וכן נאסרה הקרנת הקומיקס והשמעת הג'ינגלים מתוכו.

המחזה, אשר נכתב כנראה תחת השפעת סמים קשים ועל כן קרוי „חזון ישעיהו בראמוץ”, עובר על-ידי המחזאי על-פי סיפרו „ישעיהו א'”, והוא מעורר יחס שלילי במיוחד כלפי המדינה, ומעלה קווים מסולפים לדמותם של מנהיגיה. באחת הסצנות המוקדמות ניתן לשמוע את המישפט „שריף סוררים וחברי גנבים כולו” (ישעיהו א', 23), כאשר בתמונה קודמת מנסה המחבר לערער את אושיות התוכנית הכלכלית ולפגוע במעבר לשקל החדש, באומרו: „כספך היה לסיגים סבאך מהול במים”.

הצנזור היפנה את תשומת-הלב לשיקולים ביטחוניים שליוו את קבלת ההחלטה, ואמר כי יש לזכור שיתכן ובקרב קהיל-הצופים יהיו גם ערבים (וכנראה מנקים), ויתכן שחלק ניכר מהטקסט יעורר תסיסה והסטה לפעילות חבלנית עויינית. כך, למשל, השורות הבאות, המושמעות מפי פסק 2 בפקט ב': „היה באחרית הימים נכון יהיה הר יהווה בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים והלכו עמיה רבים ואמרו לכו ונעלה אל הר יהווה”.

בנים אלא מסווה לקריאת האספסוף הערבי: „עליהום! עליהום! בנסיבות אלה לא נותרה למועצה כל ברירה אלא לפסול את המחזה בשלמותו, ולהוציאו ממיסגרת הלימודים בבתי-הספר.

כותרת גנובות

מישמרות המושגים של גוש-אמונים הת-חילו לפטרל אמש ברפת של קיבוץ רבי-בים שליד צפת, אחרי הפיגוע הזדוני ש-ביצעה פרה ביהודי, שמימש את זכות-האבות שלו לטייל בעיר המקובלים.

נפתח מרכז מידע באבו-כביר: מנהלת בנק „צפון אמריקה” שנעצרה בחשד מעני-לה, תיתן יעוץ השק-עות לחשודים בפר-שת שוד מיליארד השקלים.

התחדשה הצמיחה במשק

בחודש האחרון חודשה הצמיחה במשק. מיספר המיישר פחות החיות מתחת לקו העוני צמח ב-25 אחוז.

בכיר יהודים טובים — הצילו!

אנו פונים בקריאה נרגשת לציבור היהודי הי-חיוני בבקשה להציל את רחמי של אברך אב ל-9 ילדים הזקוק בדחיפות ל-50,000 דולארים כדי להימלט על נפשו לאר-צות-הברית מנושיו להם הוא חייב 200,000 דולארים שהפסיד ב-מיצרות מישחק הקוביא בחנוכה דאשתקד.

הרבנים הראשיים

ש.ו.ד.

מסלולי חסכון בלעדיים לבני גיל הזהב

שברשותם מניות בנקאיות שבהסדר שנחסמו לשנתיים.

ש.ו.ד. גיל הזהב — מוגש ע"י משרד האוצר

שלח כספך על פני הימים
וי... וי... וי...
דן — מסלול חיסכון לנסיעה בקו 4
מגיע כל חצי שנה

בוא אלי קשיש נחמד
שים מנייתך אצלי ביד
שב תנוח אל תירא
ותשכח מהמתמורה

החלטת ברוח זו נתקבלה
בנישר בין ראשי מערכת-
הביטחון והממונים על מעי-
רכת השעות במישרד-החינוך
בעיקבות כישלונו הצורב של
הילד בן ה-11 שירה בחברו
בן ה-11 מטיוח קצר והחי-
טיא

השרים הממונים הביעו
דאגה שיש ילדים רבים אשר
גם בהגיעם לבגרות לא יידעו
לפגוע בבני 11 וכך עלול
להידרר מצב-הביטחון בי-
שטחים

60 דגמי חדרי שינה.

5 תשלומים שווים.

מקום אחד.

בית מרס.

במצע מכירות ראשון מסוגו,
מציע לכם אגף חדרי השינה בבית
מרס, את כל חדרי השינה ב-5
תשלומים דולריים שווים.
לבחירתכם 60 דגמים שונים של
מיטב המעצבים והיצרנים
באירופה:

SCIAE - MOBILGALA - איטליה,
COUSAERT - בלגיה,
BENICARLO - ספרד,
RUMOSA - פורטוגל.

נצלו את ההזדמנות הלוהטת
ביותר כיום בחדרי שינה.

Manila

המערכת עשויה עץ מצופה לכה מבריקה
וכוללת: מיטה, 2 ארונות לילה, שידת מגירות,
מראה וארון קיר 6 דלתות.

לרוכשים במזומן
הצעה מיוחדת

פתוח במוצ"ש

בית מרס

כך קונים רהיטים בעולם.

תל-אביב - הרצל 158 • חיפה - הרצל 52 • באר שבע - דרך חברון 4
ירושלים - שלומציון המלכה 16 (בנין האחים ישראל) פתוח ביום ג' אחה"צ

העולם הזה

פרשת איש-הג"א בירושלים

אשת

הנרצח

מאשימה:

מדוע

נותנים

נשק

למטורפים?

